

*Załącznik
do uchwały Nr XXXIII/269/09
Rady Powiatu Gostyńskiego
z dnia 24 września 2009 r.*

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
POWIATU GOSTYŃSKIEGO
NA LATA 2009-2015**

2009

SPIS TREŚCI

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA	3
1.1. TŁO I PRZYCZYNY	4
1.2. WARTOŚCI, ZASADY, DEFINICJE	5
1.3. STRUKTURA DOKUMENTU	9
1.4. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	12
2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA.....	20
2.1. CHARAKTERYSTYKA POWIATU.....	21
2.2. DEMOGRAFIA.....	22
2.3. PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	26
2.4. PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE	37
2.5. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH	56
2.6. KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI, NARKOMANII I PRZEMOCY	64
2.7. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU	69
2.8. ANALIZA SWOT.....	73
2.9. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	81
2.10. PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ	99
3. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	104
3.1. MISJA.....	105
3.2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	107
3.3. MONITORING I EWALUACJA	116
4. POWIATOWY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ – MODEL	118
5. PROGRAMY	140
5.1. PROGRAMY POMOCOWE REALIZOWANE W POWIECIE GOSTYŃSKIM	140
5.2. PRZYKŁADOWE PROGRAMY REALIZUJĄCE CELE STRATEGII	141
6. UWAGI KOŃCOWE	148

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA

Część wstępna zawiera elementarne informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu. Przedstawione w niej zostały aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna oraz najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią. Jest tutaj także pokazany związek analizy z innymi dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na różnych poziomach administrowania i zarządzania.

1.1. TŁO I PRZYCZYNY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 19.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Różnorodność problemów społecznych występujących w powiecie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Europejska polityka społeczna została określona w głównej mierze podczas Szczytu Lizbońskiego w 2000 roku, na którym kraje członkowskie Unii Europejskiej uznały, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego będzie centralnym elementem w procesie modernizacji europejskiego modelu społecznego.

W roku 2001 uzgodniony został przez Radę, Parlament i Komisję Europejską „Wspólnotowy program na rzecz walki z wykluczeniem społecznym na lata 2002-2006”. Jego celem było wsparcie współpracy pomiędzy krajami Unii Europejskiej i zwiększenie skuteczności przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Polska zgłosiła gotowość przystąpienia do programu, w efekcie, czego podjęła prace nad przygotowaniem Memorandum w sprawie Integracji Społecznej (Joint Inclusion Memorandum – JIM), Narodowej Strategii Integracji Społecznej oraz Krajowego Planu Działania na rzecz Integracji Społecznej. Powołany przez Prezesa Rady Ministrów w roku 2003 Zespół Zadaniowy do spraw Reintegracji Społecznej opracował dokument pt.: „Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski”. Autorzy tego dokumentu podjęli próbę dokonania całościowej analizy sytuacji społecznej w Polsce, wskazania priorytetowych problemów oraz dobrych praktyk na rzecz inkluzji osób i grup.

Komisja Europejska zobowiązała wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej do opracowania i realizacji swoich Krajowych Programów „Zabezpieczenie Społeczne i Integracja Społeczna” na kolejne lata (National Reports on Strategies for Social Protection and Social Inclusion). Zobowiązanie to dotyczy również Polski w związku z jej uczestnictwem w uproszczonej i usprawnionej otwartej metodzie koordynacji. Krajowe Programy obejmują trzy obszary działań: integrację społeczną, system emerytalny oraz opiekę zdrowotną i opiekę długoterminową. Realizując to postanowienie Polska przyjęła (16 grudnia 2008 r.) Krajowy Program „ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE I INTEGRACJA SPOŁECZNA NA LATA 2008-2010”.

Opracowując lokalną strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Uznaje się także za niezbędną partnerską współpracę z osobami podlegającymi wykluczeniu społecznemu. Wspomniane dokumenty to przede wszystkim:

- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015,
- Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013,
- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

1.2. WARTOŚCI, ZASADY, DEFINICJE

„Wartość” to termin używany do określenia tego, co godne uznania i pożądanego, cenne i dobre. Człowiek budujący swój system wartości pewne z nich eliminuje (odrzuca jako złe,

czyli traktuje je jako „antywartości”), inne pozostawia i hierarchizuje według przypisywanej im ważności. Wartość jest cechą względną, a to oznacza, że nie zawsze, nie w każdym miejscu, nie przez wszystkich i nie w każdych okolicznościach przypisywana jest przedmiotom podlegającym ocenie.

Przedmiotami wartościowania w polityce społecznej są najczęściej stosunki społeczne, stan zaspokojenia potrzeb, instytucje społeczne, stosunki między człowiekiem a przyrodą. Polityka społeczna oparta na określonych zasadach, normach i wartościach może być postrzegana jako przewodnik działania państwa i władz samorządowych różnych szczebli w celu:

- kształtowania warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich, a także ogólnych warunków rozwoju;
- harmonizowania i godzenia rozbieżnych interesów różnych grup społecznych oraz tworzenia warunków dla pokoju społecznego między kapitałem a pracą.

Z wartości wynikają zarówno cele polityki społecznej, jak i zasady. Źródła, z których czerpie wartości polityka społeczna, są bardzo różnorodne. Są to m.in. ideologie, doktryny społeczne i gospodarcze, społeczne oczekiwania wyrażane za pośrednictwem różnych kanałów społecznej komunikacji, normy zwyczajowe, poglądy osób znaczących w społeczeństwie. W polityce społecznej, odwołującej się do wartości cenionych przez społeczeństwo, ważny jest podział na wartości odczuwane i uznawane. Wartości odczuwane wiążą się głównie ze sferą emocjonalną, zaś uznawane opierają się na przekonaniach, że pewne cechy powinny być odczuwane jako wartość.

Niektóre zasady polityki społecznej są tożsame z wartościami. Zasady to ogólne doktryny i normy działania, którymi powinny kierować się podmioty polityki społecznej w realizacji podstawowego celu, jakim jest zaspokajanie potrzeb. Zasady, które są najczęściej artykułowane bądź realizowane w polityce społecznej, a które stają się dla twórców strategii podstawowymi fundamentami budowania społeczności lokalnej, wolnej od zagrożeń i problemów społecznych, to:

1. **Zasada samopomocy** – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.
2. **Zasada przezorności** – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i rodziny.
3. **Zasada solidarności społecznej** – najczęściej rozumiana jako przenoszenie

konsekwencji, niekiedy utożsamiana z solidaryzmem społecznym, oznaczającym wyższość wspólnych interesów członków społeczeństwa nad interesami poszczególnych klas lub warstw.

4. **Zasada pomocniczości** – oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb; w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.
5. **Zasada partycypacji** – wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.
6. **Zasada samorządności** – stanowi realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, a wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.
7. **Zasada dobra wspólnego** – przejawia się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.
8. **Zasada wielosektorowości** – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Polityka społeczna, jako przewodnik czy też wskazówka działania oparta na zadeklarowanych wartościach i zasadach, określa i wyjaśnia misję, obejmuje możliwości i cele przedsięwzięć organizacyjnych, wymusza odpowiednie zachowania, nakreślając przydział odpowiedzialności i towarzysząc temu delegację kompetencji na wszystkie poziomy organizacyjne. Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które powinny kształtować politykę społeczną w danym środowisku lokalnym. Są to przede wszystkim:

- dążenie do poprawy położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych;
- prowadzenie bieżących działań osłonowych;
- dostrzeganie zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem;
- dorównywanie do standardów unijnych i międzynarodowych.

Polityka społeczna Unii Europejskiej opiera swoje założenia na działaniach związanych

z polepszeniem warunków życia, pracy i kształcenia, zapewnieniem powszechności prawa do zatrudnienia i wykształcenia, a wreszcie stworzeniem systemu zabezpieczenia społecznego.

Z uwagi na przystąpienie naszego kraju do tej struktury społeczno-gospodarczej jest rzeczą oczywistą i zrozumiałą, że właśnie te wartości i zasady stanowią fundament budowy dokumentu wskazującego lokalne problemy społeczne i metody ich rozwiązywania.

W polityce społecznej terminem „problemy społeczne” oznacza się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym. Natomiast określeniem „kwestia społeczna” wyróżnia się wśród nich te, które:

- odznaczają się szczególną dolegliwością dla potencjału osobowego społeczeństwa;
- są następstwem niedostosowania sposobu, w jaki funkcjonuje społeczeństwo, do podstawowych potrzeb indywidualnych i zbiorowych;
- nie są możliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich.

W węższym znaczeniu termin „kwestia społeczna” oznacza konkretny problem o szczególnie wysokim stopniu dotkliwości dla życia i współdziałania członków społeczności. W szerszym znaczeniu termin ten oznacza natomiast sprzeczność pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie, formacji ustrojowej czy nawet cywilizacji, a dążeniami jednostek i zbiorowości do godnego życia. Przyjmuje się, że źródła kwestii społecznych tkwią wewnątrz społeczeństwa, w mechanizmach życia zbiorowego i mogą być – jak każdy problem społeczny – ograniczane i rozwiązywane we wszystkich skalach współżycia: od rodziny poprzez środowiska lokalne i zawodowe po skalę ogólnopolską czy międzynarodową.

Mechanizmów powstawania problemów społecznych i kwestii społecznych upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa. Są nimi przede wszystkim:

- dezorganizacja społeczeństwa;
- gwałtowna zmiana społeczna;
- opóźnienia kulturowe;
- przemiany gospodarcze wyprzedzające przemiany w sposobie myślenia i działania;
- złe funkcjonowanie instytucji politycznych czy administracyjnych;
- niekompetencja polityków czy urzędników państwowych;
- dysfunkcjonalność instytucji społecznych;
- dominacja grup społecznych, eksploatacja, wyzysk;
- nierówności społeczne, niesprawiedliwość społeczna;
- złe funkcjonowanie instytucji edukacyjnych;
- nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

Funkcjonujące w środowisku lokalnym kwestie i problemy społeczne prowadzą do wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Środkiem umożliwiającym przeciwdziałanie tej sytuacji jest integracja społeczna oparta na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności. Podejmowane w tym celu działania wspólnotowe służą budowie społeczeństwa opartego na demokratycznym współuczestnictwie, rządach prawa i poszanowaniu różnorodności kulturowej. W społeczeństwie tym obowiązują i są realizowane podstawowe prawa człowieka i obywatela oraz skutecznie wspomaga się jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Przygotowując dokument programowy, wskazujący kierunki działań samorządu w kształtowaniu i realizacji lokalnej polityki społecznej, nie można nie wspomnieć o wartości podstawowej, która posłużyła autorom za fundament przy jego opracowywaniu. Wartością tą jest zasada wspierania rodziny jako najważniejszej komórki społecznej. Jest ona głównym przesłaniem niniejszego dokumentu, gdyż od wspierania siły rodziny należy rozpoczynać każdy rodzaj oferowanej pomocy.

1.3. STRUKTURA DOKUMENTU

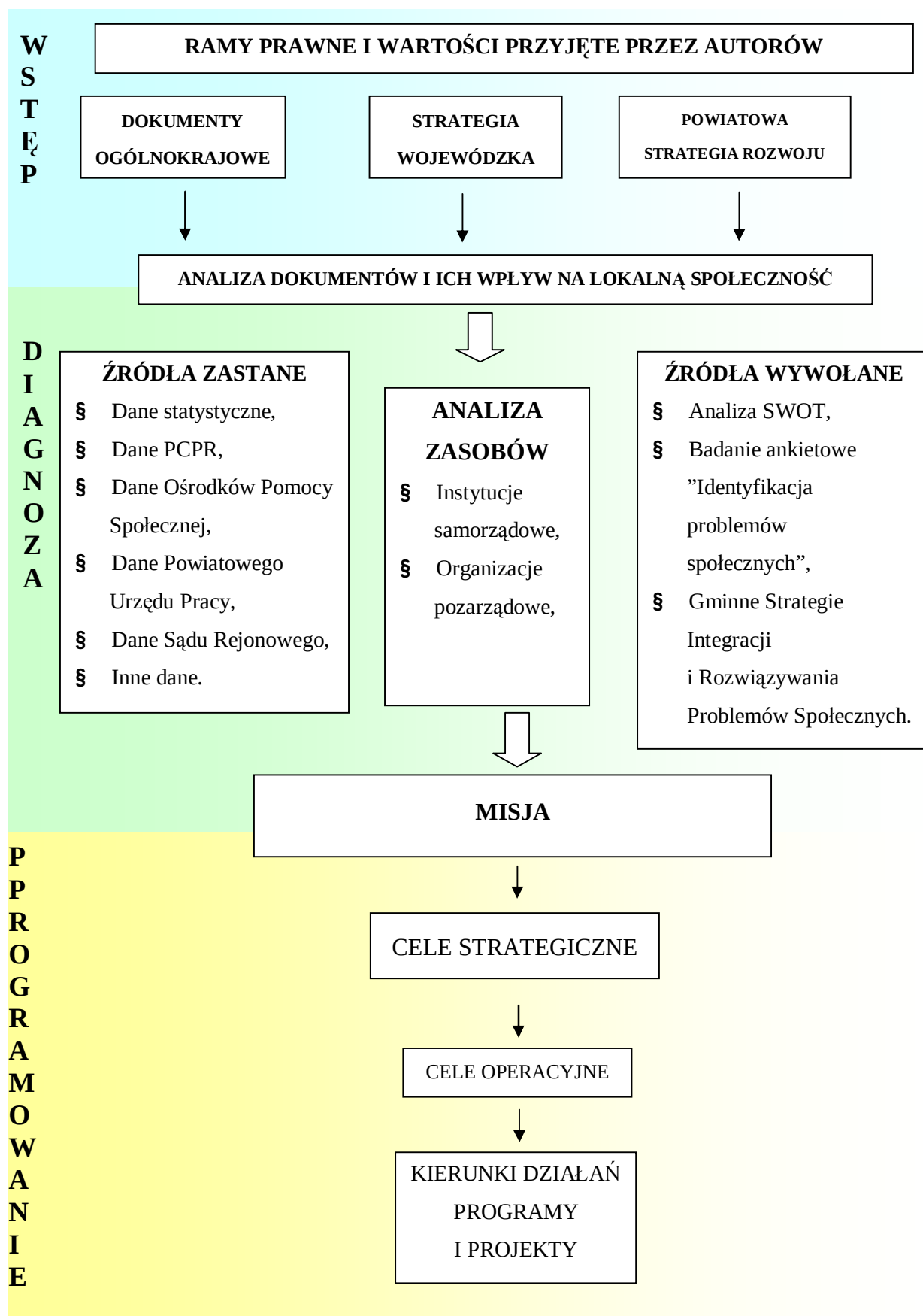
Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk), występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie powiatu, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin. Strategia opracowana dla struktury powiatowej jest dokumentem szczególnym, odnosząc się w swych zapisach kierunkowych do zadań i możliwości realizacyjnych samorządu powiatowego, musi brać pod uwagę przesłanki wynikające z działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego. Stąd w porównaniu ze strategiami gminnymi dokument powiatowy sygnalizuje występujące w poszczególnych gminach problemy społeczne, projektując rozwiązania systemowe pozostające poza zasięgiem możliwości kompetencyjnych samorządu gminnego.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym

czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Przedłożony materiał został opracowany w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Pomoc zewnętrzna polegała głównie na doradztwie i systematyzacji układu głównych elementów wypracowanego dokumentu. Perspektywa czasowa obowiązywania niniejszego dokumentu została skomunikowana z głównymi dokumentami strategicznymi wpływającymi na rozwiązywanie lokalnych problemów, tj. Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności) oraz Narodową Strategią Integracji Społecznej, wyznaczającymi działania i stwarzającymi możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne do 2013 roku.

METODOLOGIA OPRACOWANIA DOKUMENTU

1.4. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Konstruując strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych powiatu, należy pamiętać, że nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą dotyczyły jej mieszkańców. Krytyczna analiza dokumentów programowych powstających na poziomie kraju, województwa czy powiatu pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie powielać pewnych działań, ale wpisywać się własnymi propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną.

1.4.1. NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA 2007-2013 (NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI 2007-2013)

Zgodnie z rozporządzeniem Rady ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności Rada Europejska na poziomie Wspólnoty przygotowała strategiczne wytyczne w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, określające indykatywne ramy interwencji funduszy, z uwzględnieniem innych polityk Wspólnoty. Projekt tego dokumentu Komisja Europejska opublikowała w dniu 5 lipca 2005 r. pod nazwą „Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne Wytyczne Wspólnoty 2007-2013” (SWW). Dla każdego z celów funduszy wytyczne te realizują priorytety Wspólnoty, w szczególności promowanie harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju Wspólnoty. Wytyczne te są określane z uwzględnieniem zintegrowanych wytycznych w zakresie polityki gospodarczej oraz zatrudnienia – Zintegrowany Pakiet Wytycznych w sprawie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na lata 2007-2015 (ZPW): „Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015”, „Strategiczny Plan Rządzenia”, „Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej”, „Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009 – 2011”, „Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013”.

Na podstawie zapisów Strategicznych Wytycznych Wspólnoty Polska opracowała „Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013” (NSRO), które integrują główne priorytety Wspólnoty z priorytetami polskimi, uwzględniając jednocześnie zapisy Krajowego Programu Reform, odpowiadającego na wyzwania zawarte w Strategii Lizbońskiej. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia stanowią podstawę do programowania interwencji

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności (FS).

„Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie” określają działania o charakterze rozwojowym, jakie rząd polski zamierza podjąć w latach 2007-2013 w zakresie promowania trwałego wzrostu gospodarczego, wzrostu konkurencyjności oraz wzrostu zatrudnienia. NSRO służą jednocześnie zapewnieniu skutecznej pomocy na rzecz regionów i grup społecznie zmarginalizowanych oraz pomocy w restrukturyzacji sektorów i regionów problemowych.

Zakładanym efektem strategii proponowanej w NSRO jest znaczące podniesienie jakości życia mieszkańców Polski i zbliżenie poziomu rozwoju do obecnie najbiedniejszych starych państw członkowskich, a w dłuższej perspektywie poziomu zbliżonego do średniej europejskiej.

W wyniku przeprowadzonej analizy, która wskazała różnice w poziomie rozwoju społeczno-ekonomicznym kraju oraz poszczególnych jego regionów, w stosunku do innych krajów UE, oraz w odpowiedzi na wyzwania Strategii Lizbońskiej i cele Zintegrowanego Pakietu Wytycznych, których instrumentem realizacji na gruncie krajowym jest Krajowy Program Reform, sformułowano cel strategiczny Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013. Zakłada on tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny osiągnąć będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych, co oznacza, że wszystkie programy, działania i projekty podejmowane w ramach NSRO realizują je jednocześnie, aczkolwiek w różnym zakresie. Celami horyzontalnymi NSRO są m.in.:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.
- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

1.4.2. NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Cele polityki integracji społecznej w Polsce wynikają przede wszystkim z priorytetów określonych w przyjętej Narodowej Strategii Integracji Społecznej i Krajowego Programu „ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE I INTEGRACJA SPOŁECZNA NA LATA 2008-2010”.

Wynikają również z założeń w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego przyjętych w grudniu 2000 r. przez Radę Europejską w Nicei. Polska w pełni zaakceptowała ich zasadność, co zostało oficjalnie potwierdzone poprzez przyjęcie w grudniu 2003 r. Wspólnego Memorandum Polski i Unii Europejskiej o Integracji Społecznej (Joint Inclusion Memorandum).

Polskie priorytety wpisują się także w podstawowe założenia Zrewidowanej Strategii Spójności Społecznej Rady Europy, której inauguracja odbyła się w lipcu 2004 r. w Warszawie. Jednym z tych założeń jest budowanie integracji i spójności społecznej w oparciu o prawa człowieka, a zwłaszcza te prawa, które zostały zawarte w Zrewidowanej Europejskiej Karcie Społecznej.

Priorytety Narodowej Strategii Integracji Społecznej stworzone zostały z perspektywą ich realizacji do 2010 roku. Krajowy Program uwzględnia te priorytety, których realizacja jest szczególnie pilna. Wynikają one także z przedstawionej analizy sytuacji ekonomiczno-społecznej ilustrującej podstawowe przyczyny ubóstwa i zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Priorytety zawarte w NSIS w zakresie realizacji **prawa do edukacji** są następujące:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim;
- upowszechnienie kształcenia na poziomie wyższym i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy;
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci;
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego.

W zakresie realizacji **prawa do zabezpieczenia socjalnego**:

- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego, którego poziom jest obecnie nieakceptowany i wymaga podjęcia zdecydowanych działań;
- ograniczenie tendencji wzrostowych rozwarstwiania dochodowego, tak aby różnice te nie odbiegały od przeciętnego poziomu w krajach UE.

Bezrobocie jest jedną z form wykluczenia społecznego silnie powiązaną z innymi jego przejawami, np. ubóstwem, w warunkach niskiej skuteczności systemu zabezpieczenia socjalnego dla osób bezrobotnych i ich rodzin. Dlatego też w Narodowej Strategii Integracji Społecznej cztery z dwudziestu priorytetów odnoszą się do sfery działań dotyczących realizacji

prawa do pracy:

- ograniczenie bezrobocia długookresowego;
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży;
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród niepełnosprawnych;
- zwiększanie liczby uczestników aktywnej polityki rynku pracy.

W zakresie realizacji **prawa do ochrony zdrowia:**

- wydłużenie przeciętnego trwania życia w sprawności;
- upowszechnienie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- zwiększenie zakresu programów zdrowia publicznego w celu objęcia nimi kobiet i dzieci.

W zakresie realizacji **innych praw społecznych:**

- zwiększenie dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością;
- zapewnienie lepszego dostępu do pracowników socjalnych;
- rozwinięcie pomocy środowiskowej i zwiększenie liczby osób objętych jej usługami;
- zwiększenie zaangażowania obywateli w działalność społeczną;
- realizacja Narodowej Strategii Integracji Społecznej przez samorządy terytorialne;
- zwiększenie dostępu do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

1.4.3. KRAJOWY PROGRAM „ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE I INTEGRACJA SPOŁECZNA”

Krajowy Program „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna” to program poprawy dostępu do praw społecznych i zwiększania poziomu ich realizacji. Jest to również zasadniczy instrument osiągania integracji społecznej w europejskim modelu społecznym. Realizacja praw społecznych wymaga oczywiście poniesienia określonych kosztów, tak samo jak realizacja wszystkich innych kategorii praw człowieka zawartych w prawie międzynarodowym i krajowym. Należy więc zapewnić w sposób trwały zasoby finansowe, kadrowe, lokalowe, rzeczowe i inne instytucjom odpowiedzialnym za realizację tych praw.

Prawa społeczne powinny mieć obecnie priorytet w wydatkach publicznych. Ich realizacja znacznie się pogorszyła w ostatnich latach, a więc zmniejsza się poziom integracji

społecznej i zwiększa się skala i zasięg procesów wykluczenia społecznego. W Krajowym Programie „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna” za najważniejsze uznano:

- działania edukacyjne, socjalne i zdrowotne zapobiegające wykluczeniu oraz wspierające grupy zagrożone;
- budowę systemu bezpieczeństwa socjalnego i przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu;
- realizację prawa do pracy dla każdego, w tym szczególnie dla grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez odpowiednią politykę makroekonomiczną i politykę zatrudnienia;
- rozwój systemu instytucjonalnego z jasnym podziałem odpowiedzialności instytucji rządowych i samorządowych, otwierającego przestrzeń dla aktywności obywatelskiej i upodmiotowienia osób korzystających z usług społecznych, świadczonych zarówno przez państwo, jak i przez organizacje pozarządowe.

Na poziomie operacyjnym ważne jest, że polska polityka integracji społecznej musi być realizowana **we współpracy z szeroko rozumianymi partnerami społecznymi**. Szczególnie chodzi tu o związki zawodowe i związki pracodawców, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne oraz odpowiednie charytatywne instytucje kościołów i związków wyznaniowych. Niezależnie od osiągniętego poziomu zamożności oraz stanu koniunktury gospodarczej państwo nie jest w stanie zrealizować celów tej polityki bez partnerstwa z innymi instytucjami.

W tym kontekście ustalono następujące priorytety na najbliższe dwa lata:

- przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży;
- integracja przez aktywizację;
- dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.

1.4.4. WOJEWÓDZKA STRATEGIA ROZWOJU POMOCY SPOŁECZNEJ

Ze względu na swój dalekosiężny charakter strategia budowana na poziomie lokalnym musi uwzględniać i brać pod uwagę przesłanki zawarte w dokumentach strategicznych podmiotów, z którymi powiat współpracuje na zasadzie partnerstwa. Jednym z nich jest samorząd województwa wielkopolskiego. Strategia Rozwoju Pomocy Społecznej Województwa Wielkopolskiego pozwala zaplanować działania województwa z zakresu polityki społecznej w taki sposób, aby przeciwdziałać najistotniejszym zagrożeniom społecznym przy aktywnym udziale samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych. Zagrożenia takie, jak negatywne

skutki ubóstwa i zjawisko wykluczenia społecznego, to wyzwania nie tylko dla Wielkopolski, ale również dla społeczeństwa współczesnej Europy.

Zadaniem samorządu województwa jest nie tylko rozwiązywanie problemów społecznych. To przede wszystkim organizowanie wsparcia i pomocy osobom potrzebującym w miejscu ich zamieszkania, a więc przy udziale jednostek organizacyjnych samorządów lokalnych. Województwo poprzez działalność Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pełni rolę wspierającą, aktywizującą, koordynującą i inicjującą nowe rozwiązania, zmierzające tym samym do wyrównywania poziomu życia mieszkańców Wielkopolski. Strategia określa główne działania samorządu województwa zgodnie z przypisanymi województwu zadaniami z zakresu pomocy społecznej.

Do generalnych celów niniejszej Strategii należy między innymi:

1. Zapewnienie mieszkańcom warunków do podwyższania poziomu życia.
2. Wzrost wewnętrznej integracji i istotna poprawa jakości przestrzeni.
3. Dostosowanie potencjału, struktury i organizacji województwa do wyzwań XXI w. i wymagań jednoczącej się Europy.

Przyjmując ww. cele określono strategiczne kierunki działania pomocy społecznej w województwie wielkopolskim:

1. Rozwój gminnych i powiatowych specjalistycznych placówek pomocy społecznej świadczących różnorodne usługi socjalne wynikające z potrzeb społeczności lokalnej.
 - A. Ilościowy rozwój placówek takich jak środowiskowe domy samopomocy, ośrodki interwencji kryzysowej, domy dziennego pobytu dla różnych grup dysfunkcyjnych, świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, warsztaty terapii zajęciowej, domy pomocy społecznej stałego pobytu.
 - B. Jakościowy rozwój usług w placówkach dotychczas funkcjonujących.
 - 1.1. Zwiększenie aktywności społeczności lokalnych.
 - 1.2. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów społecznych (niepełnosprawność, bezrobocie, bezdomność, przemoc, alkoholizm, narkomania).

1.4.5. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU GOSTYŃSKIEGO

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gostyńskiego została opracowana na podstawie analizy danych o stanie powiatu, obejmujących: środowisko przyrodnicze, ład przestrzenny, infrastrukturę techniczną, gospodarkę, sferę społeczną, zarządzanie. W procesie

tworzenia strategii uwzględniono również wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród lokalnej społeczności, a także planów rozwoju poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu.

W czasie prac nad Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gostyńskiego określono wizję rozwoju powiatu gostyńskiego:

Powiat gostyński obszarem:

- **zarządzanym z uwzględnieniem interesów mieszkańców, mądrze i gospodarnie,**
- **ze zdrowymi i wykształconymi mieszkańcami korzystającymi z bogatej oferty kulturalno-rekreacyjnej,**
- **zapewniającym bardzo dobre warunki bytowe (dostępna praca i mieszkania, wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego, dostępna i będąca w dobrym stanie infrastruktura techniczna itp.),**
- **o czystym i zadbanym środowisku przyrodniczym,**
- **z nowoczesną, przyjazną dla środowiska i prężnie rozwijającą się gospodarką.**

W dalszym toku prac sformułowano cel nadrzędny („Wysoka jakość życia mieszkańców powiatu gostyńskiego”) oraz cel główny („Zrównoważony rozwój powiatu gostyńskiego”), w ramach którego wytyczono 5 obszarów, w tym **ład społeczny**, odnoszący się do sfery społecznej. Następnie w obrębie „Programu rozwoju społecznego” określono następujące cele szczegółowe i zadania:

1. Mieszkańcy powiatu mają szerokie możliwości kształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji:
 - Uruchomienie dofinansowania przez samorządy centrów kształcenia ustawicznego;
 - Wdrożenie systemu stypendiów w szkołach średnich i wyższych, fundowanych przez samorządy, zakłady pracy i organizacje pozarządowe;
 - Opracowanie i wdrożenie koncepcji poprawy bazy dydaktycznej w szkołach powiatowych;
 - Stworzenie warunków nowoczesnego kształcenia, w tym umożliwienie kształcenia na poziomie wyższym.
2. Powiat zapewnia odpowiednią ofertę kulturalno-rekreacyjną:
 - Rozszerzenie oferty (w tym bazy) spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych;
 - Stworzenie powiatowego programu turystycznego wykorzystującego lokalne zasoby gmin;
 - Budowa hal sportowo-widowiskowych (według programu);

- Budowa i zagospodarowanie zbiorników wodnych wraz z zapleczem sportowo-turystycznym;
 - Stworzenie systemu dofinansowania organizowania imprez kulturalnych i sportowych poprzez system grantowy;
 - Uruchomienie krytej pływalni na terenie powiatu.
3. Istnieje zróżnicowana i atrakcyjna oferta na rynku mieszkań:
- Promowanie i wspieranie różnych form budownictwa mieszkaniowego;
 - Utworzenie sieci mieszkań przejściowych dla wychowanków domów dziecka.
4. Powiat charakteryzuje wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców:
- Uruchomienie przez gminy preferencyjnych zasad dla tworzących nowe miejsca pracy, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla firm miejscowych;
 - Stworzenie programu aktywizacji zawodowej (samozatrudnienia) poprzez:
 - a) stworzenie systemu kredytowania nowych miejsc pracy,
 - b) uruchomienie zasobów komunalnych i innych,
 - Opracowanie i realizacja koncepcji „przyciągania” na teren powiatu instytucji finansowanych z budżetu państwa;
 - Działanie na rzecz promocji zdrowia i unowocześnienia bazy szpitalnej;
 - Opracowanie i wdrożenie programu bezpieczeństwa powiatowego;
 - Stworzenie systemu pomocy poszkodowanym w sytuacjach kryzysowych;
 - Opracowanie i uruchomienie powiatowego programu przeciwdziałania uzależnieniom.

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych powiatu. Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych oraz analizie skonstruowanych specjalnie do tego celu ankiet i wywiadów.

2.1. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat gostyński zlokalizowany jest w południowej części Niziny Wielkopolskiej, na zachodniej krawędzi Wysoczyzny Kaliskiej, w obrębie Wysoczyzny Leszczyńskiej. Graniczy z powiatami: rawickim, leszczyńskim, kościańskim, śremskim, jarocińskim i krotoszyńskim.

Powiat zajmuje powierzchnię 810,3 km². Swym zasięgiem obejmuje 7 gmin, w tym 5 gmin miejsko-wiejskich (Pogorzela, Krobia, Gostyń, Borek Wielkopolski, Poniec) oraz 2 gminy wiejskie (Pępowo i Piaski).

Liczba ludności powiatu gostyńskiego (wg danych GUS - stan na dzień 30.06.2008) wynosi **75.858** osób, a gęstość zaludnienia 93,6 osób/km². Najwięcej mieszkańców ma gmina Gostyń – 27.934; najmniejszą populację gmina Pogorzela – 5.137. W pozostałych gminach liczba ta kształtuje się od 6 do 13 tysięcy: gmina Krobia – 12.867, gmina Piaski – 8.342, gmina Poniec – 7.867, gmina Borek Wlkp. – 7.751, gmina Pępowo – 5.960. W miastach mieszka 32.013 osób, a na wsi – 43.845.

Stolicą powiatu jest miasto Gostyń, przez który przechodzą główne szlaki komunikacyjne, m.in. droga krajowa nr 12, prowadząca z Dorohuska przez Puławy, Leszno, Głogów do Łeknicy.

Oblicze powiatu kształtowane jest przez dominujący sektor działalności gospodarczej, jakim jest rolnictwo. Corocznie organizowane są tu przyciągające tysiące uczestników regionalne wystawy koni, bydła i innych zwierząt hodowlanych.

Ponadto na terenie powiatu dużą rolę odgrywają takie zakłady jak: „Pudliszki S.A.” – jeden z najbardziej znanych producentów żywności w kraju, „WIX Filtron” – potentat w produkcji filtrów samochodowych, „Mróz Sp. z o.o.” – zakład przetwórstwa mięsnego, „REXAM Szkło Gostyń” – producent opakowań szklanych i wiele innych.

Samorząd powiatu powołał Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Powiatu Gostyńskiego, które oferuje szeroki zakres usług doradczych dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz dla tych, którzy zamierzają uruchomić tego typu działalność. Przedsiębiorcy mogą również korzystać z pomocy Samorządowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.

Powiat gostyński ściśle współpracuje z bawarskim powiatem Unterallgäu, w 2000 roku starostowie obu powiatów podpisali oświadczenie o przyjaznej współpracy, która zakłada m.in. współdziałanie w zakresie rozwoju regionalnego i rolnictwa, wymianę uczniów i młodzieży oraz kontakty gospodarcze między przedsiębiorcami z obu powiatów.

Powiat gostyński jest organem prowadzącym dla 29 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszcza łącznie 4.360 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne

Młodzież po ukończeniu gimnazjum może kontynuować naukę w szkołach ponadgimnazjalnych. Powiat gostyński oferuje kształcenie w następujących zespołach szkół ponadgimnazjalnych:

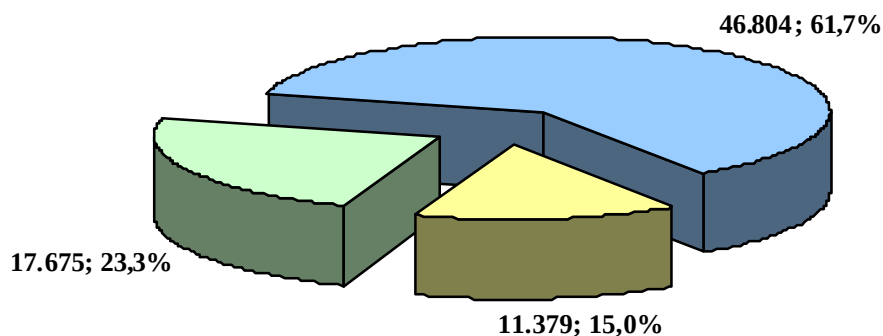
1. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu,
2. Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu,
3. Zespół Szkół Rolniczych w Grabonogu,
4. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Krobi,
5. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Pogorzeli,
6. Zespół Szkół w Brzeziu.

Młodzież może wybierać wśród oferowanych przez szkoły kierunków kształcenia, m.in.: administracja, ekonomia, handel, agrobiznes czy informatyka, logistyka, mechatronika.

2.2. DEMOGRAFIA

Poniżej prezentujemy sytuację demograficzną powiatu gostyńskiego.

Struktura wiekowa mieszkańców powiatu – stan na dzień 31.12.2008 r.

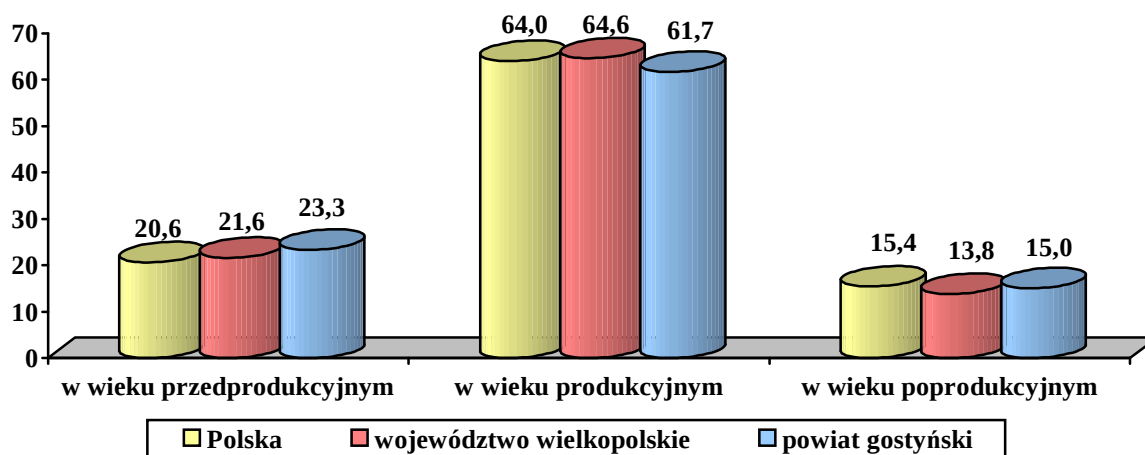

■ w wieku przedprodukcyjnym ■ w wieku produkcyjnym ■ w wieku poprodukcyjnym

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Według danych na dzień 31 grudnia 2008 r. teren powiatu zamieszkiwało ogółem 75.858 osób, w tym: 17.675 osób w wieku przedprodukcyjnym, 46.804 osoby w wieku produkcyjnym oraz 11.379 osób w wieku poprodukcyjnym.

Porównanie danych procentowych dotyczących struktury ludności kraju, województwa wielkopolskiego oraz powiatu gostyńskiego – stan na dzień 31.12.2008 r. (w %)

Badanie własne Centrum AV

Różnica w procentowej ilości osób do 18. roku życia jest wyraźna zarówno w stosunku powiatu do średniej wojewódzkiej (o 1,7%), jak i średniej ogólnopolskiej (o 2,7%) na korzyść powiatu. Proporcje odwracają się w przypadku kategorii wiekowej osób w wieku produkcyjnym – w powiecie procentowa zawartość tej grupy w stosunku do ogółu mieszkańców jest najmniejsza (o 2,9% mniej niż w województwie, a o 2,3% mniej niż w kraju). Natomiast procentowy udział osób najstarszych w powiecie jest wyższy w porównaniu do średniej wojewódzkiej (o 1,2%), lecz niższy w odniesieniu do średniej ogólnopolskiej (o 0,4%).

Należy również zaznaczyć, że wg danych GUS-u, tendencje demograficzne wskazują, że wkrótce będziemy mieli do czynienia ze zwiększającą się liczbą osób w wieku poprodukcyjnym, co jest spowodowane różnymi czynnikami, do których możemy zaliczyć m.in. malejącą dzietność rodzin, migrację oraz wydłużający się przeciętny czas trwania życia.

Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji może przyczynić się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności – obecnie prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55. roku życia. Dodajmy, że proces starzenia się lokalnej społeczności wynika także skądinąd z pozytywnej przesłanki – wydłużania się średniego czasokresu życia.

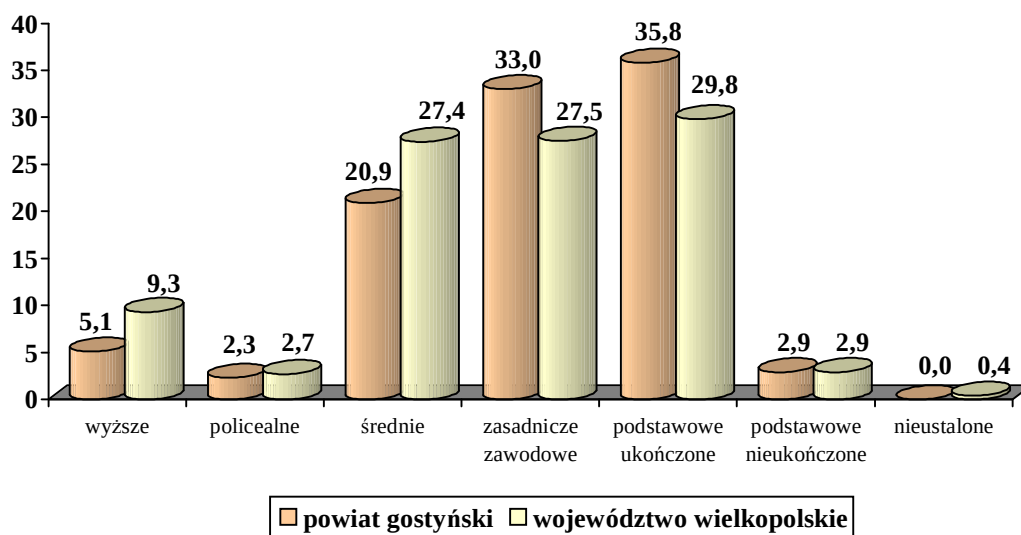
Struktura wiekowa mieszkańców poszczególnych gmin powiatu gostyńskiego w 2005 roku

Gmina	Ogółem	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
Borek Wielkopolski	7.826	1.909	4.730	1.187
		24,4%	60,4%	15,2%
Gostyń (gmina i miasto)	28.171	6.241	17.958	3.972
		22,2%	63,7%	14,1%
Krobia	13.003	3.069	7.961	1.973
		23,6%	61,2%	15,2%
Pępowo	6.063	1.464	3.591	1.008
		24,1%	59,2%	16,6%
Piaski	8.391	2.057	5.085	1.249
		24,5%	60,6%	14,9%
Pogorzela	5.256	1.344	3.111	801
		25,6%	59,2%	15,2%
Poniec	8.077	1.821	4.923	1.333
		22,5%	61%	16,5%

Badania własne Centrum AV.

Analizując powyższe zestawienie, należy stwierdzić, iż proces starzenia się społeczności w największym stopniu dotyka mieszkańców gminy Pępowo (osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią w ww. gminie 16,6% ogółu ludności), a w najmniejszym ludności gminy Gostyń (tylko 14,1% mieszkańców tych gmin osiągnęło wiek poprodukcyjny).

Ludność według poziomu wykształcenia w 2002 roku (dane w procentach)

Dane Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

W strukturze wykształcenia mieszkańców powiatu gostyńskiego zwraca uwagę niższy odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe, policealne i średnie w zestawieniu z danymi z województwa wielkopolskiego. Poziom wykształcenia lokalnej społeczności jest ważną przesłanką w procesie oceny umiejętności i radzenia sobie poszczególnych osób przede wszystkim na rynku pracy. Im, bowiem dana osoba jest lepiej wykształcona, tym łatwiej potrafi się przystosować do zmiennej rzeczywistości rynku pracy.

Ludność poszczególnych gmin powiatu gostyńskiego w wieku 13 i więcej lat według poziomu wykształcenia w 2002 roku (dane w procentach)

Gmina	Poziom wykształcenia							
	Ogółem	wyższe	policealne	średnie	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalone
Borek Wielkopolski	6.291	234	127	1.080	2.111	2.548	191	-
		3,7%	2%	17,2%	33,6%	40,5%	3%	—
Gostyń	23.329	1.676	700	5.787	7.104	7.404	656	2
		7,2%	3%	24,8%	30,5%	31,7%	2,8%	0,01%
Krobia	10.456	408	163	1.960	3.836	3.679	409	1
		3,9%	1,6%	18,7%	36,7%	35,2%	3,9%	0,01%
Pogorzela	4.151	131	117	670	1.555	1.552	126	-
		3,2%	2,8%	16,1%	37,5%	37,4%	3%	-
Poniec	6.545	244	108	1.293	2.099	2.658	143	-
		3,7%	1,7%	19,7%	32,1%	40,6%	2,2%	-
Pępowo	4.860	149	65	825	1.769	1.911	141	-
		3,1%	1,3%	17%	36,4%	39,3%	2,9%	-
Piaski	6.606	341	141	1.394	2.048	2.557	125	-
		5,2%	2,1%	21,1%	31%	38,7%	1,9%	—

Dane Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

Analizując strukturę wykształcenia ludności poszczególnych gmin powiatu gostyńskiego, należy stwierdzić, iż najwyższym poziomem wykształcenia w roku 2002 charakteryzowali się mieszkańcy gminy Gostyń (35% ogółu mieszkańców miało co najmniej wykształcenie średnie), natomiast najniższym ludność gmin: Pępowo i Pogorzela (nieco ponad 77% ogółu mieszkańców tych gmin legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym).

2.3. PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

System pomocy społecznej jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego polityki społecznej państwa ma za zadanie wspieranie osób i rodzin, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie zaspokoić swoich elementarnych potrzeb życiowych. Według ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2. 1).

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3. 1). Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze; 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13) alkoholizmu lub narkomanii; 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

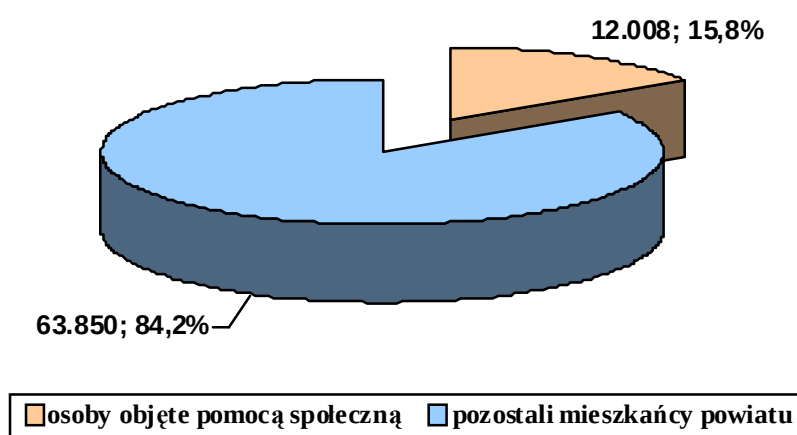
Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie poszczególnych gmin powiatu gostyńskiego odpowiedzialne są ośrodki pomocy społecznej, których jest 7, w tym: 5 miejsko-gminnych i 2 gminne. Do ich podstawowych obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych);
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Liczba osób objętych systemem pomocy społecznej ulega nieustannym zmianom. Decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej w Polsce mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Podstawową przesłanką przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe osoby i rodziny. Obecnie kryterium

to ustalono na poziomie 477 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej (poprzednio 461 zł) i 351 zł na osobę w rodzinie (poprzednio 316 zł). Niski poziom kwot uprawniających do przyznania świadczeń zawęża liczbę potrzebujących i może istotnie wypaczać skalę występującego ubóstwa. Na wahania liczby uprawnionych do świadczeń wpływ miały m.in. ustawa o rencie socjalnej i ustawa o świadczeniach rodzinnych, które spowodowały w 2004 przejście części klientów systemu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i płatnika świadczeń rodzinnych.

Liczba osób korzystających z systemu pomocy społecznej w 2008 roku a ludność powiatu

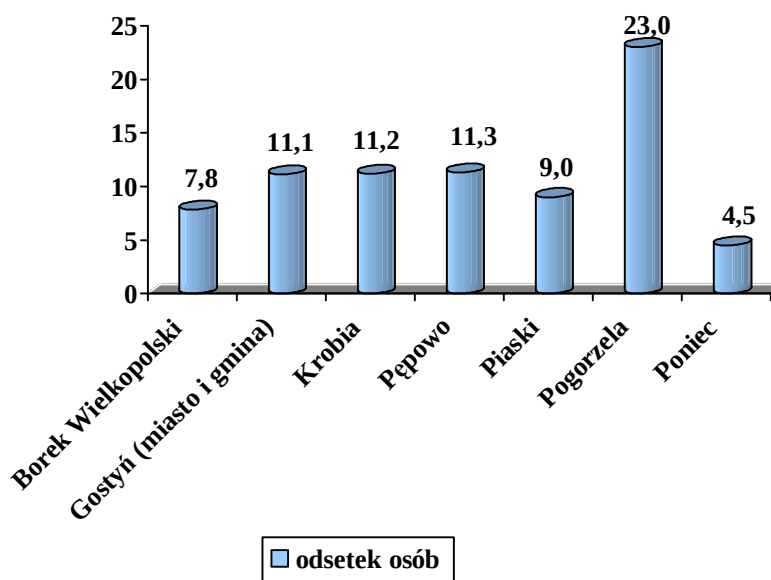
Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Spośród 75.858 mieszkańców powiatu, 12.008 osób objęto z różnych powodów pomocą społeczną w roku 2008. Liczba ta obejmuje również rodziny osób, którym decyzją administracyjną przyznano wsparcie. W ostatnich latach mieliśmy do czynienia z kontynuacją tendencji obserwowanej od 1996 roku, polegającej na wzroście zasięgu ubóstwa obiektywnego szacowanego na podstawie wyników badań budżetów gospodarstw domowych (GUS). W 2004 roku poniżej minimum egzystencji żyło 11,8% polskiego społeczeństwa (w porównaniu do 4,3% w 1996 r.). W okresie od 1996 do 2003 roku liczba osób żyjących poniżej granicy minimum egzystencji zwiększyła się w skali całego kraju o 2,8 mln osób. Taki rodzaj ubóstwa nie wynika jedynie z krótkotrwałego pogorszenia się sytuacji rodzin, ale nabiera cech trwałości, przyczyniając się do długotrwałego pozbawienia możliwości korzystania z dóbr i usług, a tym samym prowadzi do wykluczenia społecznego.

Na syndrom głębokiego ubóstwa składa się bezrobocie połączone z niskim poziomem wykształcenia głowy gospodarstwa domowego, wielodzietność oraz fakt zamieszkania w małych ośrodkach miejskich oraz na wsi, szczególnie na obszarach dotkniętych bezrobociem

strukturalnym. Wzrost skali ubóstwa w ostatnich latach dokonał się przy poprawie przeciętnej sytuacji materialnej ogółu społeczeństwa, co świadczy o rosnących w społeczeństwie nierównościach w sytuacji dochodowej i poziomie życia.

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w 2008 roku w poszczególnych gminach powiatu gostyńskiego (w procentach)

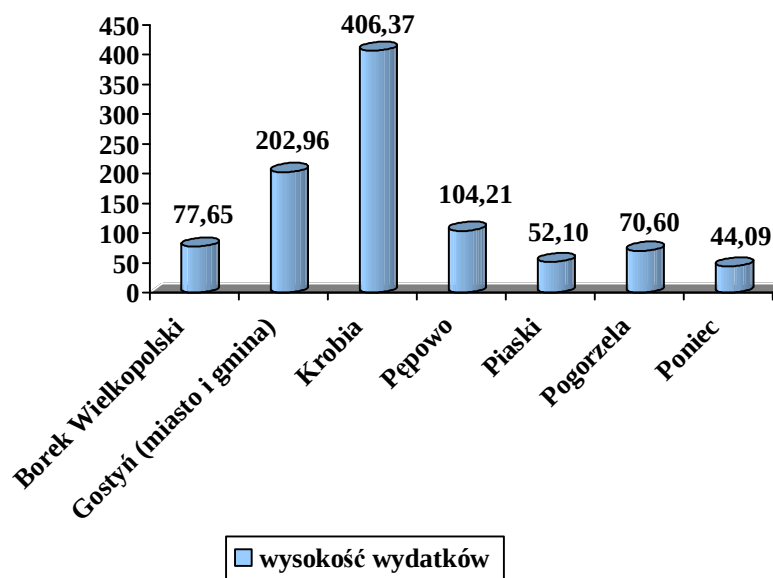

Badania własne PCPR w Gostyniu

Analizując odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach powiatu należy zauważyć występujące różnice w odniesieniu do poszczególnych gmin. Najwyższe wartości osiąga gmina Pogorzela gdzie z pomocy społecznej korzysta prawie co czwarty jej mieszkaniec, natomiast najmniejszą grupę świadczeniobiorców, w porównaniu z liczbą mieszkańców, obejmuje gmina Poniec. Gminy miejskie, pomimo że często dysponujące szerszą ofertą wsparcia, dysponują zazwyczaj bardziej chłonnym rynkiem pracy, zmniejszając jednocześnie poziom ubóstwa wśród mieszkańców. Odnosząc się do lat ubiegłych obserwuje się zjawisko zmniejszania się grupy osób korzystających ze wsparcia finansowego w ramach pomocy społecznej.

Wysokość środków finansowych pozostających w dyspozycji poszczególnych gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej jest zróżnicowana. Uwzględniając wydatki na zadania własne pochodzące z budżetu gminy, kwoty na zadania zlecone uzyskane z budżetu państwa przeliczając wartości na jednego mieszkańca uzyskaliśmy porównywalne dane dla wszystkich gmin powiatu w zakresie wydatkowania środków na system pomocy społecznej.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w 2008 roku w poszczególnych gminach powiatu gostyńskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w złotych)

Badania własne PCPR w Gostyniu

Prezentowane na zestawieniu kwoty są w obrębie powiatu mocno zróżnicowane, od wartości najniższych w przypadku gminy Poniec, gdzie średnia oscyluje w granicach czterdziestu kilku złotych, po miasto i gminę Krobia, gdzie wysokość środków przypadających na jednego mieszkańca przekroczyła czterysta złotych. Ilość środków budżetowych przeznaczonych na system wynika z różnych czynników, częściowo jest odzwierciedleniem istniejącego ubóstwa mieszkańców i związanych z tym istniejących realnych potrzeb, a częściowo z zamożności samej jednostki samorządu terytorialnego, która może wyasygnować mniej lub więcej środków finansowych na system pomocy.

Analizując wysokość nakładów przeznaczonych na pomoc społeczną w poszczególnych gminach, należy zauważyć, iż nakłady finansowe przeznaczane na wspomaganie osób i rodzin w roku 2008 nieznacznie wzrosły mimo zmniejszania się liczby osób korzystających (wyjątek stanowi gmina Krobia, w której nastąpił gwałtowny wzrost) w porównaniu z latami poprzednimi, co jest związane ze znacznym spadkiem środków pochodzących z budżetu państwa.

Świadczenia pieniężne są najczęściej udzielaną formą pomocy. Analizując możliwości przyznawania przez ośrodki pomocy społecznej świadczeń finansowych, należy wskazać na podstawowe zasiłki, którymi obecnie są: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie. Większość świadczeń jest przyznawana w drodze decyzji administracyjnej. Beneficjenci niezadowoleni z uzyskanej pomocy mają prawo odwołać się do

Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które, w trybie administracyjnym, może decyzję Ośrodka Pomocy Społecznej utrzymać w mocy, uchylić w części lub całości albo przekazać do ponownego rozpoznania.

Obraz pojawiających się w poszczególnych gminach kwestii społecznych oddajemy w zestawieniach, które prezentują najpoważniejsze determinanty istniejącej w 2008 r. sytuacji społecznej. Zestawienia sporządzono jednolicie dla każdej z gmin powiatu.

Borek Wielkopolski – dane za 2008 r.

Ludność: 7.751

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 387.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 183.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 685.

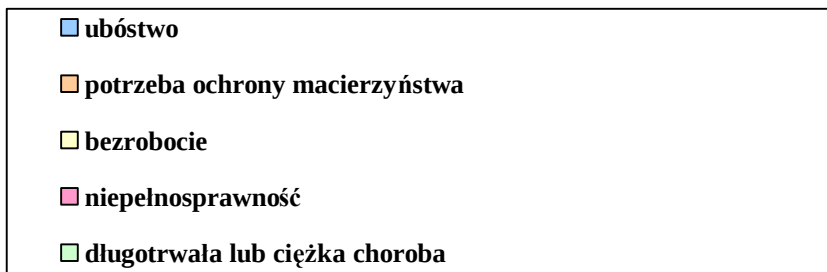
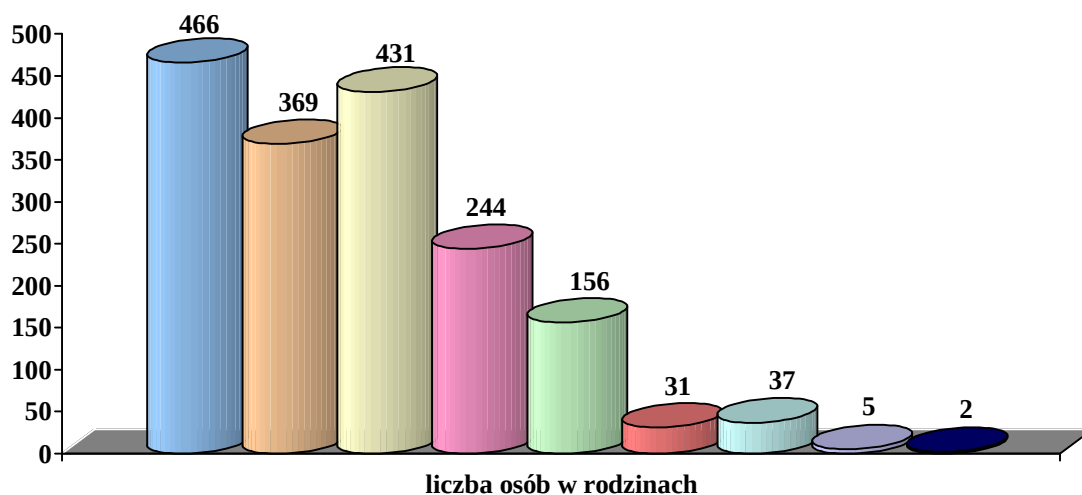
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 7,84%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 601.865,63 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 77,65 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 3.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borku Wielkopolskim.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Borek Wielkopolski w 2008 roku były ubóstwo i bezrobocie.

Gostyń (miasto i gmina) – dane za 2008 r.

Ludność: 27.934.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 3.146.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 1.027.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 3.179.

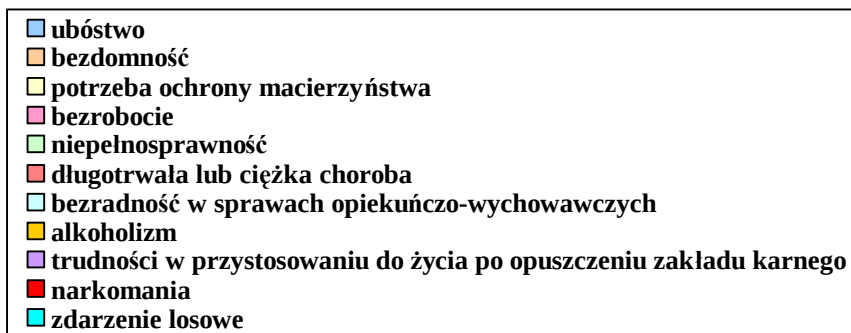
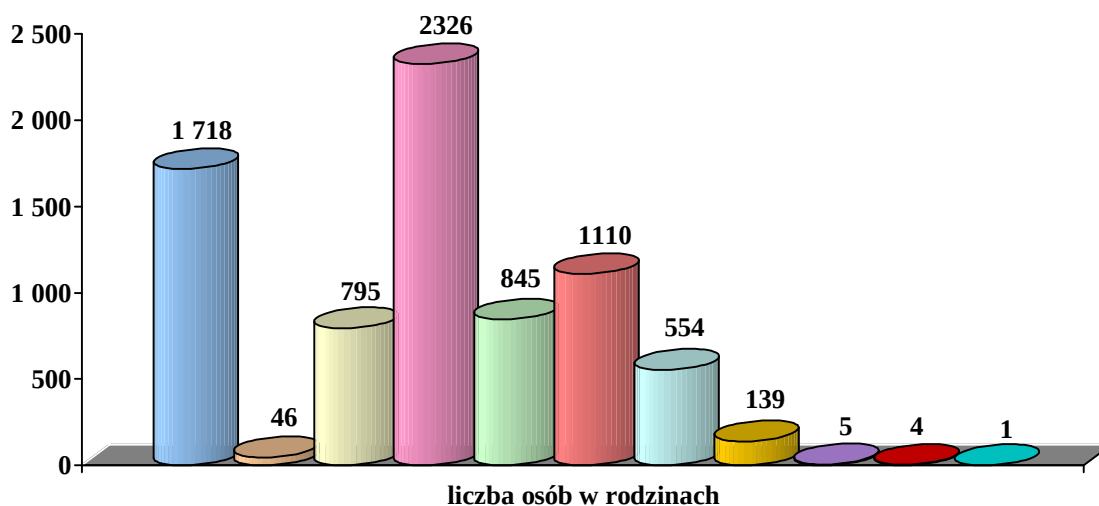
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców miasta i gminy: 11,12%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 5.804.014,16 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 202,96 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 14.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyniu.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w mieście i gminie Gostyń w 2008 roku były bezrobocie i ubóstwo.

Krobia – dane za 2008 r.

Ludność: 12.867.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 468.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 498.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 1.442.

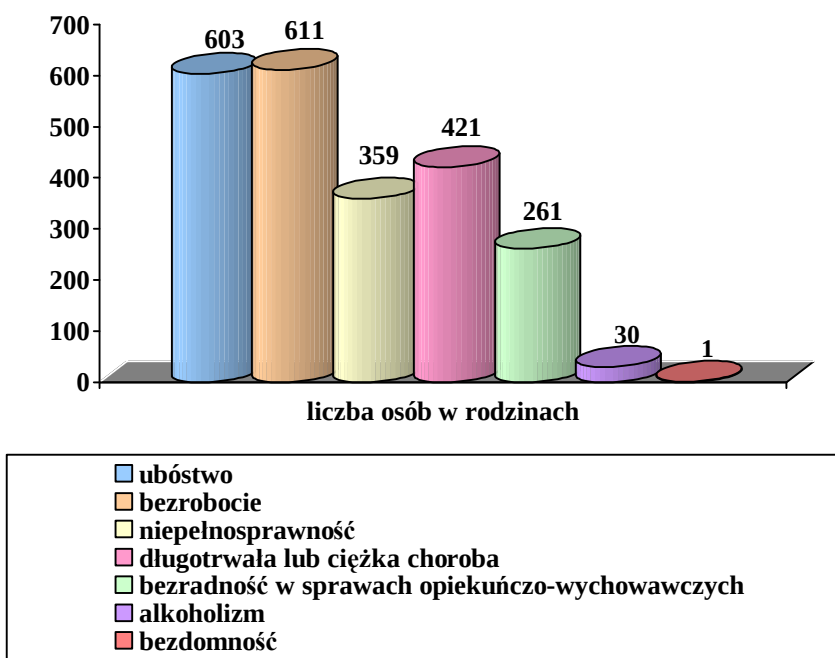
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 11,2%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 5.226.305 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 406,37 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 5.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krobi.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Krobia w 2008 roku były bezrobocie oraz ubóstwo.

Pępowo – dane za 2008 r.

Ludność: 5.960.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 551.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 531.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 1111

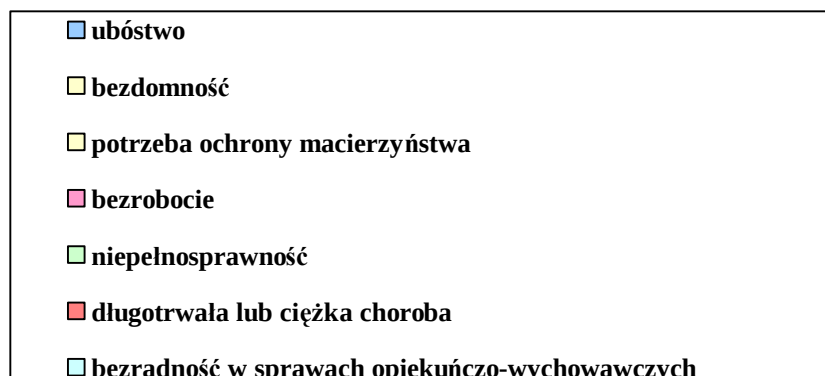
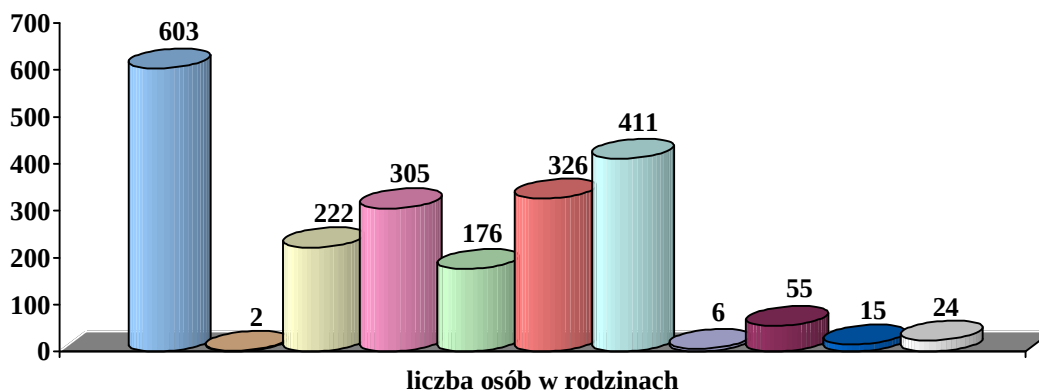
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 11,32%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 636.126 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 104,21 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 2.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pępowie.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Pępowo w 2008 roku były ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz bezrobocie.

Piaski – dane za 2008 r.

Ludność: 8.342

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 311.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 210.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 721.

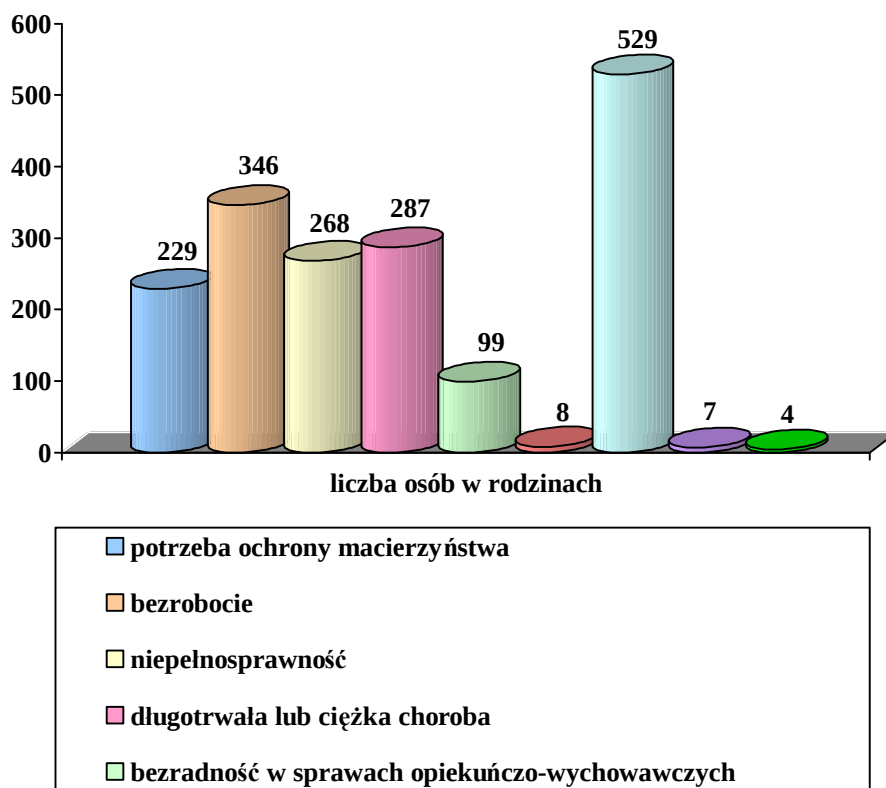
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 9%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 441.538,00 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 52,10 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 2.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piaskach.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Piaski w 2008 roku było ubóstwo i bezrobocie.

Pogorzela – dane za 2008 r.

Ludność: 5.137.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 512.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 308.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 1.195.

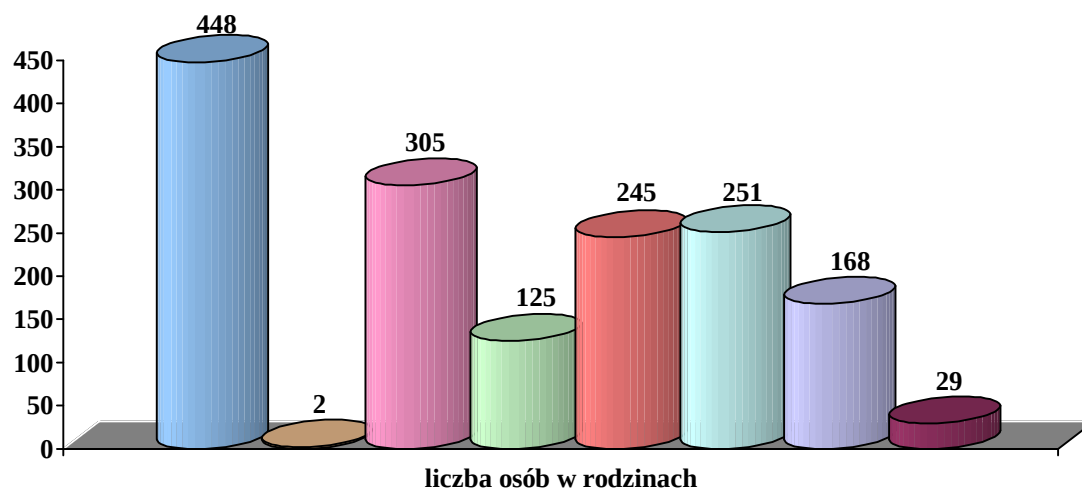
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 23%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 368.668 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 70,60 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 2.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pogorzeli.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Pogorzela w 2008 roku były ubóstwo oraz bezrobocie.

Poniec – dane za 2008 r.

Ludność: 7.867.

Liczba osób, którym przyznano świadczenia: 362.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną: 226.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną: 675.

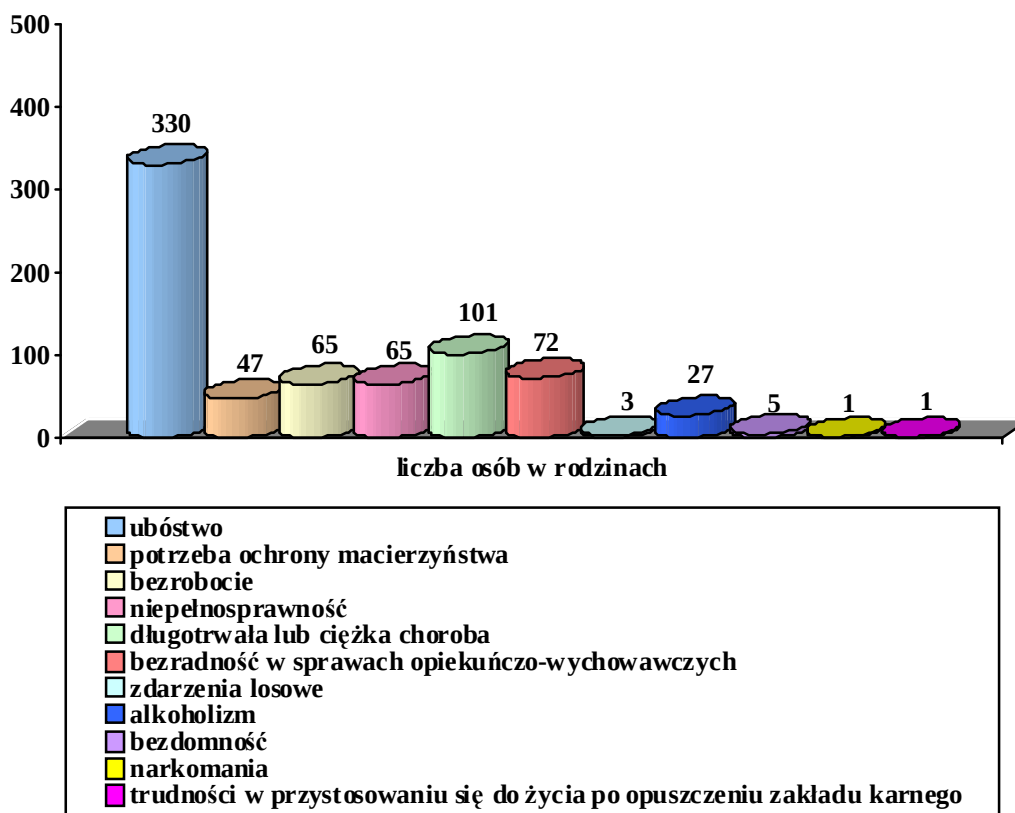
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy: 4,49%.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną: 355.831,00 zł.

Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 44,09 zł.

Liczba pracowników socjalnych: 4.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2008 roku

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniecu.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Poniec w 2008 roku były ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Powody ubiegania się o pomoc w gminach powiatu gostyńskiego w 2008 roku								
Gmina	Ubóstwo	Potrzeba ochrony macierzyństwa	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Choroba	Bezradność w sprawach opiek.-wych.-	Bezdomność	Alkoholizm
Borek Wielkopolski	466	369	431	244	156	31	5	37
Gostyń miasto i gmina	1 718	795	2 326	845	1 110	554	46	139
Krobia	603	0	611	359	421	260	1	30
Pępowo	603	222	305	176	326	411	2	55
Piaski	529	229	346	268	287	99	7	8
Pogorzela	448	168	305	125	245	251	2	29
Poniec	330	47	65	65	101	72	5	27
Razem	4 697	1 830	4 389	2 082	2 646	1 678	68	325

Dane Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu gostyńskiego.

Ze zbiorczego zestawienia wynika, że najczęstszym powodem ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w powiecie gostyńskim jest ubóstwo (8.389), a następnie bezrobocie (7.639) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (3.049), długotrwała i ciężka choroba (2.951), niepełnosprawność (2.639), potrzeba ochrony macierzyństwa (1.293), alkoholizm (383) oraz przemoc w rodzinie (117).

2.4. PROBLEMY SPOŁECZNE Z PERSPEKTYWY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Za realizację zadań powiatowych z zakresu pomocy społecznej odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu. Do jego obowiązków należy m.in. **realizacja zadań własnych.:**

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;

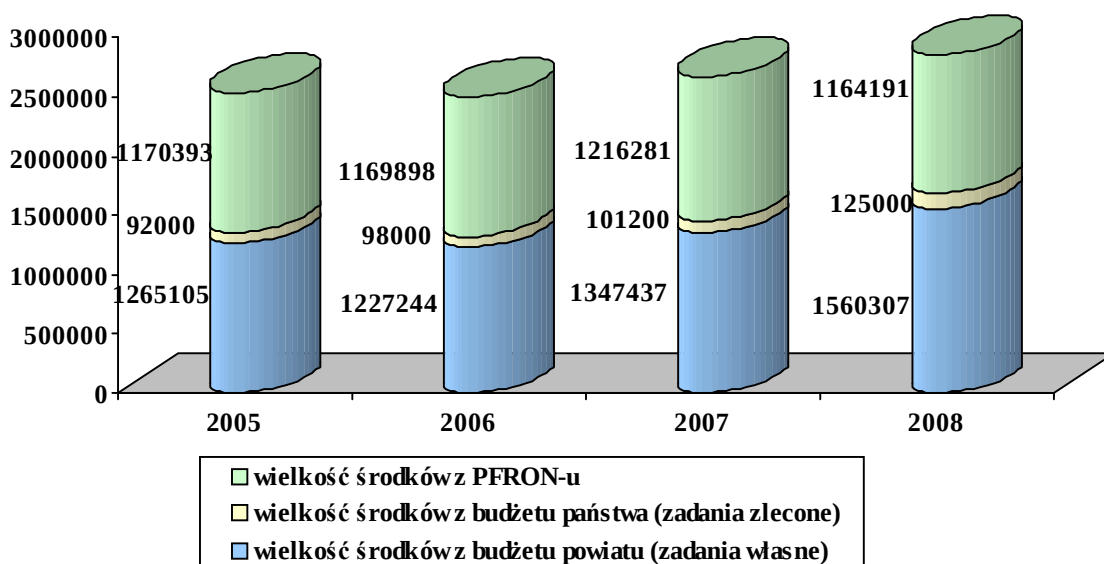
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze mających braki w przystosowaniu się;
- 8) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy;
- 9) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 10) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;

- 15) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej;
- 19) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Wielkość wydatków przeznaczonych przez powiat na realizację zadań PCPR-u w latach 2005-2008

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Całkowita wielkość wydatków przeznaczonych przez powiat na realizację zadań PCPR-u w latach 2005-2008 ulegała wahaniom (odpowiednio: 2.527.498 – 2.495.142 – 2.664.916 zł – 2.849.496 zł). Należy jednak podkreślić, że w tym czasie wielkość środków przeznaczonych z budżetu powiatu na zadania własne zwiększyła się (odpowiednio: 1.265.105 zł – 1.227.244 zł – 1.347.437 zł oraz 1.560.307 zł), wzrastał też wielkość środków przeznaczonych z budżetu państwa na zadania zlecone (odpowiednio: 92.000 zł – 98.000 zł – 101.200 zł oraz 125 000 zł). Wahaniom ulega wielkość środków pochodzących z PFRON-u (odpowiednio: 1.170.393 zł – 1.169.898 zł – 1.216.281 zł – 1.164.191 zł).

**Wielkość wydatków przeznaczonych przez powiat na realizację zadań pomocy społecznej
w latach 2006-2008**

	Wykonanie (w złotych)		
	2006	2007	2008
PCPR – utrzymanie	464.557	543.427	611.081
Rodziny zastępcze	762.687	804.010	949.226
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1.042.303	1.495.801	1.666.785
Domy Pomocy Społecznej	7.987.192	8.422.891	9.112.304
Zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności	118.394	136.500	166.497
Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	17.786	18.013	18.462
Ośrodki wsparcia	337.160	420.600	404.915
Razem	10.730.079	11.841.242	12.929.270

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Całkowita wielkość wydatków przeznaczonych przez powiat na realizację zadań pomocy społecznej w latach 2006-2008 wzrastała. Zdecydowana większość środków była przeznaczona na prowadzenie domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym

usamodzielniania pełnoletnich wychowanków), choć istotną wielkość stanowiły również wydatki poniesione na organizowanie opieki w rodzinach zastępczych.

2.4.1. KWESTIA DZIECKA

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz dzieci polega przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego. System opieki nad dziećmi potrzebującymi wsparcia organizują instytucje państwowe, samorządy, organizacje pozarządowe. Na system ten składają się m.in.:

- domy pomocy społecznej dla dzieci specjalnej troski,
- pogotowia rodzinne,
- domy dziecka,
- ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
- ogniska i świetlice wychowawcze oraz kluby środowiskowe – placówki wsparcia dziennego zapobiegające niedostosowaniu społecznemu i osamotnieniu dzieci i młodzieży oraz zapewniające pomoc rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci,
- wioski dziecięce,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
- rodziny zastępcze,
- rodzinne domy dziecka,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii.

Wszystkie te placówki wyrównują szanse dzieci i młodzieży, niemniej dziecko, dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości, powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

2.4.1.1. DZIECKO W ŚRODOWISKU

Na zapewnienie odpowiedniej pozycji dziecka w środowisku lokalnym wpływa wiele czynników, jednym z kluczowych jest możliwość korzystania ze wsparcia odpowiednich instytucji, w tym poradnictwa rodzinnego oraz pedagogicznego.

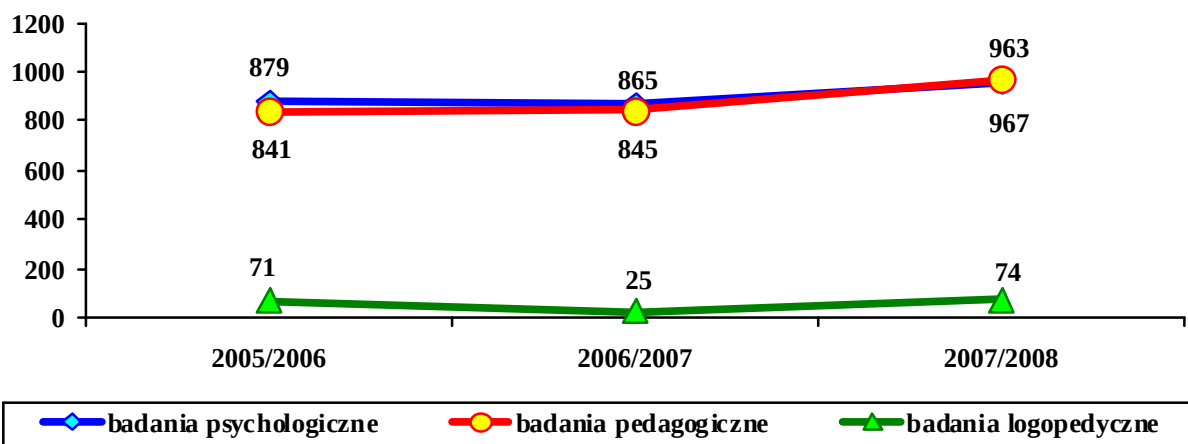
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu

Poradnia swym zasięgiem obejmuje wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze z terenu powiatu (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, domy dziecka). Poradnia merytorycznie podlega Kuratorium Oświaty, organizacyjnie – Starostwu Powiatowemu. Udziela pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej. Pomocą mogą być objęte dzieci i młodzież do dziewiętnastego roku życia. Udzielana pomoc jest nieodpłatna. Poradnia ze względu na swój powiatowy zasięg realizuje wszystkie zadania statutowe, a więc zajmuje się diagnozą rozwoju dziecka, wspomaganiem wychowawczej funkcji rodziny, dbaniem o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, udzielaniem pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej i ze specyficznymi zaburzeniami poszczególnych funkcji, udzielaniem pomocy młodzieży w rozwiązywaniu problemów w okresie dojrzewania, poradnictwem dla uczniów w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia i zawodu, dziećmi i młodzieżą z wybitymi uzdolnieniami, dziećmi z zaburzeniami w komunikowaniu się, wczesną interwencją, pomocą rodzicom i nauczycielom.

Poradnia realizuje zadania przez:

- diagnozę – są to przeważnie badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, po których wydaje się opinię lub orzeczenie określające dalszą drogę pomocy dla dziecka,
- terapię – terapia zaburzeń emocjonalnych dla dzieci, terapia rodzin, zajęcia logopedyczne,
- działalność profilaktyczną – profilaktyka uzależnień, wczesne wykrywanie trudności szkolnych,
- psychoedukację – zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży (warsztaty zawodoznawcze, zajęcia „Przeciw przemocy”), prelekcje dla rodziców i nauczycieli,
- konsultacje, mediacje, informacje,
- doradztwo – porady indywidualne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży.

Działalność diagnostyczna Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu w latach szkolnych 2005-2008

Dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu.

W poszczególnych latach szkolnych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu zgłoszono ogółem następującą liczbę dzieci i młodzieży: w roku szkolnym 2005/2006 – 1.791, w 2006/2007 – 1.735 a w 2007/2008 – 2.004. A zatem w badanych latach liczba dzieci i młodzieży diagnozowanych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu wykazuje tendencje wzrostowe (z minimalnym spadkiem w r.szk. 2006/2007). Jeśli chodzi o poszczególne grupy badań, rokrocznie Poradnia odnotowuje najwięcej badań psychologicznych z tendencją do dorównywania jej liczby badań pedagogicznych, jednak liczba przeprowadzonych badań ulegała wahaniom: w roku szkolnym 2005/2006 przeprowadzono 879 takich badań, rok później liczba badań psychologicznych spadła minimalnie do poziomu 865, zaś w ostatnim roku wzrosła znacząco do 963. Podobnym tendencjom ulegała liczba badań pedagogicznych, których przeprowadzono, odpowiednio: 841 – 845 – 967. Zmniejszyła się też okresowo liczba badań logopedycznych. W roku szkolnym 2005/2006 takich badań przeprowadzono 71, rok później liczba ta zmalała o ponad połowę, co daje 25 badań, a w roku następnym liczba ta wzrosła do 74.

W rozbiciu na poszczególne kategorie formy pomocy udzielonej dzieciom i młodzieży przedstawiają się następująco:

Formy pomocy udzielonej dzieciom i młodzieży w latach szkolnych 2005/2006-2006/2007-2007/2008

Formy pomocy		2005/2006	2006/2007	2007/2008
FORMY POMOCY POŚREDNIEJ				
o potrzebie kształcenia specjalnego	z uszkodzonym słuchem	-	8	9
	z uszkodzonym wzrokiem	-	2	4
	z niepełnosprawnością ruchową	23	-	2
	z przewlekłą chorobą	-	-	-
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	95	105	75

	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	18	27	23
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	7	8	-
	z autyzmem	-	3	1
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi	8	-	6
	z zaburzeniami zachowania, zagrożonych niedostosowaniem społecznym i zagrożonych uzależnieniem	-	-	1
	niedostosowanych społecznie	-	1	1
Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania		44	63	47
Opinie w sprawie	wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	6	12	-
	przyspieszenia obowiązku szkolnego	5	5	-
	odroczenia obowiązku szkolnego	7	5	-
	pozostawienia ucznia kl. I-III na drugi rok	3	3	-
	zwolnienia z nauki drugiego języka obcego	-	-	-
	kwalifikowania do klas terapeutycznych	1	-	-
	dostosowania wymagań edukacyjnych	504	544	-
	dysfunkcji (sprawdziany i egzaminy gimnazjalne, dojrzałości/maturalne, zawodowe)	168	154	-
	udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	4	3	-
	przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy	9	13	-
	ograniczonych możliwości wyboru kierunku kształcenia	10	-	-
	skierowania do domów wczasów dziecięcych	-	-	-
Inne opinie o przebadanych		-	87	1
FORMY POMOCY BEZPOŚREDNIEJ				
Zajęcia prowadzone przez pracowników poradni (liczba osób objętych pomocą)	zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	-	67	55
	terapia logopedyczna	107	141	82
	socjoterapia	-	39	952
	zajęcia z uczniami zdolnymi	-	10	2
	terapia dla zagrożonych uzależnieniem	-	17	32
	zajęcia aktywizujące wybór zawodu	265	194	1.714
	ćwiczenia rehabilitacyjne	-	-	-
	inne formy pomocy indywidualnej	119	438	675
	inne formy pomocy grupowej	-	4481	2.941
Porady bez badań i po badaniach przesiewowych		374	16	281
Badania przesiewowe słuchu programem „Słyszę”		300	23	310
Badania przesiewowe wzroku programem „Widzę”		74	14	-

Dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu

Na zestawieniach zwraca w szczególności uwagę liczba dzieci objętych pomocą w postaci zajęć aktywizujących wybór zawodu, której rozmiary z roku na rok znacznie wzrastają.

Młodzieżowe Świetlice Środowiskowe

W powiecie gostyńskim funkcjonują trzy młodzieżowe świetlice środowiskowe (placówki opiekuńczo-wychowawczeienne): w Krobi, Pogorzeli i Gostyniu. Ich celem jest przeciwdziałanie patologiom, zwłaszcza uzależnieniom; dostarczanie młodzieży wzorców zachowania oraz możliwości spędzania czasu wolnego; łagodzenie skutków stresów, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, poznawanie emocji i uczenie sposobów radzenia

sobie z nimi (głównie z agresją); wyrównywanie braków edukacyjnych; rozwijanie prawidłowych relacji interpersonalnych oraz bardzo ważna pomoc w sytuacjach kryzysowych. Świetlice dysponują łącznie 60 miejscami, w tym 30 to miejsca socjoterapeutyczne. W 2008 roku średnio 300 wychowanków miesięcznie skorzystało z tego rodzaju opieki oferowanej przez powiat gostyński.

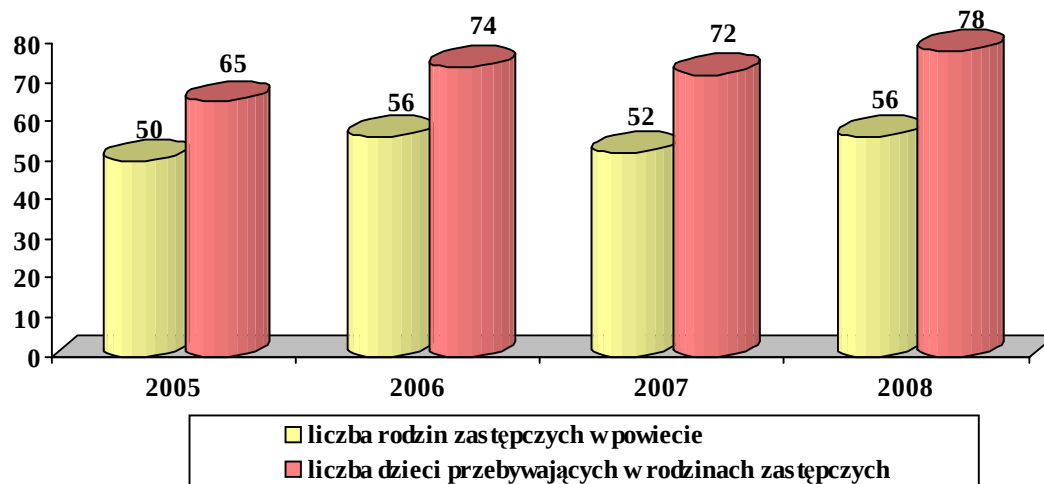
2.4.1.2. DZIECKO POZBAWIONE OPIEKI RODZINY

Znaczącą część klientów lokalnego systemu pomocy społecznej stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, wyrażające się m.in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniają się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości.

Wyuczona bezradność prowadzi do zjawiska sieroctwa, które związane jest ze stanem pozbawienia dzieci trwale lub przejściowo, szans wychowywania we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych. Problem sieroctwa nie jest zjawiskiem nowym. Sieroty w coraz większym stopniu pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, brak odpowiedzialności za dzieci, są zerwane więzi uczuciowe między członkami rodziny, a szczególnie w stosunku do dziecka. Na dezintegrację rodziny wpływa również zła sytuacja materialna, mieszkaniowa, narastająca frustracja spowodowana bezrobociem.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych niejednokrotnie jest podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem. Jedną z najbardziej dogodnych form opieki nad dzieckiem jest rodzina zastępcza. **Rodzina zastępcza** to taka rodzina, która tymczasowo lub stale opiekuje się i wychowuje dzieci, które zostały osierocone, odrzucone, lub których rodzice nie są w stanie zapewnić im bezpieczeństwa i opieki. Rodzina zastępcza nie jest rodziną adopcyjną. Przyjęcie dziecka do rodziny przez małżeństwo lub osobę samotną następuje najczęściej bez zrywania więzi z rodziną biologiczną dziecka.

Rodziny zastępcze na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2005-2008

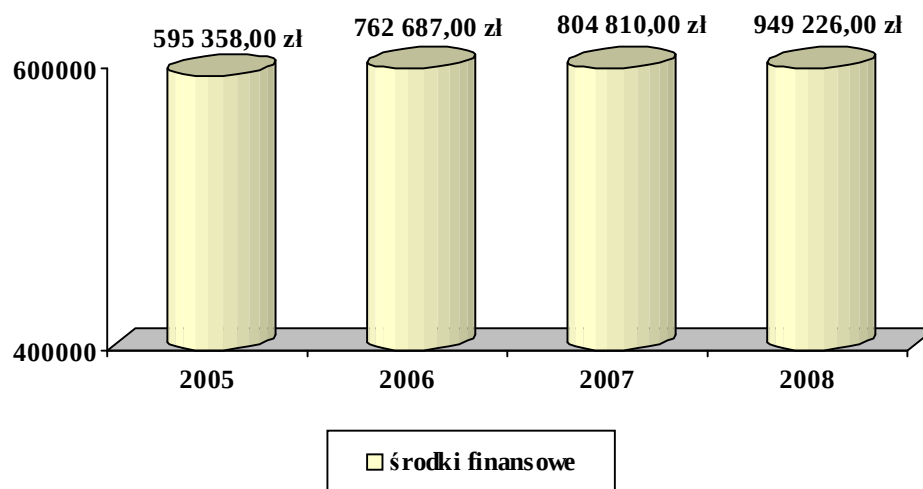

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

W powiecie na przestrzeni lat 2005-2008 liczba rodzin zastępczych wzrastała – od 50 w 2005 roku, 56 rodzin w roku 2006, 52 rodzin w roku 2007 (mały spadek) do 56 rodzin w roku 2008. Zmianom uległa również liczba dzieci przebywających w tych rodzinach zastępczych – od 65 w 2005 roku do 78 w roku 2008.

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje również rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Kieruje się do niej dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej jednak niż na 12 miesięcy. W ciągu 2008 roku do rodziny skierowano 2 dzieci, a łącznie przebywało w niej 4 dzieci.

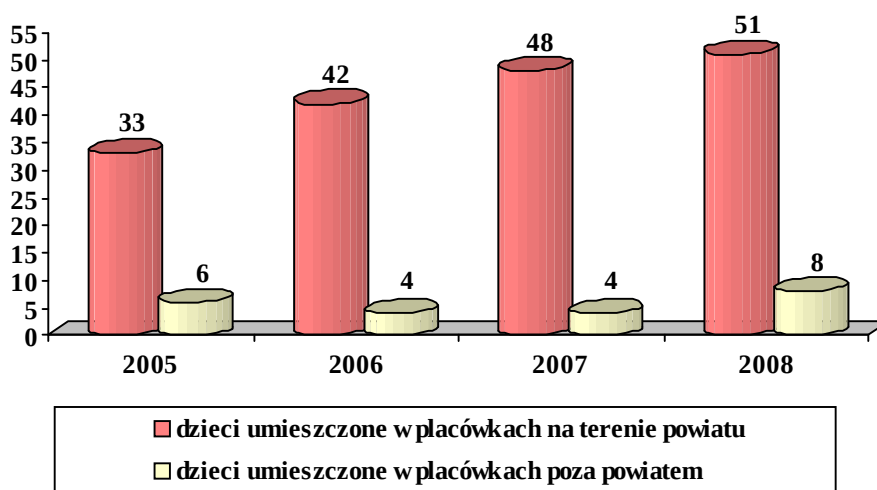
Środki finansowe przeznaczone na rodziny zastępcze w powiecie – dane za lata 2005-2008

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Na przestrzeni lat 2005-2008 wielkość środków finansowych przeznaczonych na rodziny zastępcze zmieniała się, osiągając najwyższy poziom w roku 2008. W 2005 roku wyniosła 595.358 zł, w roku następnym wzrosła do 762.687 zł, w roku 2007 wzrosła do poziomu 804.810 zł. W roku 2008 osiągnęła kwotę 949.226 zł.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2005-2008

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu w latach 2005-2008 rejestrowało także liczbę dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci umieszczane były w placówkach na terenie powiatu oraz poza powiatem. W 2005 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczonych było łącznie 39 dzieci, w tym sześćoro poza powiatem, rok później liczba dzieci wzrosła do poziomu 46, z czego czworo umieszczono poza powiatem, w roku następnym liczba dzieci wzrosła do 52, z czego czworo dzieci umieszczono w placówkach poza powiatem, a w roku 2008 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało łącznie 59 dzieci, w tym czworo poza powiatem.

Dzieci usamodzielniane – dane za lata 2005-2008

Wyszczególnienie	2005 r.		2006 r.		2007 r.		2008 r.	
	Z rodzin zastępczych	Z placówek	Z rodzin zastępczych	Z placówek	Z rodzin zastępczych	Z placówek	Z rodzin zastępczych	Z placówek
Liczba dzieci usamodzielnianych ogółem	25	6	19	11	19	15	29	6
W tym w poszczególnych kategoriach wydanych decyzji Pomoc pieniężna z tytułu:								
1. Kontynuacji nauki	78.953 (163 świadczenia)	15.922 (33 świadczenia)	88.873 (182 świadczenia)	3.765 (8 świadczeń)	100.796 (204 świadczenia)	-	91.903 (186 świadczeń)	-
2. Usamodzielnienia	-	6.484 (2 decyzje)	-	6.484 (2 decyzje)	4.941 (1 decyzja)	19.764 (4 decyzje)	59.292 (12 decyzji)	-
3. Zagospodarowanie	4.863 (1 decyzja)	14.589 (3 decyzje)	19.530 (4 decyzje)	-	4.941 (1 decyzja)	18.117 (4 decyzje)	54.117 (11 decyzji)	14.823 (3 decyzje)
4. pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogólna kwota przyznanych świadczeń	120.881		118.652		148.559		219.595	

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Wielkość środków przeznaczonych na wspomaganie dzieci usamodzielnianych w latach 2005-2008 zmieniała się, osiągając najwyższy poziom w roku 2008. W analizowanym okresie miał miejsce najpierw niewielki spadek (lata 2005-2006), a następnie wzrost (2007 i 2008 r.) liczby dzieci usamodzielnianych. W roku 2005 było ich łącznie 31, w tym 25 dzieci z rodzin zastępczych i 6 z placówek, rok później – 30 – w tym 19 dzieci z rodzin zastępczych i 11 z placówek, w roku 2007 łącznie usamodzielniało się 34 dzieci, w tym 19 z rodzin zastępczych i 15 z placówek, natomiast w roku 2008 pomocą mającą na celu usamodzielnienie objęto ogółem 35 dzieci, w tym 29 z rodzin zastępczych i 6 z placówek.

W analizowanym okresie najwięcej środków przeznaczano na pomoc pieniężną z tytułu kontynuacji nauki. W roku 2005 udzielono 163 świadczeń dla dzieci z rodzin zastępczych na kwotę 78.953 zł i wychowankom placówek 33 świadczeń na kwotę 15.922 zł. W roku następnym udzielono 182 świadczeń dla dzieci z rodzin zastępczych na kwotę 88.873 zł i 8 świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków placówek na kwotę 3.765 zł. W roku 2007 wsparcie finansowe na kontynuowanie nauki otrzymały osoby z rodzin zastępczych na łączną kwotę 100.796 zł (204 świadczenia). W roku 2008 tego rodzaju pomocą objęto dzieci z rodzin zastępczych na kwotę 91.903 zł (186 świadczeń). Łącznie na pomoc na kontynuowanie nauki w latach 2005-2008 wydano 380.212 zł.

Ponadto udzielono wsparcia finansowego na usamodzielnianie. W roku 2005 wsparto 2 osoby opuszczające placówki na kwotę 6.484 zł. Rok później wydano 2 decyzje przyznające pomoc osobom opuszczającym placówki na kwotę 6484 zł. W roku następnym wydano 1 decyzję o przyznaniu tej formy pomocy 1 osobie opuszczającej rodzinę zastępczą na kwotę 4.941 zł i 4 decyzje dla osób opuszczających placówki na kwotę 19.764 zł. W roku 2008 tego rodzaju pomocy udzielono 12 osobom z rodzin zastępczych na łączną kwotę 59.292 zł. Ten nagły wzrost udzielania przez powiat tej formy pomocy wynikał z planów pomocy na usamodzielnianie ustalających najczęściej wypłatę pomocy pieniężnej na usamodzielnianie na zakończenie procesu usamodzielniania.

Pomoc pieniężna dla dzieci usamodzielnianych była również udzielana na zagospodarowanie. W roku 2005 wsparto 1 osobę opuszczającą rodzinę zastępczą na kwotę 4.863 zł i 3 osoby opuszczające placówki na kwotę 14.589 zł, rok później pomoc na kwotę 19.530 zł otrzymały osoby z rodzin zastępczych (4 decyzje administracyjne), natomiast w roku 2007 wsparcie na kwotę 4.941 zł otrzymała 1 osoba z rodzin zastępczych oraz na kwotę 18.117 zł osoby z placówek (4 decyzje). W roku 2008 wsparto na kwotę 54.117 zł jedenaście osób z rodzin zastępczych oraz wydano 14.823 zł na podstawie 3 decyzji administracyjnych dla wychowanków opuszczających placówki.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej następującego typu: interwencyjnego, rodzinnego lub socjalizacyjnego. Skierowanie dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo-wychowawczej następuje po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej może być realizowany w grupach usamodzielniających, stanowiących formę organizacyjną placówki, przeznaczoną dla starszych dzieci.

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje Dom Dziecka w Bodzewie – gmina Piaski. Dom posiada 30 miejsc przeznaczonych dla dzieci i młodzieży. Wykwalifikowana kadra pracowników zatrudnionych w placówce stara się zapewnić wychowankom podstawowe

potrzeby. Do placówki trafiają dzieci z bardzo różnych patologicznych środowisk, często z ogromnym bagażem negatywnych wspomnień i przeżyć, zaniedbane, z dużymi brakami w zakresie rozwoju psychicznego, emocjonalnego, społecznego czy edukacyjnego, dlatego mając na uwadze powyższe, prowadzone są tutaj zajęcia wyrównujące powstałe braki: zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne i inne. Placówka zapewnia dzieciom również stały kontakt z rodzinami, aby nie doszło do zerwania więzi emocjonalnych między dzieckiem a rodzicami, którzy przez okres pobytu dziecka w placówce mają szansę na zniwelowanie przyczyn, które sprawiły, że sąd postanowił umieścić dziecko w placówce.

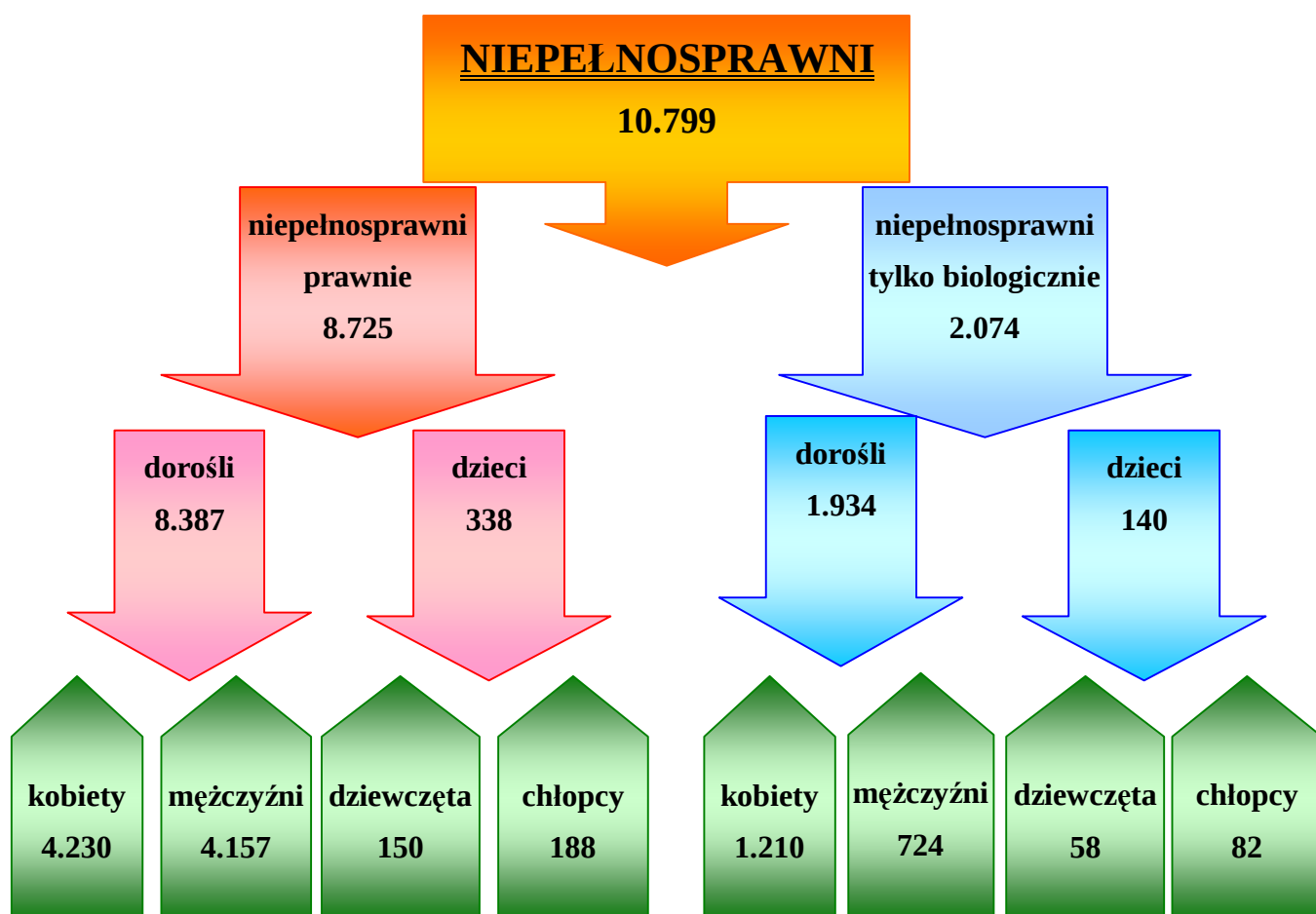
W ramach Domu Dziecka w Bodzewie wyodrębniono Dom Usamodzielnień, który mieści się w gminie Gostyń. W Domu przebywa do 10 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych oraz Domu Dziecka w Bodzewie, którzy ukończyli 16. rok życia. Wychowankowie w ten sposób przygotowują się do wejścia w samodzielne dorosłe życie, pod opieką wychowawcy uczą się gospodarować własnym czasem, zdobywają umiejętności podejmowania decyzji i odpowiedzialności za ich skutki. Daje im to możliwość podniesienia poczucia własnej wartości i dodaje wiary, że po opuszczeniu placówki poradzą sobie z przeciwnościami losu.

W 2008 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu skierowano 4 dzieci do Domu Dziecka w Bodzewie, 4 wnioski w sprawie wydania skierowania do placówki przesłano do specjalistycznych placówek działających poza terenem powiatu (4 dzieci umieszczono w Domu Dziecka w Górze). 4 dzieci przebywa od 1999 roku w Wiosce Dziecięcej w Siedlcach.

2.4.2. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Osoby niepełnosprawne w powiecie gostyńskim według kategorii niepełnosprawności, grup wiekowych oraz płci w 2002 roku

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

W roku 2002 w powiecie mieszkało 10.799 osób niepełnosprawnych, w tym 478 dzieci. Spośród tych osób było 8.725 niepełnosprawnych prawnie oraz 2.074 niepełnosprawnych tylko biologicznie. Niepełnosprawni prawnie to 8.387 dorosłych (4.230 kobiet i 4.157 mężczyzn) oraz 338 dzieci (150 dziewcząt i 188 chłopców), natomiast niepełnosprawni tylko biologicznie to 1.934 dorosłych (1.210 kobiet i 724 mężczyzn) oraz 140 dzieci (58 dziewcząt i 82 chłopców).

Osoby niepełnosprawne w powiecie gostyńskim /na podstawie danych PCPR w Gostyniu/

	1999 r.	2008 r.
Liczba mieszkańców powiatu gostyńskiego	77 027	75 858
w tym: - osoby niepełnosprawne: ogółem	9 404	10 790
- osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia	9 031	10 221
w tym: - ze znacznym stopniem niepełnosprawności	497	683
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	2 393	2 941
- z lekkim stopniem niepełnosprawności	6 141	6 597
w tym: - mężczyźni	4 200	4 741
- kobiety	4 831	5 480
- dzieci w wieku do 16 lat	373	569

Osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wypłacanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w oparciu o przepisy ustawy z 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z roku 2008 Nr 14, poz. 92 z późn. zm.).

Z zakresu rehabilitacji społecznej, której celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, realizuje się pomoc w formie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych, likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się.

Rehabilitacja społeczna – dane za lata 2005-2008

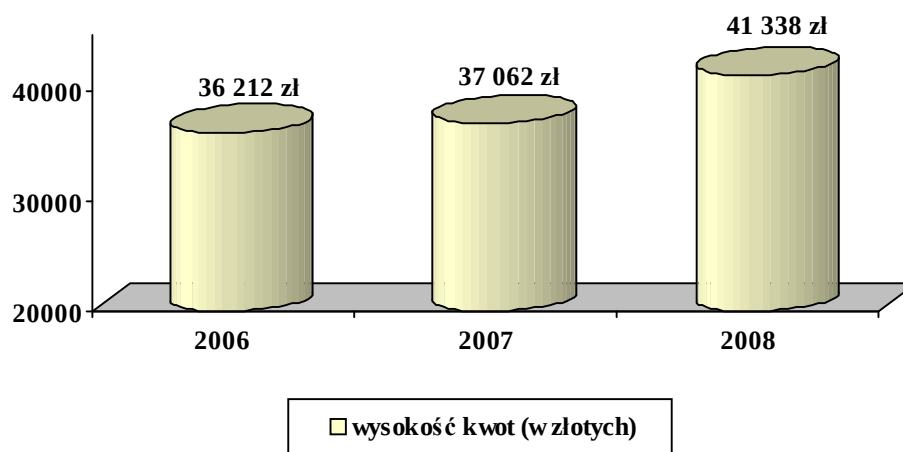
Rok	2005 r.		2006 r.		2007 r.		2008 r.	
Typ działań	Dzieci i młodzież	Dorośli	Dzieci i młodzież	Dorośli	Dzieci i młodzież	Dorośli	Dzieci i młodzież	Dorośli
Liczba osób korzystających z turnusów	54	205	46	162	42	197	30	302
Środki finansowe przeznaczone na turnusy	21.850 zł	97.600 zł	18.100 zł	82.995 zł	17.750 zł	112.670 zł	15.470 zł	163.210 zł
Liczba osób korzystających z pomocy ortopedycznej i środków pomocowych	22	17	54	342	61	356	11	130
Środki finansowe przeznaczone na pomoc ortopedyczną i środki pomocowe	63.305 zł	95.464 zł	78.200 zł	320.204 zł	91.061 zł	316.400 zł	12.258 zł	153.365 zł
Liczba osób korzystających z dofinansowania na łamanie barier	22	17	21	37	11	38	21	40
Środki finansowe przeznaczone na łamanie barier	65.120 zł	108.969 zł	51.000 zł	158.771 zł	42.716 zł	193.798 zł	57.150 zł	260.230 zł

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Na przestrzeni lat 2005-2008 wielkość środków finansowych przeznaczanych na rehabilitację społeczną ulegała wahaniom. W związku z powyższym zmieniała się również liczba osób korzystających z tego rodzaju pomocy. W roku 2008, w porównaniu z latami poprzednimi,

nastąpił wzrost liczby osób korzystających z turnusów rehabilitacyjnych oraz z dofinansowania na łamanie barier. Natomiast w latach 2006 i 2007 największa liczba osób niepełnosprawnych skorzystała z pomocy ortopedycznej i środków pomocowych oraz z zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2006-2008

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Analizując powyższy wykres, należy stwierdzić, iż w roku 2008 miał miejsce znaczny wzrost wielkości środków na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. Jest to wynik uaktywnienia organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Jeśli chodzi o rehabilitację zawodową, to w latach 2005-2008 złożono 6 wniosków na przystosowanie stanowisk – na te zadania przeznaczono 202.000 zł. Przekazywano również fundusze na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne. W rozbiciu na poszczególne lata przedstawia się to następująco:

Rehabilitacja zawodowa i środki przeznaczane na ten cel w latach 2005-2008

Typ działań	2005		2006		2007		2008	
	Liczba wniosków	Kwota	Liczba wniosków	Kwota	Liczba wniosków	Kwota	Liczba wniosków	Kwota
Przystosowanie lub utworzenie stanowisk pracy	2	48.000	1	29.167	1	24.162	8	200.000
Rozpoczęcie działalności gospodarczej	4	105.000	-	-	-	-	8	208.000

W latach 2006 - 2007 nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej i tylko po 1 wniosku na przystosowanie lub utworzenie miejsc pracy dla niepełnosprawnych, na co przeznaczono odpowiednio 29.167 i 24.162 zł. Rok później złożono już 8 takich wniosków, na co powiat gostyński przeznaczył 200.000 zł. Również w 2008 r. na 8 złożonych wniosków na dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej przekazano 208.000 zł. Sytuacja w latach 2006 – 2007 była spowodowana bardzo niekorzystnymi dla pracodawców i osób niepełnosprawnych rozwiązaniami prawnymi. Po ich zmianie sytuacja uległa gwałtownej poprawie.

2.4.2.1 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY i WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Osoby wymagające całodobowej opieki, niemogące samodzielnie funkcjonować w środowisku z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, mogą korzystać z pomocy w formie umieszczenia w domu pomocy społecznej. W 2005 roku do DPS-ów skierowano 37 osób, w 2006 r. 47 osób, natomiast w roku 2007 – 28 osób. W 2008 r. 43 osoby z terenu powiatu umieszczono w placówkach. Łącznie w domach pomocy społecznej, także na terenie innych powiatów, w roku 2005 przebywało 69 mieszkańców powiatu, w roku 2006 – 75 mieszkańców, w 2007 roku – 69 mieszkańców, a w 2008 roku – 69 mieszkańców. Szczegółowe dane, w rozbiciu na kategorie, zawiera poniższe zestawienie.

Mieszkańcy powiatu gostyńskiego przebywający w Domach Pomocy Społecznej w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Liczba osób z terenu powiatu skierowanych do DPS-ów ogółem	6	6	8	14
1. W tym do Domów Pomocy Społecznej wg kategorii:				
• osób w podeszłym wieku	0	0	0	0
• osób przewlekłe somatycznie chorych	5	5	5	12
• osób przewlekłe psychicznie chorych	1	0	2	1
• dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	0	1	1	1
• dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	0	0	0	0
• osób niepełnosprawnych fizycznie	0	0	0	0
2. Środowiskowych Domów Samopomocy	30	35	35	35
Liczba osób oczekujących na miejsce w DPS-ie	0	0	10	1
Mieszkańcy powiatu przebywający w DPS-ach (ogółem, także w innych powiatach)	72	77	70	71

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonują następujące Domy Pomocy Społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Chumiętnikach (gmina Krobia) – przeznaczony dla osób przewlekłe somatycznie chorych ze 114 miejscami dla pensjonariuszy. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w domu tym przebywały 34 osoby z terenu powiatu oraz 79 osób spoza powiatu.
2. Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie (gmina Krobia) – przeznaczony dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z 70 miejscami dla mieszkańców. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. zamieszkiwało w domu 6 osób z terenu powiatu oraz 63 osoby spoza powiatu.
3. Dom Pomocy Społecznej w Rogowie (gmina Krobia) – przeznaczony dla osób przewlekłe psychicznie chorych z 90 miejscami dla kobiet. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w domu przebywało 16 osób z terenu powiatu oraz 74 osoby spoza powiatu.
4. Dom Pomocy Społecznej w Zimnowodzie (gmina Borek Wielkopolski) – przeznaczony dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z 46 miejscami dla pensjonariuszy. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w placówce przebywało 12 osób z powiatu oraz 34 osoby spoza powiatu.

Na terenie powiatu gostyńskiego od dnia 1 kwietnia 2005 r. funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Chwałkowie (przy Domu Pomocy Społecznej). Nadrzędnym celem placówki jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności uczestników, które przydatne będą do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. Placówka realizuje następujące typy działań: stwarzanie warunków do nabycia umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia

codziennego, uczenie poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym oraz zapobieganie stanom powodującym konieczność ciągłej opieki ze strony osób drugich poprzez rehabilitację manualną i ruchową. W Domu działają pracownie – plastyczno-techniczna, kulinarna, muzyczno-komputerowa, ceramiczno-konstrukcyjna, krawiecka oraz pracownia ergoterapii. Placówka dysponuje 35 miejscami dla niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnych intelektualnie.

Ponadto powiat gostyński oferuje również pomoc osobom niepełnosprawnym w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej funkcjonujących w gminie Piaski. Z Warsztatów korzysta 35 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Uczestnicy mogą korzystać z pracowni: gospodarstwa domowego, plastycznej, ogrodniczej, krawieckiej, ceramicznej, technicznej i komputerowo-muzycznej. Placówka zapewnia swoim podopiecznym rehabilitację społeczną, zawodową i leczniczą; rozwój podstawowych sprawności psychofizycznych i umiejętności zawodowych, naukę i rozwój czynności życiowych, a także szkolenia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

2.5. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, że standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie trwania zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Duże znaczenie ma poziom, od którego zaczyna się proces degradacji ekonomicznej i społecznej. W najbardziej dramatycznej sytuacji są rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich dochodów, wielodzietności, inwalidztwa. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby bytowe.

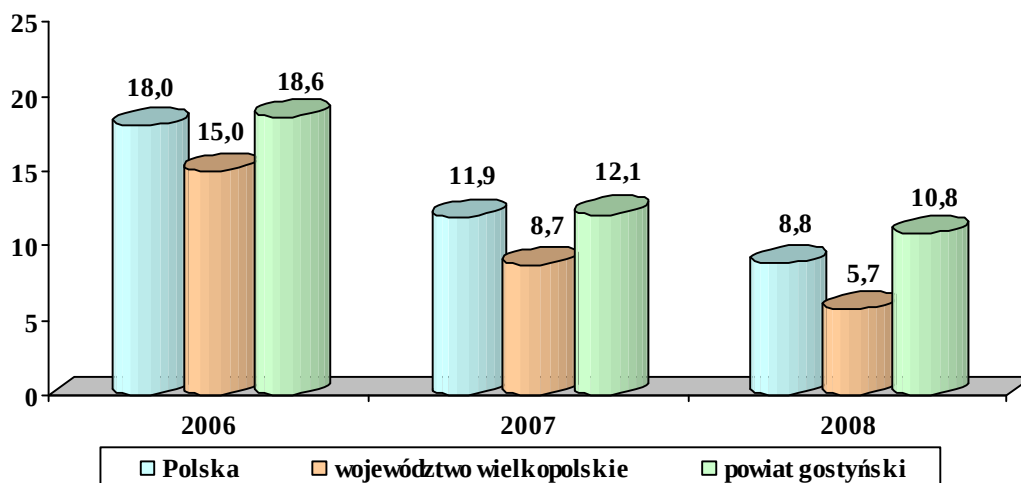
Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą czy zanikiem autorytetu rodzicielskiego. Może także prowadzić do rozpadu rodziny. W tych okolicznościach pojawia się również groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Wzrost liczby bezrobotnych świadczeniobiorców powoduje przyrost liczby zadań z zakresu pomocy społecznej oraz zwiększenie puli wydatków na udzielanie pomocy. Sytuacja taka wymusza również konieczność dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Ponieważ możliwości budżetu państwa i samorządu lokalnego są ograniczone, podstawowego znaczenia w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia nabiera praca socjalna, która przyjmuje zróżnicowane formy.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie oraz technika kontraktu socjalnego, która pozwala na uzależnienie pomocy – formy, wysokości i okresu wypłacania świadczenia – od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wywołują zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań.

Stopa bezrobocia w kraju, województwie wielkopolskim i powiecie gostyńskim w latach 2006-2008

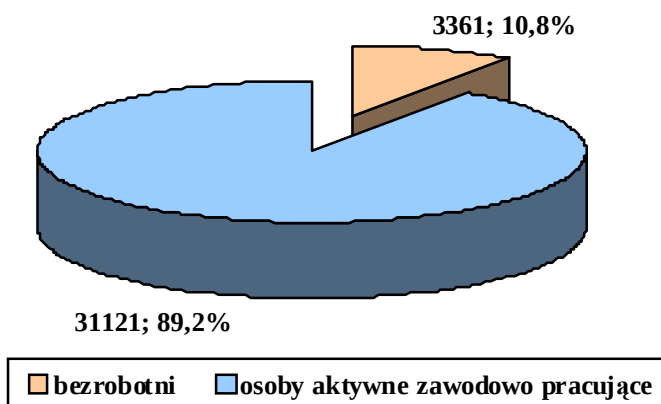

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Powiat gostyński charakteryzuje się wyższą, w porównaniu do Polski oraz województwa, stopą bezrobocia, która jest rozumiana jako procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, ale bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu na dzień 31 grudnia 2008 roku w powiecie gostyńskim pozostawało zarejestrowanych 3.361 bezrobotnych, w tym 1.917 kobiet.

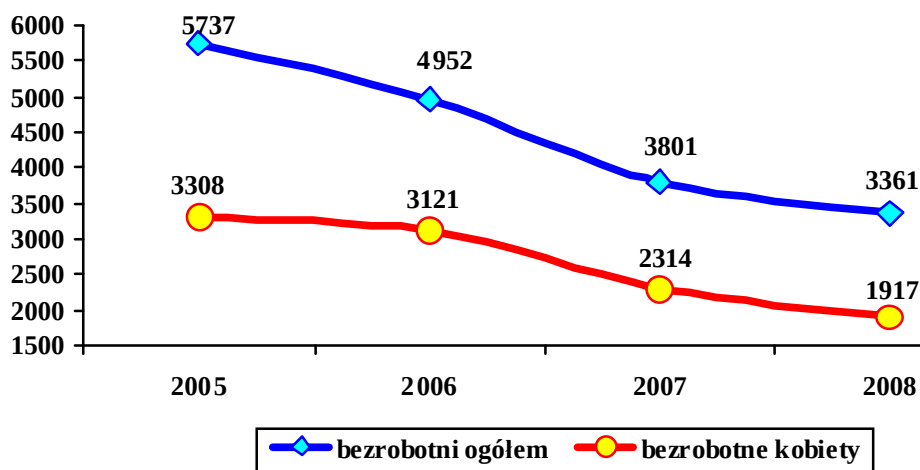
Bezrobotni a osoby aktywne zawodowo – dane na dzień 31 grudnia 2008 r.

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu

Spośród 34.482 osób będących w wieku produkcyjnym z końcem 2008 roku 3.361 osób pozostawało bez zatrudnienia.

Bezrobotni na koniec lat 2005-2008

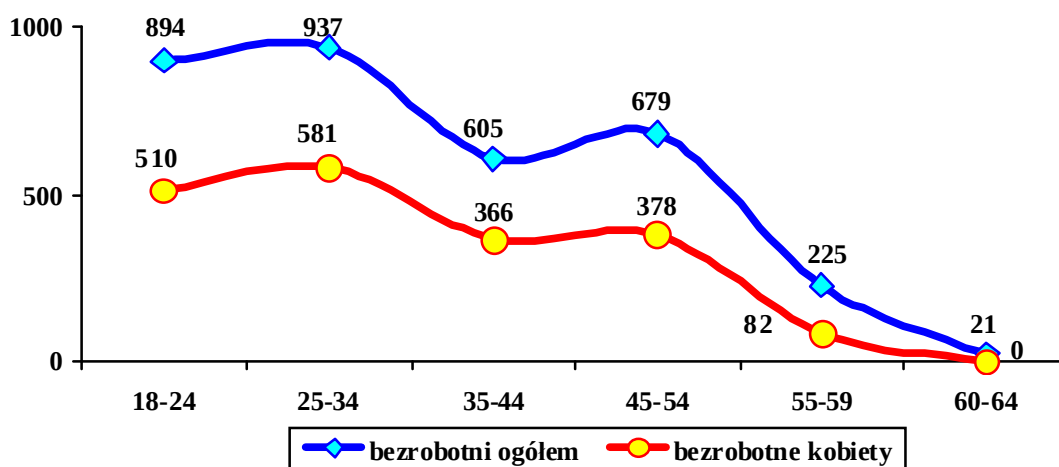
Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Na przestrzeni lat 2005-2008 liczba osób bezrobotnych, w tym kobiet, uległa zmniejszeniu. Najwyższy spadek odnotowano na koniec 2008 roku (3.361 bezrobotnych, w tym 1.917 kobiet), natomiast najwyższą liczbę bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu wykazał na koniec roku 2005 (5.737 osób bezrobotnych, w tym 3.308 kobiet).

Z rejestru bezrobotnych w całym 2008 roku wykreślono ogółem 6.582 osoby. W tej grupie były 3.183 osoby, które podjęły pracę (w tym 86% stanowiło pracę niesubsydiowaną), 31 osób skierowano do prac interwencyjnych, 99 do robót publicznych, a 221 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Aż 354 osoby skierowano na szkolenia, 228 na staż, 7 osoby na przygotowanie zawodowe. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu zawarł 54 umowy w sprawie warunków i trybu refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia 79 stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych.

W roku 2008 do rejestrów bezrobotnych wpisano 6.142 osoby, w tym 51% stanowiły kobiety. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych osób 21% rejestrowało się po raz pierwszy. Spośród bezrobotnych nowo zarejestrowanych w analizowanym okresie 29% nabyło prawo do zasiłku. Najliczniejszą grupę wśród nowo zarejestrowanych stanowiły osoby, które zamieszkiwały na wsi – 54%.

Bezrobotni według wieku i płci – dane na 31 grudnia 2008 roku

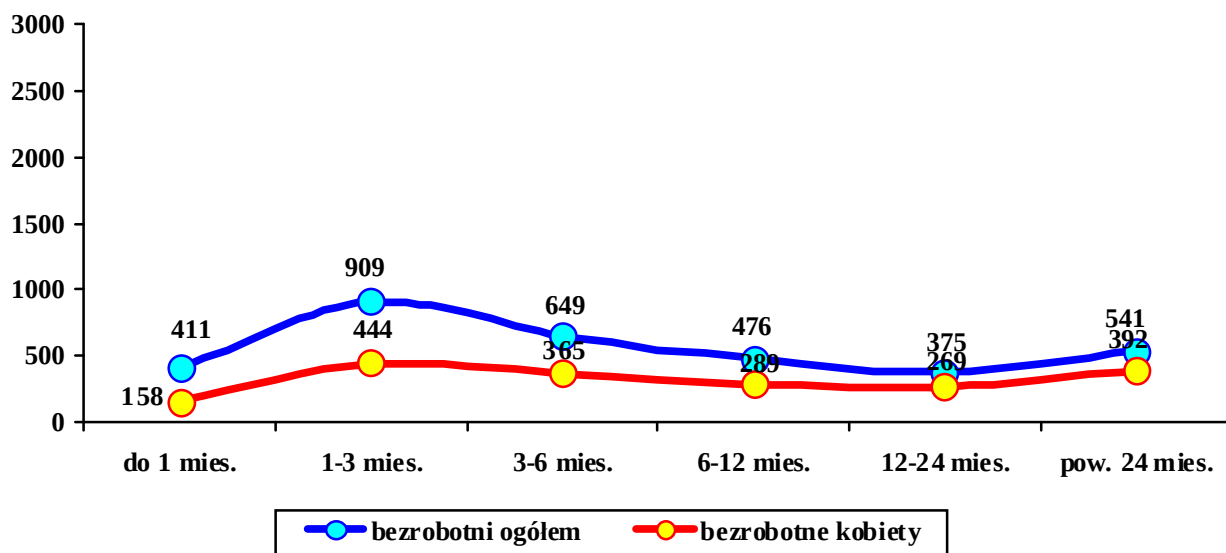

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Charakterystyczne jest to, że liczba bezrobotnych spadała wraz z wiekiem osób. Najliczniejszą grupę pozostających bez pracy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. W rejestrach figurowało 937 takich osób, w tym 581 kobiet. Kolejną grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 18-24 lata – 894 osoby, w tym 510 kobiet. Następną była grupa osób w wieku 45-54 lata – 679 osób, w tym 378 kobiet. W grupie wiekowej 35-44 lata zarejestrowano również 605 bezrobotnych, w tym 366 kobiet. Znacznie mniej liczną grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 55-59 lat – 225 osób, w tym 82 kobiety. Najmniej liczną grupą były osoby w wieku 60-64 lata, gdzie odnotowano tylko 21 mężczyzn. Nie odnotowano bezrobotnych wśród osób niepełnoletnich, w wieku 15-17 lat.

Dane te świadczą o trudnościach w znalezieniu pracy przez ludzi młodych, kończących naukę i zarazem oddają pozytywny obraz osób starszych, które, jak można mniemać, albo są w dalszym ciągu czynne zawodowo, albo zostały już objęte świadczeniami przedemerytalnymi.

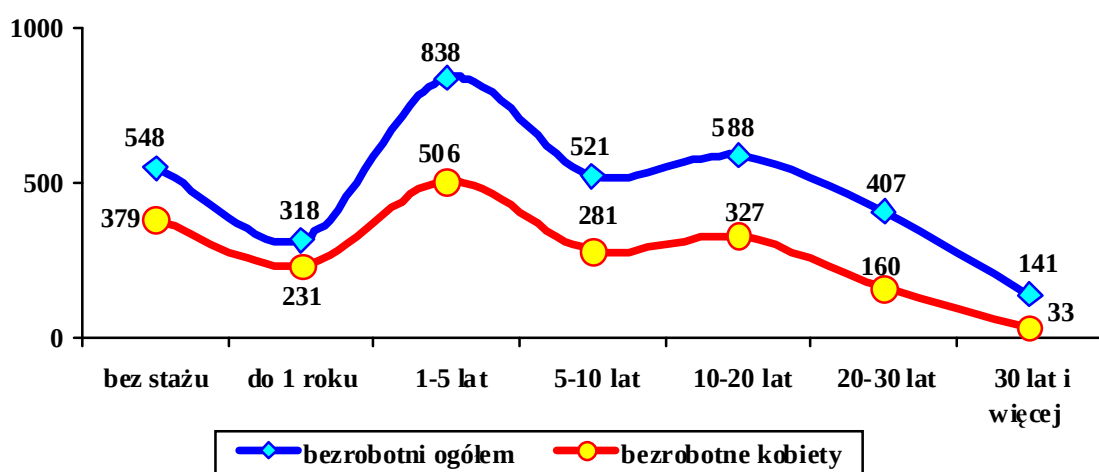
Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy i płci w 2008 roku

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Z analizy danych wynika, że najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bezskutecznie poszukujące zatrudnienia przez okres 1-3 miesięcy – ogółem 909 osób, w tym 444 kobiety. Drugą pod względem wielkości są bezrobotni od 3 do 6 miesięcy – ogółem 649 osób, w tym 365 kobiet. Bezrobotni pozostający bez pracy od ponad 24 miesięcy to grupa 541 osób, w tym aż 392 kobiety. Grupę pozostających bez zatrudnienia do 6 do 12 miesięcy stanowiło 476 osób, w tym 289 kobiet. Nieco mniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy w czasie do 1 miesiąca – 411 osób, w tym 158 kobiety. 375 osób nie posiadało żadnego zatrudnienia w okresie 12-24 miesięcy. W tej grupie było 269 kobiet.

Bezrobotni według stażu pracy i płci w 2008 roku

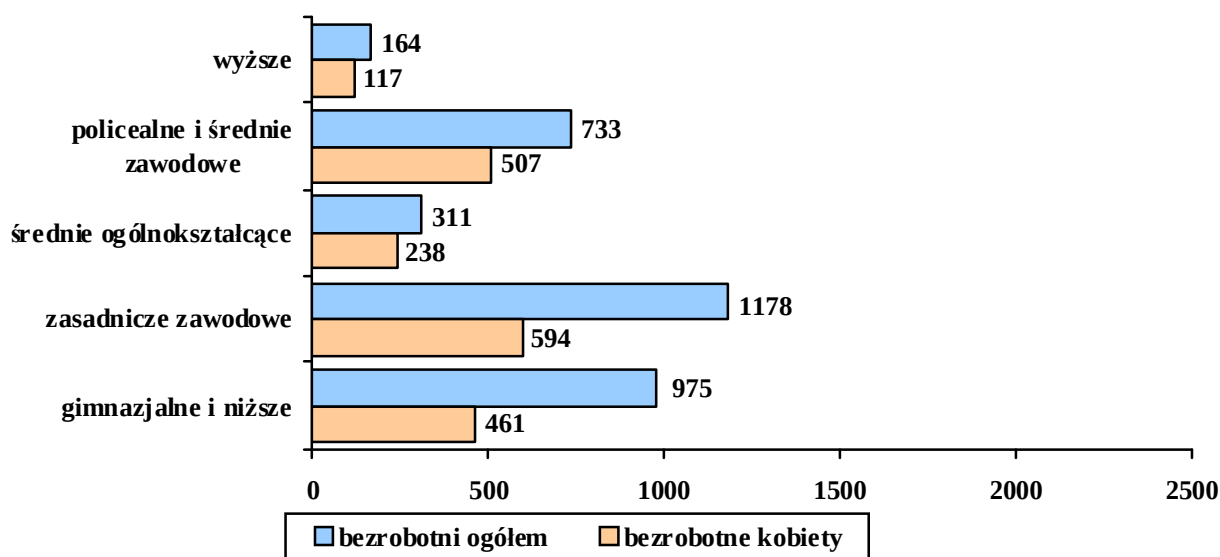

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Najliczniej reprezentowaną grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się stażem pracy 1-5 lat – 1.480 osób, w tym 839 kobiet. Następną grupą były osoby nieposiadające żadnego stażu pracy, czyli absolwenci bądź osoby nigdy niepracujące. Ogółem to 1.045 osób, w tym 736 kobiet. Kolejne grupy stanowiły osoby ze stażem pracy 10-20 lat – 1.019 osób, w tym 608 kobiet, a także ze stażem 5-10 lat – 872 osoby, w tym 473 kobiety. Następne grupy bezrobotnych legitymowały się stażem pracy między 20 a 30 lat – 717 osób, w tym 286 kobiet oraz stażem do 1 roku – 466 osób, w tym 348 kobiet. Najmniej bezrobotnych zanotowano w grupie osób posiadających staż 30-letni i dłuższy – w grupie tej znajdowało się 138 osób, w tym 18 kobiet. Dane te wskazują jednak najprawdopodobniej na to, że osoby te nabyły już uprawnienia emerytalne bądź też prawo do świadczeń przedemerytalnych.

Analizując powyższe zestawienie, należy zwrócić uwagę na stosunkowo niską liczbę bezrobotnych wśród osób ze stażem do jednego roku. Odnotowuje się także systematycznie zmniejszającą się liczbę pozostających bez pracy w gronie osób ze stażem powyżej roku. Taki stan rzeczy utrudnia rozpoczęcie kariery zawodowej osobom młodym, które kończą naukę, szukają pierwszej pracy i dotychczas nie miały okazji zdobyć doświadczenia zawodowego.

Bezrobotni według wykształcenia i płci w 2008 roku

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Poziom wykształcenia ma istotny wpływ na sytuację osoby na rynku pracy. Dane ujęte na wykresie świadczą o tym, że najwyższe bezrobocie osiągało osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Takich osób było aż 2.231, w tym 1.199 kobiet. Kolejną liczną grupą bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 1.752 osoby, w tym 887 kobiet. Znaczną grupę stanowili również bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim

zawodowym – 1.225 osób, w tym 846 kobiet. Problem braku zatrudnienia w najmniejszym stopniu dotyczył osób z wykształceniem wyższym, gdzie zarejestrowano ogółem 160 osób, w tym 101 kobiet, oraz średnim ogólnokształcącym, gdzie odnotowano 369 osób, w tym 275 kobiet. Dlatego istotne jest, by zwracać szczególną uwagę na kształcenie dzieci i młodzieży oraz doksztalcanie dorosłych.

Bezrobocie w poszczególnych gminach powiatu gostyńskiego w 2008 roku

Gmina	Ogółem	Bezrobotni	W tym kobiety
Borek Wielkopolski	7.751	278	172
		3,6%	2,2%
Gostyń (gmina i miasto)	27.934	1.415	832
		5,1%	3%
Krobia	12.867	553	309
		4,3%	2,4%
Pępowo	5.960	269	135
		4,5%	2,3%
Piaski	8.342	364	200
		4,4%	2,4%
Pogorzela	5.137	190	114
		3,7%	2,2%
Poniec	7.867	292	155
		3,7%	2%

Badania własne PCPR i PUP w Gostyniu

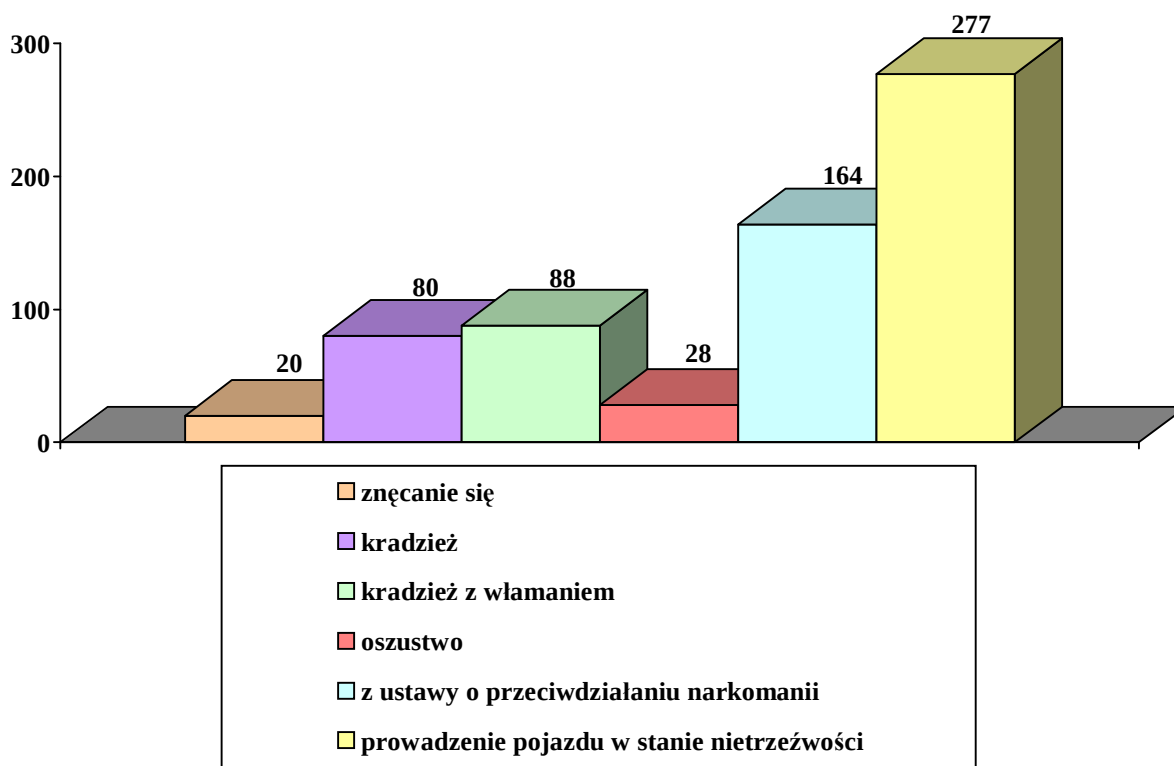
Analizując powyższe zestawienie, należy stwierdzić, iż problem bezrobocia w 2008 r. w największym stopniu dotyczył ludności gminy i miasta Gostyń oraz gminy Pępowo i Piaski (odpowiednio 5,1% , 4,5% i 4,4% ogółu mieszkańców pozostawało bez pracy), a w najmniejszym ludności gminę Borek Wlkp. (3,6% ogółu mieszkańców poszukiwało zatrudnienia).

2.6. KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI, NARKOMANII I PRZEMOCY

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność powiatu.

Z analizy stanu zagrożenia przestępczością za okres 12 miesięcy 2008 roku wynika, iż na terenie powiatu gostyńskiego w 2008 roku stwierdzono: przestępstwa kryminalne (606 odnotowanych przypadków) i gospodarcze (556 odnotowanych przypadków) oraz przestępstwa przeciwko mieniu (742 przypadki) i przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu (23 stwierdzone przypadki).

Wybrane kategorie przestępstw popełnionych w 2008 roku na terenie powiatu gostyńskiego

Dane Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu.

Analizując powyższe zestawienie, należy stwierdzić, iż najczęściej popełnianymi przestępstwami w roku 2008 były przypadki prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 277 (w tym 102 przypadki prowadzenia pojazdu mechanicznego i 175 przypadków prowadzenia

pojazdu innego niż mechaniczny), przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – 164 przypadki, kradzieże z włamaniem (88 czynów) i kradzieże – 80 przypadków. Na kolejnych miejscach znalazły się m.in. oszustwa (28 czynów) oraz znęcanie się (20 przypadków).

2.6.1. CHARAKTERYSTYKA NIELETNICH SPRAWCÓW I METOD ICH DZIAŁANIA (WIEK, SPOSOBY DZIAŁANIA)

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu wynika, że w 2008 roku sprawcami przestępstw, w tym głównie przestępstw kryminalnych, były również osoby nieletnie do 17. roku życia (62 osoby), które stanowiły 10 % wśród wszystkich podejrzanych.

Wśród młodzieży do 17. roku życia będącej sprawcami przestępstw kryminalnych 36 osób popełniło przestępstwo przeciwko mieniu, natomiast 8 osób dokonało przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu.

W 2008 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Gostyniu toczyło się 21 spraw przeciwko osobom w wieku 13-17 lat:

- 2 sprawy o przestępstwo z art. 178a § 1 KK (prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego),
- 2 sprawy o przestępstwo z art. 178a § 2 KK (prowadzenie na drodze publicznej lub w strefie zamieszkania innego pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego),
- 8 sprawy o przestępstwo z art. 278 §1-3 KK (kradzież cudzej rzeczy ruchomej),
- 5 spraw o przestępstwo z art. 279 § 1 KK (kradzież z włamaniem),
- 2 sprawy o przestępstwo z art. 59 PN (udzielenie innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwienie użycia albo nakłanianie go do użycia takiego środka lub substancji w celu osiągnięcia korzyści majątkowej),
- 2 sprawy o przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 3 PN (posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych wbrew przepisom ustawy).

Grupy nieletnich sprawców w większości przypadków powstają na czas popełnienia czynu. Formowanie takiej grupy następuje wskutek podobieństwa środowiskowego:

- wspólna szkoła,
- miejsce zamieszkania,
- wspólne spędzanie wolnego czasu,
- brak zagospodarowania wolnego czasu.

Początkowo celem tworzenia się grupy są wspólne zabawy oraz próby zdobycia siłą przewagi nad słabszymi czy bardziej uległymi – psychicznie i fizycznie. Niestety, często zdarza się, że dzieci przyjmują agresywne wzorce (przeważnie od dorosłych i z mediów) jako swoje własne i stosują je w praktyce, nie zdając sobie sprawy z odpowiedzialności za swoje czyny. Często takie działania są skutkiem oddziaływania osób dorosłych i młodocianych przestępców na nieletnich, o czym świadczą kontakty przestępcze. Należy stwierdzić, że jest to zjawisko bardzo niepokojące, bowiem działalność przestępcza w grupach i kontakty z osobami dorosłymi są „autorytetem” dla nieletnich, powodują szybkie pogłębianie się procesu demoralizacji, a w związku z tym zmniejszają szansę na ich resocjalizację.

Duży wpływ na zachowanie i postępowanie nieletnich wchodzących w konflikt z prawem mają filmy telewizyjne i gry komputerowe nacechowane scenami przemocy i agresji. Nieletni niejednokrotnie przyjmują gotowe wzorce negatywnych zachowań, które są w nich propagowane.

Do bodźców determinujących przestępczość nieletnich, a występujących niezmiennie od kilku lat, zaliczyć należy:

- chęć zdobycia pieniędzy lub innych korzyści materialnych,
- namowa kolegów,
- chęć przebywania w grupach nieformalnych, poczucie bezkarności,
- niekontrolowana agresja,
- ciekawość czy się uda,
- zaimponowanie innym nieletnim.

Z danych Prezesa Sądu Rejonowego w Gostyniu wynika, że w okresie 2005-2008 r., mimo iż wzrosła liczba przestępstw karalnych, zmniejszyła się w porównaniu do roku 2005 liczba nieletnich – sprawców przestępstw. Szczegółowe dane na ten temat prezentuje tabela:

	2005 r.	2008 r.
Liczba sprawców czynów karalnych	821	524
• w tym nieletnich	77	brak danych
Liczba sprawców wykroczeń	186	205
Liczba spraw dot. przemocy w rodzinie	32	21
• w tym wobec dzieci	4	13

Liczba spraw o przyznanie alimentów	92	brak danych
Liczba dzieci pod nadzorem kuratora ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej	60	78
Liczba osób pod nadzorem kuratora	256	235
Liczba nieletnich pod nadzorem odpowiedzialnym rodziców	15	15

Dane Sądu Rejonowego w Gostyniu.

Z powyższych danych wynika, że liczba sprawców czynów karalnych rośnie i najwyższy poziom osiągnęła w 2008 roku. Zmalała natomiast liczba sprawców wykroczeń, uzyskując najniższy poziom w 2008 r. Niepokojący jest wzrost liczby spraw dotyczących przemocy w rodzinie. Zaobserwować można spadek spraw o przyznanie alimentów oraz liczbę dzieci będących pod nadzorem kuratora ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej.

2.6.2. ZJAWISKO NARKOMANII W 2008 ROKU

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu w ciągu 2008 roku przeciwko osobom w wieku 13-16 lat toczyły się 2 sprawy o przestępstwo z art. 59 PN (udzielenie innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwienie użycia albo nakłanianie go do użycia takiego środka lub substancji w celu osiągnięcia korzyści majątkowej) na 16 postępowań przygotowawczych, przy 12 postępowaniach wszczętych w 2007 r. Komenda Powiatowa Policji ujawniła w 2008 r. 164 przestępstwa narkotykowe i odnotowuje coroczny wzrost tego rodzaju przestępstw (w 2007 odnotowano 136 czynów, a w 2006 112czynów).

2.6.3. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ

Z analizy danych statystycznych dotyczących zjawiska przemocy domowej na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu w 2008 roku wynika, że spośród 122 interwencji ogółem, 32 dotyczyły przemocy domowej (w tym 18 na terenie miasta i 14 na terenie wsi).

Ofiary przemocy domowej na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2005-2008

Liczba ofiar przemocy	2005	2006	2007	2008
ogółem	223	183	335	203
kobiety	156	127	237	161
mężczyźni	27	23	40	29
małoletni do lat 13	27	15	41	5
małoletni od 13 do 18 lat	13	18	17	8

Dane Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu.

Dane dotyczące przemocy domowej na terenie powiatu gostyńskiego wykazują, że nastąpił w ostatnim roku spadek ogólnej liczby ofiar. Najwyższą liczbę ofiar przemocy odnotowano w roku 2007⁵. Najczęściej ofiarami przemocy były kobiety (aż 49%), najrzadziej zaś mężczyźni (tylko 10%).

Sprawcy przemocy domowej na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2005-2008

Liczba sprawców przemocy	2005	2006	2007	2008
ogółem	173	112	263	183
kobiety	10	2	12	7
mężczyźni	163	110	251	176
nieletni	0	0	0	0

Dane Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu.

Jak wynika z danych, najczęstszymi sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni (2005 rok – 63 mężczyzn, 2006 r. – 110, 2007 r. – 251, i 2008 r. – 176).

Zjawisko przemocy w rodzinie wg danych PCPR w Gostyniu:

Udzielone wsparcie	2005	2006	2007	2008
Liczba przypadków wsparcia dla ofiar przemocy przez PCPR w Gostyniu	268	219	427	398
Liczba porad prawnych dla ofiar przemocy (PCPR w Gostyniu)	367	223	336	437
Liczba przypadków wsparcia dla ofiar przemocy przez BOIK w Piaskach	201	168	195	209

Liczba ofiar przemocy skierowanych do Bonifraterskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Piaskach	47	57	39	41
--	----	----	----	----

2.7. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU

Identyfikacja problemów społecznych jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania. Podstawowym narzędziem badawczym, za pomocą którego identyfikowano problemy społeczne powiatu, była ankieta rozesłana do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej, między innymi do osób reprezentujących wybrane instytucje lokalne, takie jak: ośrodek zdrowia, kościół, szkoła, a także do pracowników socjalnych PCPR-u, radnych, mieszkańców powiatu. Z nadesłanych odpowiedzi wyłonił się obraz najistotniejszych kwestii dotyczących społeczność powiatu gostyńskiego.

Trudności w funkcjonowaniu rodziny w powiecie

Wśród trudności, na jakie napotykają rodziny mieszkające na terenie powiatu gostyńskiego, pojawia się kilka kwestii. Najistotniejszymi z nich są bezrobocie mieszkańców powiatu oraz związane z nim ubóstwo. Kolejnymi bolączkami są osoby uzależnione, przede wszystkim od alkoholu, a także osoby niepełnosprawne i rodziny wielodzietne. Zaniepokojenie respondentów wzbudzają także przemoc w rodzinie, niedostateczna pomoc oferowana osobom ubogim, a także zanik więzi w rodzinie. Pojawiła się również kwestia trudnej sytuacji mieszkaniowej w powiecie, niewydolności wychowawczej rodzin oraz wyuczonej bezradności mieszkańców.

Pomimo wymienionych wyżej trudności, 60% ankietowanych zachęcałoby przybyszów do zamieszkania na terenie powiatu gostyńskiego.

Najważniejsze problemy społeczne w powiecie

Za najważniejsze problemy w powiecie uznano bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, alkoholizm i inne uzależnienia. Wskazano również na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i przemoc w rodzinie. Zagrożeniami są także: spadek liczby urodzeń, brak mieszkań socjalnych oraz narastająca agresja i chuligaństwo młodzieży. Innym poważnym zagadnieniem, wskazanym przez respondentów, jest rosące wykluczenie społeczne osób pozostających na marginesie życia społecznego powiatu. Zwrócono również uwagę na potrzebę zwiększenia pomocy dla rodzin żyjących poniżej minimum socjalnego, dysfunkcyjnych, wielodzietnych, niepełnych, z krótkim stażem małżeńskim, rodzin, mieszkających na wsi, rodzin, w których są dzieci niepełnosprawne albo w których występuje problem uzależnień, oraz rodzin niezaradnych wychowawczo.

Problemy związane z dziećmi i młodzieżą na terenie powiatu

Respondenci, wskazując trudności, na jakie natrafiają dzieci i młodzież mieszkający na terenie powiatu gostyńskiego, wymienili: brak ofert spędzania czasu wolnego, co związane jest z ograniczonym dostępem do instytucji kulturalno-oświatowych, ubogie zaplecze dydaktyczne w szkołach, mała liczba ośrodków rekreacyjno-sportowych, zła sytuacja finansowa i trudności w znalezieniu pracy przez absolwentów szkół, przeładowanie uczniów w klasach spowodowane zamykaniem małych wiejskich szkół, utrudniony dostęp do szkół wyższych oraz słabe połączenia komunikacyjne szkoła – dom. Ankietowani wskazywali również na postępujące zagrożenie nałogami i osłabienie więzi rodzic – dziecko. Dzieci i młodzież niepełnosprawna natrafiają na liczne bariery architektoniczne, m.in. utrudniony dojazd do szkół.

Problemy związane z dziećmi i młodzieżą, uznane przez respondentów za najważniejsze do rozwiązania na terenie powiatu, to: brak świetlic środowiskowych i innych miejsc kulturalno-oświatowych, gdzie młodzież mogłaby spędzać wolny czas i rozwijać swoje zainteresowania, zbyt mała liczba zajęć pozalekcyjnych, zła sytuacja materialna rodzin spowodowana niemożnością wykonywania pracy zawodowej przez rodziców, trudności na rynku pracy, które dotyczą absolwentów szkół, brak systemu pomocy stypendialnej dla uczniów z niezamożnych rodzin, a także niewystarczająca opieka nad dzieckiem z brakami rozwojowymi. Problem stanowią także agresja i przemoc wśród coraz młodszych dzieci, chuligaństwo, wandalizm i kradzieże. Należałoby również podjąć starania w celu zapobiegania patologiom w rodzinach (alkoholizm, narkomania) poprzez profilaktykę młodzieży na każdym szczeblu nauczania.

Niepełnosprawni w powiecie

W celu skutecznej pomocy osobom niepełnosprawnym zamieszkującym powiat gostyński należy: zlikwidować bariery architektoniczne w budynkach i na ulicach (np. chodniki), a także bariery komunikacyjne i społeczne; skierować pomoc finansową i rzeczową (wyposażanie w sprzęt); rozwijać usługi opiekuńcze, prowadzić terapię i rehabilitację; pomagać rodzinom z osobami niepełnosprawnymi w sprawowaniu opieki (w oparciu o wolontariat i funkcję asystenta osoby niepełnosprawnej); tworzyć nowe stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych; tworzyć placówki wsparcia dziennego, np. dzienne domy pomocy; wspierać organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych; zorganizować dowóz osób niepełnosprawnych; podjąć działania w celu integracji i zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne poprzez umożliwienie im uczestniczenia w życiu szkoły, środowiska oraz stworzenie im atmosfery „bycia” z całym społeczeństwem; a także uczenie dzieci zdrowych już od najmłodszych lat tolerancji i zrozumienia osób niepełnosprawnych.

Rola organizacji pozarządowych

Nowo powstające organizacje pozarządowe na terenie powiatu powinny zająć się przede wszystkim: zapewnieniem atrakcyjnych ofert spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (organizowaniem zajęć dydaktycznych, sportowych i kulturalnych, wyrównujących braki w wykształceniu); stwarzaniem korzystniejszych warunków do tworzenia miejsc pracy (giełda ofert pracy); aktywizacją osób bezrobotnych; pomocą osobom najbardziej potrzebującym, m.in. osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym; rodzinom najuboższym, patologicznym, wielodzietnym; zapobieganiem patologiom; profilaktyką uzależnień i przemocy; prowadzeniem uniwersytetu III wieku; stworzeniem ośrodka dla dzieci i młodzieży uzależnionej; utworzeniem schroniska dla bezdomnych; zainicjowaniem budowy nowego szpitala; organizowaniem pomocy dla najuboższych; kształceniem ubogiej i zdolnej młodzieży; kształceniem ustawicznym dla ludzi starszych poszukujących pracy oraz ścisłą współpracą z Ośrodkami Pomocy Społecznej i mediami.

Grupy społeczne, na których powinna koncentrować się strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie gostyńskim

Ankietowani wybierali z zamkniętego katalogu trzy grupy wymagające szczególnej interwencji. Przedstawiamy te, które uzyskały największą liczbę wskazań.

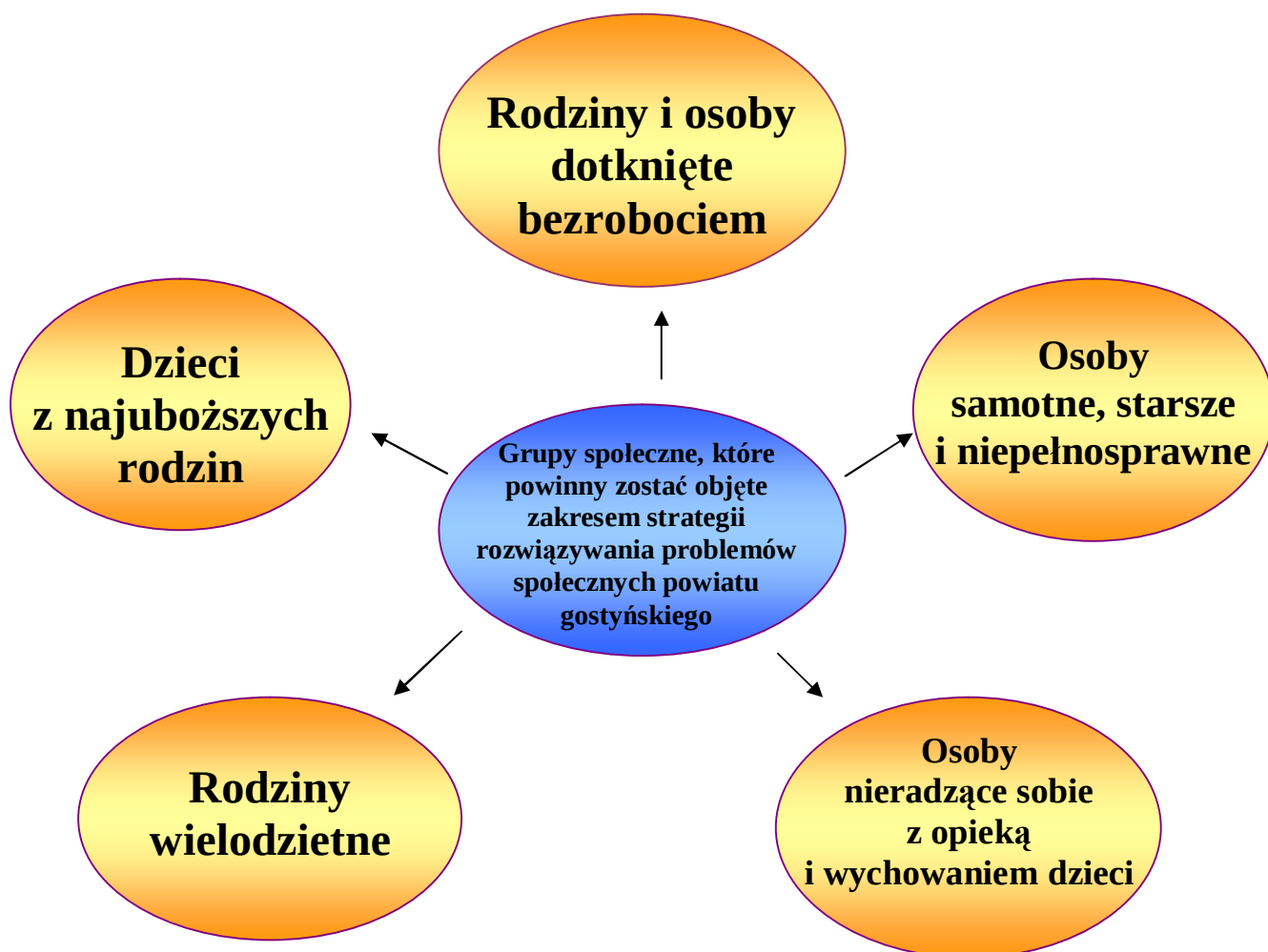
Lp.	Grupy społeczne	Liczba wskazań
1.	Rodziny i osoby dotknięte bezrobociem	30

2.	Osoby samotne, starsze i niepełnosprawne	19
3.	Dzieci z najuboższych rodzin	18
4.	Osoby nieradzące sobie z opieką i wychowaniem dzieci, zwłaszcza z rodzin niepełnych i wielodzietnych	16
5.	Rodziny wielodzietne	14

Badanie własne Centrum AV.

Z powyższego zestawienia wynika, które grupy społeczne powinny znaleźć się w centrum uwagi osób opracowujących strategię rozwiązywania problemów społecznych. Grupy te szeregujemy następująco:

Rozkład grup osób, które winny stać się obiektem szczególnej troski samorządu lokalnego

Badania własne Centrum AV.

Ponadto do grup, które powinny stać się obiektami szczególnej troski władz lokalnych, zaliczono: dzieci nieposiadające rodzin, rodziny z osobami niepełnosprawnymi, samotne kobiety w ciąży i matki, które są w trudnej sytuacji życiowej, rodzice samotnie wychowujący dzieci oraz osoby bezdomne.

2.8. ANALIZA SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Analiza SWOT została przygotowana w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **siły** – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **słabości** – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **szanse** – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- **zagrożenia** – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

KWESTIE OSÓB BEZROBOTNYCH

Mocne strony

- wzrost znaczenia wykształcenia jako wartości,
- istnienie lokalnych przedsięwzięć wartych upowszechnienia.

Słabe strony

- wysoka skala bezrobocia na terenie powiatu,
- występowanie bezrobocia długotrwałego oraz zjawiska dziedziczenia bezrobocia,
- osoby bezrobotne długotrwale, charakteryzując się niskim poziomem wykształcenia, nie podnoszą swoich kwalifikacji,
- brak organizacji pozarządowych pomagających osobom bezrobotnym,
- niewystarczające przygotowanie pracowników ośrodków pomocy społecznej do pracy z osobami bezrobotnymi,
- brak współpracy władz lokalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych.

Szanse

- istnienie lokalnych i regionalnych działań skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych,
- powiązanie programów skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych z programami skierowanymi na rozwój zasobów ludzkich, rozwój przekwalifikowań i reorganizacją,
- wzrost mobilności zawodowej i geograficznej.

Zagrożenia

- rozwijanie się zjawiska wykluczenia społecznego,
- brak współpracy władz regionalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,
- zjawisko osłabienia instytucji rodzinnych w zbiorowościach dotkniętych długotrwałym bezrobociem,
- istnienie zjawiska nielegalnego bezrobocia.

KWESTIE DZIECI, MŁODZIEŻY I RODZINY

Mocne strony

- współpraca między instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży,
- aktywne działanie pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży,

- powoływanie nowych organizacji pozarządowych na terenie powiatu,
- wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny,
- prowadzenie działalności w kierunku rozwoju zastępczej opieki rodzinnej nad dziećmi,
- wykorzystywanie potencjału zawodowego i naukowego pracowników,
- aktywne poszukiwanie środków pozabudżetowych,
- propagowanie idei wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży.

Słabe strony

- niedostateczna ilość środków finansowych,
- nieadekwatne do potrzeb zatrudnienie kadry merytorycznej w systemie pomocy społecznej,
- znikoma liczba specjalistów do pracy z rodziną,
- brak placówek resocjalizacyjnych na terenie powiatu,
- niedostatek działań zapobiegających dysfunkcjom rodziny,
- brak warunków do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej,
- niezabezpieczanie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych form spędzania wolnego czasu,
- ograniczona ilość ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie.

Szanse

- wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży,
- wzrost świadomości społecznej władz samorządowych,
- członkostwo Polski w Unii Europejskiej szansą na poprawę polityki społecznej wobec dzieci, młodzieży i rodziny,
- decentralizacja władzy sprzyjająca pomocy społecznej dzieciom i młodzieży,
- istnienie ofert szkoleń i doskonań zawodowych dla kadry w dziedzinie pracy z dziećmi, młodzieżą i rodziną.

Zagrożenia

- zjawisko uzależnienia od pomocy społecznej, prowadzące do wyuczonej bezradności oraz do rozpadu więzi społecznych i zaniku kontroli społecznej, a także do marginalizacji i alienacji grup i osób,
- występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie, ubóstwo,
- niski poziom współpracy między szkołą a rodziną,
- niewystarczająca opieka medyczna w szkołach,

- niewystarczające środki publiczne,
- niski poziom kultury prawnej społeczeństwa,
- brak stabilności prawnej w dziedzinie pomocy społecznej dziecku i rodzinie.

KWESTIA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Mocne strony

- dobrze przygotowana baza lokalowa oraz funkcjonowanie bazy leczenia odwykowego,
- posiadanie miejsc pobytu dla ofiar przemocy,
- prawidłowe wykorzystywanie środków pochodzących z zezwoleń,
- dobra współpraca z Kościołem.

Słabe strony

- niewystarczające przygotowanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi,
- brak na terenie powiatu organizacji pozarządowych zajmujących się osobami uzależnionymi,
- niedysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych,
- brak wymiany doświadczeń pomiędzy instytucjami zajmującymi się uzależnieniami,
- brak włączania się społeczności lokalnych w działania pomocowe,
- niewystarczający stan zatrudnienia w lecznictwie.

Szanse

- uzależnienie traktowane jako problem społeczny.

Zagrożenia

- brak zainteresowania fachowców różnych dziedzin współpracą na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom,
- niewystarczające możliwości, by sprostać potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień,
- brak systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy,
- niedostatecznie wykorzystany system informacji,
- zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności wobec problemu zachodzące w społeczeństwie.

KWESTIA OSÓB BEZDOMNYCH

Mocne strony

- istnienie organizacji pozarządowych niosących pomoc bezdomnym,

- określenie liczby osób bezdomnych oraz miejsc ich grupowania się,
- dostrzeganie różnorodności problemu bezdomności,
- stosowanie działań zapobiegających bezdomności,
- informowanie bezdomnych o ich prawach i możliwościach pomocy,
- istnienie struktury stacjonarnej dla osób bezdomnych,
- istnienie polityki społecznej w stosunku do problemu bezdomności.

Słabe strony

- niedysponowanie indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności,
- brak oferty szkoleń z zakresu bezdomności skierowanych do kadry,
- problem minimalizowania zjawiska bezdomności w społeczności lokalnej,
- brak odpowiedniej infrastruktury na poziomie lokalnym dla osób wychodzących z bezdomności,
- brak wypracowanego standardu usług dla osób bezdomnych.

Szanse

- dostępność programów rządowych przeciwdziałających bezdomności,
- nieograniczanie praw obywatelskich osobom bezdomnym ,
- współpraca instytucji samorządowych i rządowych z organizacjami pozarządowymi.

Zagrożenia

- brak programów w zakresie budownictwa socjalnego,
- wpływ systemu gospodarczego na problem bezdomności w powiecie,
- brak akceptacji osób bezdomnych przez społeczeństwo,
- długotrwałe bezrobocie bezdomnych.

KWESTIA LUDZI STARYCH

Mocne strony

- dobry dostęp osób starszych do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- prawidłowy obieg informacji o formach pomocy społecznej,
- dobra dostępność domów pomocy społecznej,
- zmniejszanie się liczby osób oczekujących na umieszczenie w DPS-ie,
- możliwość realizowania się osób starszych w organizacjach samopomocowych.

Słabe strony

- brak określonego standardu usług dla ludzi starszych,
- niedostateczne przygotowanie kadry w dziedzinie spraw osób starszych,
- niewystarczająca liczba osób zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej, a zajmujących się problematyką osób starszych,
- wzrastająca liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej,
- marginalizacja problemów osób starszych,
- niedysponowanie małymi formami pomocy społecznej dla osób starszych,
- zmiana modelu rodziny wielopokoleniowej na jedno-, dwupokoleniową,
- zwiększający się udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców,
- osoby starsze nie mają możliwości kontynuacji aktywności zawodowej,
- brak działań w celu poprawy sfery technicznej ułatwiającej codzienne życie osób starszych,
- brak ofert pracy dla mieszkańców obszarów wiejskich gminy kończących aktywność zawodową,
- niewykorzystanie pomocy wolontariuszy w dziedzinie pomocy osobom starszym.

Szanse

- szkolenie kadry realizującej pomoc osobom starszym,
- dostosowywanie standardów usług do wymogów Unii Europejskiej,
- system prawny regulujący funkcjonowanie nowych form pomocy społecznej osób starszych szansą na poprawę warunków ich życia.

Zagrożenia

- słabe uwrażliwienie systemu oświaty na problem osób starszych,
- wzrastająca liczba osób samotnych,
- infrastruktura niedostosowana do osób starszych,
- niedostateczne rozpoznanie potrzeb wśród osób starszych,
- istnienie problemu ujawniających się enklaw starości,
- migracja młodych ludzi na inne tereny,
- nieprawidłowa polityka mieszkaniowa,
- niska świadomość społeczna dotycząca osób starszych,
- wzrost gospodarczy kraju nie wpływa pozytywnie na pomoc społeczną osobom starszym.

KWESTIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Mocne strony

- różnorodne organizacje pozarządowe funkcjonujące w sferze niepełnosprawności,

- współpraca instytucji rządowych z pozarządowymi,
- dostateczne rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych w kontekście środowiska lokalnego,
- pełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych,
- zaangażowanie środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocową,
- rozpowszechnianie w środowisku pozytywnych wzorców postaw charytatywnych i filantropijnych.

Słabe strony

- istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- nierównomierna i niewystarczająca oferta pomocy osobom niepełnosprawnym,
- niedostateczna baza rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych,
- niewystarczająca oferta opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Szanse

- wzrastająca społeczna akceptacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- edukowanie o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych,
- współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym w dziedzinie pomocy osobom niepełnosprawnym,
- upowszechnianie w mediach problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw,
- liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych nie zmniejsza się,
- likwidowanie barier architektonicznych.

Zagrożenia

- nierównomierne korzystanie ze środków pozabudżetowych i pomocowych,
- sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju nie sprzyja pomocy osobom niepełnosprawnym,
- wzrastające zapotrzebowanie na placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze i stacjonarne.

ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH

Mocne strony

- wyspecjalizowana kadra pracowników pomocy społecznej,
- prowadzenie przez pracowników działań socjalnych z rodziną,
- dostęp do placówek zajmujących się kształceniem pracowników socjalnych.

Słabe strony

- przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań.

Szanse

- doskonalenie kwalifikacji zawodowych przez kadrę pomocy społecznej,
- współpraca z jednostkami pomocy społecznej prowadzonymi przez inne podmioty.

Zagrożenia

- niewystarczająca ilość wykwalifikowanej kadry w stosunku do potrzeb.

POZIOM ZASPOKAJANIA POTRZEB UZNANYCH ZA PODSTAWOWE

Mocne strony

- dostęp do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- istnienie potencjału przedsiębiorstw budowlanych na terenie powiatu,
- dostatecznie rozwinięta infrastruktura komunalna,
- właściwa gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi.

Słabe strony

- brak bazy zabezpieczającej potrzeby społeczne: brak rozwiniętej sieci placówek oświatowych, rozbudowanego zaplecza kulturalnego, wystarczającej sieci placówek służby zdrowia,
- niedostateczne dofinansowanie oświaty i nauki,
- nie występują tereny rekreacyjne i wypoczynkowe,
- niewystarczający dostęp społeczeństwa do opieki medycznej,
- niedobra sytuacja mieszkaniowa mieszkańców powiatu,
- niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych i socjalnych,
- słabo rozwinięta sieć telekomunikacyjna,
- niedostatecznie rozwinięta sieć komunikacyjna.

Szanse

- wzrastający poziom wykształcenia mieszkańców,
- racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
- wykorzystywanie środków pomocowych na ochronę środowiska,
- korzystne dla komunikacji położenie regionu.

Zagrożenia

- nie poprawia się dostępność szkół ponadgimnazjalnych, wyższych i językowych,
- niedostateczne wykorzystywanie bazy surowcowej,

- niewykorzystywanie nowych źródeł energii,
- brak przekształceń gospodarczych,
- nie rozwija się agroturystyka,
- niedysponowanie dobrymi powiązaniem sieci dróg lokalnych z krajowymi,
- wzrastająca patologia spowodowana brakiem pracy i środków do życia,
- postępująca degradacja wartości rodzinnych oraz postępująca apatia i zniechęcenie w społeczeństwie.

2.9. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie powiatu lub obejmujące swym zasięgiem działania jej mieszkańców, które funkcjonują w obszarze polityki społecznej i rozwiązują dane problemy. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne, na przykład organizacje pozarządowe.

2.9.1. INSTYTUCJE OFERUJĄCE POMOC I WSPARCIE

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje szereg jednostek o zasięgu ponadlokalnym, prowadzonych przez samorządy oraz podmioty niepubliczne. Wśród nich należy wymienić domy pomocy społecznej: dla osób przewlekle somatycznie chorych, dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie; środowiskowy dom samopomocy, ośrodek interwencji kryzysowej, placówki opiekuńczo – wychowawcze: 3 placówki wsparcia dziennego, placówkę socjalizacyjną w tym dom usamodzielnienia, a także rodziny zastępcze, w tym zawodowe, niespokrewnione i spokrewnione oraz warsztaty terapii zajęciowej.

Instytucje oferujące pomoc i wsparcie mieszkańcom powiatu przedstawiamy w formie kart zasobów. Należy dodać, że kadra pomocy społecznej z terenu powiatu w latach 2005-2008 brała udział w licznych szkoleniach i naradach zorganizowanych przez PCPR: w roku 2005

odbyły się 53 takie szkolenia i narady, w roku 2006 – 40, w roku 2007 – 47, natomiast w roku 2008 – 54.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rehabilitacji społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

PCPR realizuje następujące formy pomocy:

- pomoc dla rodzin zastępczych,
- pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych, w tym dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, zaopatrywanie osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- usuwanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych,
- rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych,
- pomoc dla ofiar przemocy
- poradnictwo rodzinne.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

PCPR zatrudnia 1 osobę kadry kierowniczej i 12 pracowników, w tym 6 pracowników socjalnych i 1 prawnika.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych. Zatrudnienie terapeuty do prowadzenia terapii rodzinnych i indywidualnych oraz do prowadzenia diagnoz psychologicznych, zatrudnienie pedagoga lub pracownika socjalnego – do działu osób niepełnosprawnych (1 etat), do nadzoru merytorycznego, kontroli w placówkach powiatowych pomocy społecznej i do kierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy (1 etat) oraz do prowadzenia sprawozdawczości i statystyki oraz do interwencji środowiskowych (1 etat). Istotną potrzebą w zakresie rozwoju placówki jest również zwiększenie liczby pomieszczeń PCPR-u w celu poprawy warunków pracy pracowników oraz zachowania intymności i poczucia bezpieczeństwa osobom potrzebującym pomocy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-810 Borek Wielkopolski, Rynek 13.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Borek Wielkopolski

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Borek Wielkopolski, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 6 pracowników, w tym 3 pracowników socjalnych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 250.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Gostyń

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców miasta i gminy Gostyń, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 41 pracowników, w tym 14 pracowników socjalnych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 126.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Krobia

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Krobia, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 9 pracowników, w tym 5 pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-830 Pępowo, ul. St. Nadstawek 6.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Urząd Gminy Pępowo.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Pępowo, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 5 pracowników, w tym 2 pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-820 Piaski, ul. Szkolna 1.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Piaski

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Piaski, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 6 pracowników, w tym 2 pracowników socjalnych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-860 Pogorzela, ul. Rynek 1.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Pogorzela

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Pogorzela, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 6 pracowników, w tym 2 pracowników socjalnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej

64-125 Poniec, ul. Krobska 45a.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Poniec

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Poniec, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek zatrudnia kierownika oraz 5 pracowników, w tym 4 pracowników socjalnych.

Dom Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, Chumiętki 22.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do osób chorych somatycznie – w 2008 r. opieką objęto 150 osób.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 4 osoby kadry kierowniczej, 54 osoby personelu, w tym 2 pracowników socjalnych.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Montaż windy dostosowanej do przewozu osób leżących.

Dom Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, Chwałkowo 74.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Psychoterapia, rewalidacja, arteterapia, muzykoterapia pogłębiona, zajęcia kulturalno-oświatowe, hipoterapia, rehabilitacja ruchowa, fizykoterapia.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki skierowana jest do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – w 2008 r. opieką objęto 68 osób.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 2 osoby kadry kierowniczej oraz 52 pracowników, w tym 2 pracowników socjalnych.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Remont elewacji

Dom Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, Rogowo 24.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Całodobowe usługi bytowe, wspomagające, opiekuńcze i pielęgnacyjne.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do kobiet przewlekłe psychicznie chorych – 90 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 4 osoby kadry kierowniczej oraz 32 pracowników, w tym 4 pracowników socjalnych.

Dom Pomocy Społecznej

63-810 Borek Wielkopolski, Zimnowoda 17.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Całodobowa opieka, usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Osoby niepełnosprawne intelektualnie – w 2008 r. pomocą objęto 46 osób.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 4 osoby kadry kierowniczej oraz 32 pracowników, w tym 4 pracowników socjalnych.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Remont elewacji

Środowiskowy Dom Samopomocy

63-800 Gostyń, ul. Willowa 3a.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Gostyń (placówka działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Pomoc terapeutyczna – terapie: zajęciowa i ruchowa prowadzone w pracowniach: plastycznej, komputerowej, teatralnej, kulinarnej. Ponadto dostępna jest sala rehabilitacyjna i ogród działkowy.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki skierowana jest do osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – w 2008 r. opieką objęto 30 osób.

4. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Poprawa warunków lokalowych, likwidacja barier architektonicznych.

Środowiskowy Dom Samopomocy

63-840 Krobia, Chwałkowo 74.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy DPS w Chwałkowie)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Zajęcia plastyczno – techniczne, muzyczno-komputerowe, kulinarne, krawiecko-hafciarskie, ceramiczno-konstrukcyjne, kulturalno-oświatowe, edukacyjne. Ponadto mieszkańcy korzystają z zabiegów fizykalnych, ergoterapii, terapii psychologicznej i hipoterapii.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną – 35 miejsc

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 1 osobę kadry kierowniczej oraz 7 pracowników.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Utworzenie kolejnych 5 całodobowych miejsc.

Dom Dziennego Pobytu

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 126.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Krobia (placówka działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej).

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 126.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Pobyt dzienny (wspólne wycieczki, rozmowy), organizacja spotkań okazjonalnych, działalność kabaretu, kursy haftu, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz specjalistami.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki skierowana jest do emerytów i rencistów z terenu gminy Krobia.

Placówka dysponuje 35 miejscami.

4. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Zatrudnienie osoby, która nadzorowałaby działalność placówki (obecnie nadzór sprawują pracownicy socjalni w ramach swoich godzin pracy).

Dom Dziennego Pobytu

63-800 Gostyń, ul. Polna 72.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Gmina Gostyń.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Dzienny pobyt dla osób starszych i niepełnosprawnych (70 miejsc), wyżywienie (2 posiłki), organizacja czasu wolnego poprzez wspólne zajęcia kulturalne i rekreacyjne. Dom posiada stołówkę i salę klubową. Dowóz podopiecznych mało aktywnych ruchowo.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki skierowana jest do osób starszych i niepełnosprawnych – w 2008 r. opieką objęto 54 osoby.

Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej

63-820 Piaski, Marysin 1.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Konwent oo. Bonifratrów pw. Św. Jana Bożego w Polsce.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- całodobowe schronienie dla kobiet, które doznały przemocy ze strony osób najbliższych,
- prowadzenie pracy socjalnej nastawionej na życiowe usamodzielnienie,
- informowanie o przysługujących prawach i uprawnieniach,
- pomoc rzeczowa,
- pomoc ambulatoryjna,
- pomoc w zakresie redagowania pism urzędowych.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do kobiet i ich dzieci, które są ofiarami przemocy – 20 miejsc.

W 2008 roku z pomocy Ośrodka skorzystało:

- schronienie – 41 osób,
- pomoc psychologiczna – 209 osób,
- pomoc pedagogiczna – 93 osoby,
- pomoc terapeutyczna – 41 osób,
- pomoc prawna – 199 osób,
- pomoc rzeczowa – 1030 osób

4. KAPITAŁ LUDZKI:

W placówce zatrudnione są 3 osoby, w tym 1 na stanowisku kierowniczym.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

- zatrudnienie psychologa i prawnika na kilka godzin w tygodniu,
- integracja kobiet z Ośrodka z innymi kobietami i społecznością lokalną (projekt powstania Centrum Aktywności Kobiet),
- potrzeba zorganizowania pracy chałupniczej dla kobiet,

Młodzieżowa Świetlica Środowiskowa

63-800 Gostyń, ul. Poznańska 4

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Domu Dziecka w Bodzewie).

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Opieka wychowawcza, pomoc edukacyjna, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, efektywne zagospodarowanie czasu wolnego.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki jest skierowana do młodzieży ponadgimnazjalnej – 20 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Placówka zatrudnia starszego specjalistę pracy z rodziną.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Zapewnienie własnego pomieszczenia na potrzebny świetlicy

Młodzieżowa Świetlica Środowiskowa

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 27.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Domu Dziecka w Bodzewie).

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- alternatywne formy spędzania czasu wolnego,
- wsparcie i pomoc w rozwijaniu indywidualnych zainteresowań,
- likwidowanie zaniedbań edukacyjnych oraz postaw niechęci wobec obowiązku szkolnego,
- doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów życiowych oraz prawidłowych relacji z innymi ludźmi,
- zajęcia z zakresu wychowania zdrowotnego i profilaktyki uzależnień.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta jednostki skierowana jest do dzieci i młodzieży w wieku 14-18 lat – 20 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Placówka zatrudnia specjalistę pracy z rodziną.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

- podłączenie Internetu,
- rozwój życia kulturalnego młodzieży (wyjścia na basen, do kina, teatru).

Młodzieżowa Świetlica Środowiskowa

63-860 Pogorzela, ul. Krobska 15.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Dom Dziecka w Bodzewie.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- dostęp do Internetu,
- pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- rozwijanie zainteresowań,
- organizowanie imprez okolicznościowych,
- organizacja czasu wolnego.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Oferta placówki skierowana jest do dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat. Do świetlicy przyjeżdżają uczniowie mający przerwy w zajęciach szkolnych oraz dzieci chcące atrakcyjnie spędzić swój wolny czas – 28 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Placówka zatrudnia specjalistę pracy z rodziną.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

- potrzeba samodzielnego pomieszczenia na prowadzenie zajęć,
- zwiększenie do pełnego etatu obecnie zatrudnionego pracownika oraz zatrudnienie dodatkowych osób,

Świetlica Środowiskowa „Promyki Dobra”

63-800 Gostyń, ul. Wolności 16-17.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP, Prowincja warszawska, ul. Sienkiewicza 66, Piastów.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- popołudniowy pobyt dzieci,
- posiłek,
- organizacja czasu wolnego,
- pomoc w odrabianiu lekcji,
- wyjazdy na wakacje itp.

Świetlica jest czynna codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 11-18.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów z miasta i gminy Gostyń. W 2008 roku w zajęciach w świetlicy uczestniczyły 52 osoby.

4. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

Placówka jest nowa i aktualnie zabezpiecza potrzeby w tym rejonie miasta.

Dom Dziecka

63-820 Piaski, Bodzewo 64.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat gostyński.

2. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁANIA:

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb.
- prowadzenie zajęć socjalizacyjnych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutyczno-kompensujących oraz przygotowanie do życia społecznego,
- zapewnienie kształcenia, wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- opieka lekarska w zakresie medycyny ogólnej i specjalistycznej,
- stworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i zdolności,
- utrzymywanie kontaktu z rodzinami.

3. KATEGORIA KLIENTA ORAZ LICZBA OSÓB OBJĘTYCH OPIEKĄ W ROKU 2008:

Dzieci i młodzież do 18. roku życia – 30 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

W placówce zatrudnionych jest 16 osób, w tym 1 na stanowisku kierowniczym i 12 wychowawców.

Dom Usamodzielnień

63-800 Gostyń, ul. Ks. Olejniczaka 12a.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat gostyński (placówka działa przy Dom Dziecka w Bodzewie).

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- efektywne przygotowanie do dorosłego, samodzielnego życia,
- zdobywanie umiejętności podejmowania decyzji i ponoszenia za wybór odpowiedzialności,
- umiejętność samodzielnego planowania dnia, gospodarowania czasem wolnym,
- zwiększenie poczucia własnej wartości przez wychowanków i przydatności na starcie w dorosłe życie.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Wychowankowie domu dziecka i rodzin zastępczych szkół ponadgimnazjalnych – od 16. roku życia – 10 miejsc.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Placówka zatrudnia 4 pracowników.

Warsztat Terapii Zajęciowej

63-820 Piaski, ul. Szkolna 1.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Urząd Gminy Piaski.

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

- rehabilitacja społeczna, zawodowa i lecznicza,
- rozwój psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy,
- nauka podstawowych umiejętności zawodowych,
- nauka i rozwój czynności życiowych,
- transport osób niepełnosprawnych,
- szkolenie dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

Osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym w wieku 18-60 lat – kobiety oraz w wieku 18-65 lat – mężczyźni. Liczba miejsc – 30.

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Jednostka zatrudnia 1 pracownika socjalnego.

5. PROPOZYCJE W ZAKRESIE ROZWOJU PLACÓWKI (POTRZEBY):

- nowy środek transportu,
- zatrudnienie psychologa.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 256a.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, wydawanie legitymacji osób niepełnosprawnych.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- Osoby niepełnosprawne – w 2008 r. wydano 1 452 orzeczenia

4. KAPITAŁ LUDZKI:

PZON zatrudnia 1 osobę kadry kierowniczej i 1 pracownika obsługi oraz 15 specjalistów i orzeczników.

Ośrodek Mediacyjny

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Mediacje pozasądowe i sądowe.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- w 2008 r. przeprowadzono 28 mediacji

4. KAPITAŁ LUDZKI:

Ośrodek dysponuje 7 certyfikowanymi mediatorami.

Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Kompleksowe wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie (psychologiczne, prawne, pedagogiczne, w formie pracy socjalnej oraz pomocy rzeczowej)

Realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- w 2008 r. udzielono w 398 przypadkach pomocy

Punkt Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Wsparcie i poradnictwo dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- w 2008 r. udzielono w 105 przypadkach pomocy

Bank Pomocy Rzeczowej

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

Organizowanie i udzielanie pomocy rzeczowej dla osób potrzebujących

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- w 2008 r. udzielono pomocy rzeczowej 204 rodzinom

Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego

63-800 Gostyń, ul. Nowe Wrota 7.

1. PODMIOT PROWADZĄCY:

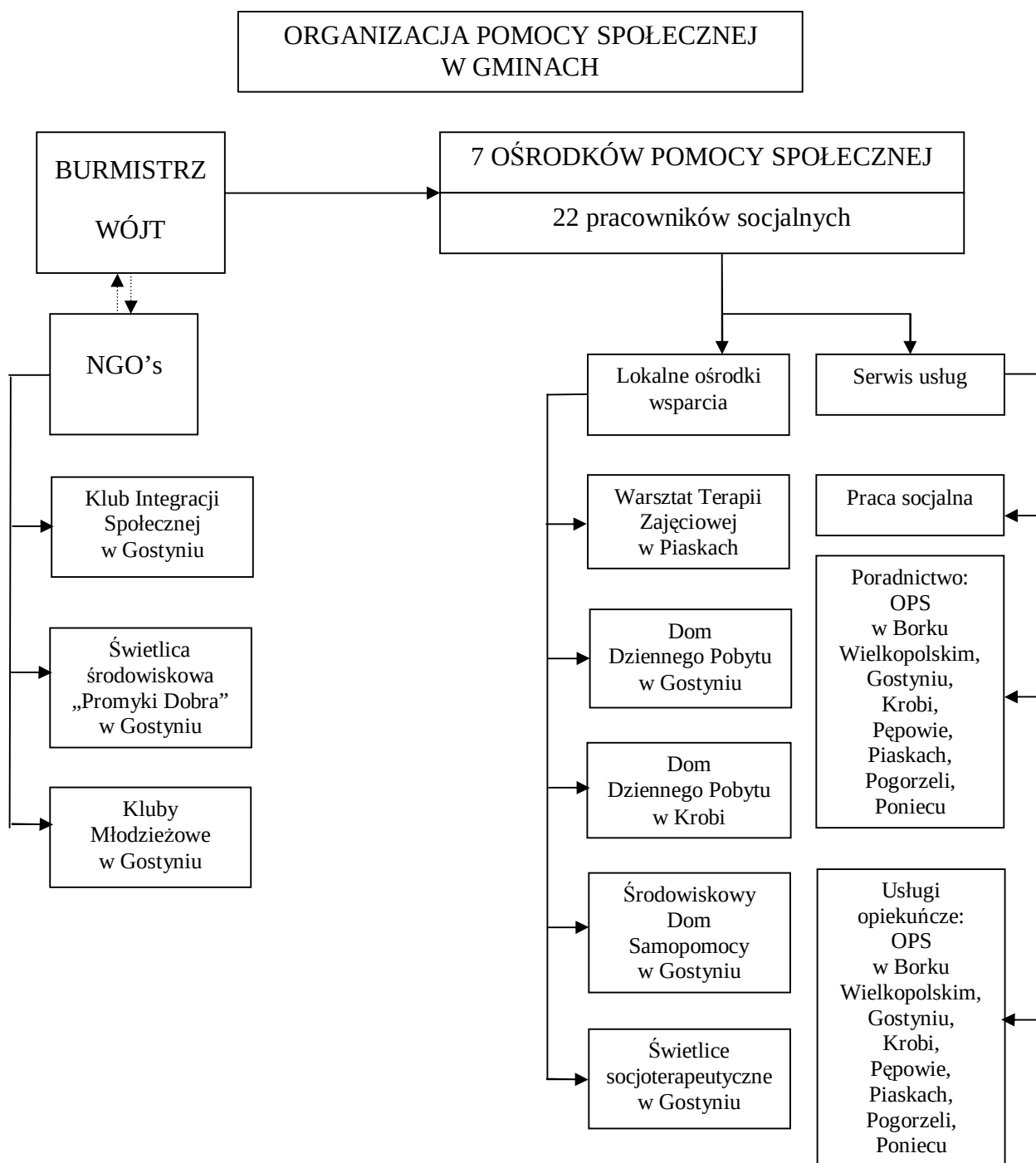
Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. CO OFERUJE (ZAKRES USŁUG):

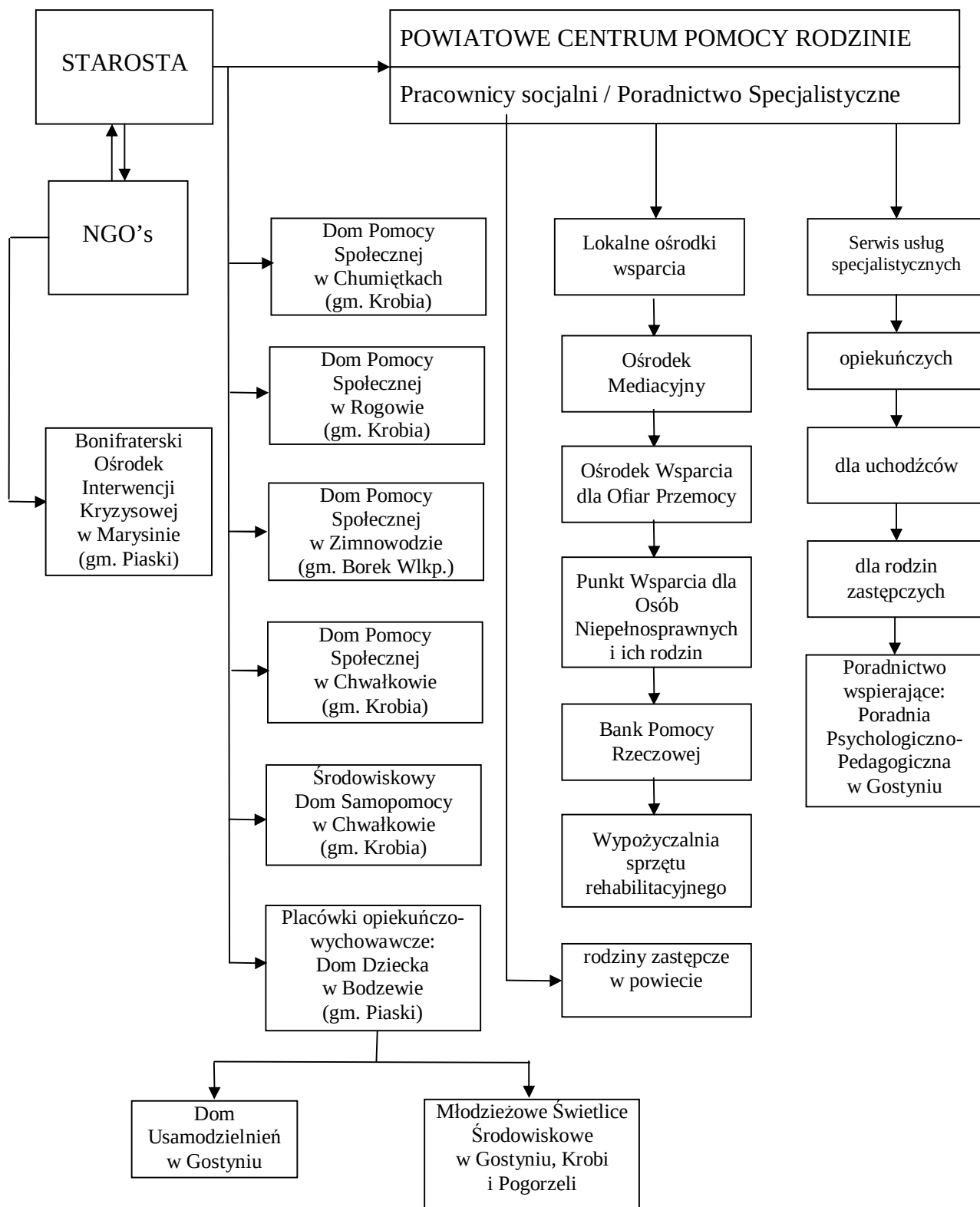
Nieodpłatne udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego osobom niepełnosprawnym

3. DO KOGO SKIEROWANA JEST OFERTA JEDNOSTKI (KATEGORIE I LICZBA KLIENTÓW):

- w 2008 r. z wypożyczalni skorzystano 16 razy, dodatkowo nieodpłatnie przekazano 16 wózków inwalidzkich i rolatorów osobom potrzebującym.

ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ
W POWIECIE GOSTYŃSKIM

2.9.2. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W powiecie gostyńskim zarejestrowanych jest 18 stowarzyszeń działających w obszarze pomocy społecznej, mających osobowość prawną. Samorząd powiatu współpracuje z lokalnymi organizacjami sektora pozarządowego, co zostało uregulowane uchwałą Rady Powiatu Gostyńskiego w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Gostyńskiego z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca z organizacjami pozarządowym odbywa się w formie:

- zlecenia realizacji zadań własnych,
- dofinansowywania działalności statutowej,
- doradztwa, konsultacji,
- wsparcia rzeczowego,

Wykaz organizacji pozarządowych z terenu powiatu przedstawiamy w formie tabelarycznej z podaniem charakterystyki działania.

WYKAZ STOWARZYSZEŃ W POWIECIE GOSTYŃSKIM

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Adres siedziby	Charakterystyka działania
1	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski „Kasia”	ul. Polna 72a, Gostyń.	Pomoc osobom niepełnosprawnym. Terapia logopedyczna i ruchowa. Działalność samopomocowa.
2	Stowarzyszenie „Most”	ul. Szkolna 1, Piaski.	Pomoc rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, a w szczególności dzieciom z tych rodzin, pomoc rzeczowa, żywnościowa, organizowanie życia kulturalnego.
3	Polski Związek Niewidomych, Zarząd Koła w Gostyniu	ul. Łokietka 2, Gostyń.	Zrzeszenie i opieka dla osób niewidomych i słabo widzących Działalność samopomocowa
4	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Gostyń	ul. Starogostyńska 9, Gostyń.	Organizowanie pomocy materialnej dla potrzebujących dzieci, ochrona i promowanie praw dziecka, integrowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, promowanie działalności artystycznej dzieci, poradnictwo.
5	Stowarzyszenie „NASZ DOM”	Chwałkowo 74, Krobia.	Działalność na rzecz domów pomocy społecznej i lokalnego środowiska osób niepełnosprawnych.
6	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło nr 3, Gostyń	ul. Polna 72, Gostyń.	Profilaktyka Działalność samopomocowa
7	Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych w Pogorzeli. Towarzystwo Zrzesza członków z 4 gmin: Borek Wielkopolski, Pępowo, Kobylin, Pogorzela.	Plac Powstańców Wielkopolskich 1, Pogorzela.	Pomoc osobom niepełnosprawnym, organizowanie imprez integracyjnych, turnusów rehabilitacyjnych, nabywanie sprzętu ortopedycznego, wózków inwalidzkich.

8	Stowarzyszenie „Dziecko”	ul. Bojanowskiego 14a Gostyń.	Organizacja półkolonii socjoterapeutycznych letnich i zimowych, współorganizowanie imprez aktywizujących osoby niepełnosprawne, prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, utworzenie koalicji organizacji pozarządowych i kierowanie jej pracami, szkolenie dla NGO, pozyskiwanie żywności w ramach programu PEAD dla najuboższych, współorganizowanie rajdów rodzinnych i festynów popularyzujących ideę rodzicielstwa zastępczego, wspieranie Domu Dziecka, szkolenia dla NGO, prowadzenie Centrum Informacyjno-Doradczego dla NGO, prowadzenie sieci Punktów Porad Obywatelskich,
9	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Umysłowo „NIE SAMI”	ul. Polna 72a, Gostyń.	Działalność samopomocowa. Organizacja imprez o charakterze integracyjnym.
10	Stowarzyszenie Promocji Kultury Chrześcijańskiej „IGNIS”	Głogówko 1, Gostyń.	Organizacja imprez o charakterze integracyjnym.
11	Stowarzyszenie Pedagogów Powiatu Gostyńskiego „AMICUS”	ul. Nowe Wrota 7, Gostyń.	Wsparcie pedagogiczne.
12	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy	ul. 700-lecia 9 Gostyń.	Działalność samopomocowa Organizacja wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne Organizacja imprez o charakterze integracyjnym
13	Stowarzyszenie Ruch Obrony Bezdomnych i Bezrobotnych	brak siedziby	Organizacja po eksmisji z zajmowanego lokalu zawiesiła działalność
14	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Tratwa”	Chwałkowo 53b Krobia	Prowadzenie integracyjnego punktu przedszkolnego, Terapia metodą Montessori,
15.	Stowarzyszenie „Ja też pomagam”	Os. 700-lecia 11/27 Gostyń	Organizacja imprez o charakterze integracyjnym, Poradnictwo Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych
16.	Stowarzyszenie „SZEWA”	ul. Wrocławska 114 Gostyń	Organizacja imprez o charakterze rekreacyjno – integracyjnym dla osób niepełnosprawnych
17.	Bonifratski Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Marysin 1 Piaski	Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej
18.	Fundacja „Sąsiedzi sąsiadom”	ul. Powstańców Wlkp. 27 Krobia	Pomoc rzeczowa Organizacja imprez integracyjnych i olimpiad specjalnych

2.10. PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ

Zespół dokonujący diagnozy problemów społecznych na terenie powiatu korzystał z szeregu możliwości, jakie stwarza funkcjonowanie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej. Nie poprzestając na analizie źródeł zastanych, którymi dysponują Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy i inne, korzystano obficie z bardzo wskazanych przy sporządzaniu analiz diagnostycznych źródeł wywołanych, tj. badań ankietowych i analizy SWOT.

Sumując uzyskane informacje i nakładając wyniki diagnozy na zakres możliwości kompetencyjnych samorządu, możemy wskazać najważniejsze obszary problemowe, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem działań samorządu lokalnego, a jest treścią części programowej niniejszego dokumentu.

Zachodzące procesy demograficzne w istotny sposób oddziałują na sytuację społeczno-ekonomiczną ludności. Prognozy demograficzne zapowiadają umacnianie się pewnych trendów, co powoduje konieczność zaplanowania działań mających na celu dostosowanie polityki społecznej do skutków tych zmian oraz stymulowanie zjawisk sprzyjających niwelacji niekorzystnych trendów. Do zjawisk, które w największym stopniu wpływają na sytuację społeczno-ekonomiczną, należą spadek dzietności kobiet oraz wzrost przeciętnej długości życia. Jednoczesne nałożenie się na siebie tych dwóch zjawisk powoduje, że struktura społeczna w najbliższych latach będzie kształtować się odmiennie niż dotychczas. Według „*Prognozy demograficznej na lata 2003-2030*” Głównego Urzędu Statystycznego w poszczególnych grupach wiekowych będzie się ona przedstawiała następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) – do 2013 roku liczba dzieci i młodzieży będzie nadal maleć. Sytuacja ta może stać się szansą dla systemu edukacji, gdyż łatwiej będzie podołać obowiązkowi kształcenia i opieki nad dziećmi przy mniejszej populacji. Istniejąca infrastruktura i baza dydaktyczna może posłużyć do rozwoju bogatszej oferty edukacyjnej zarówno dla dzieci, które wymagają dodatkowej pomocy w nauce lub chcą rozwijać umiejętności, jak również dla dorosłych, którzy stoją obecnie przed koniecznością udoskonalania swoich umiejętności poprzez kształcenie ustawiczne i szkolenia.
- osoby w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-65 lat – charakterystyczne są tutaj dwa zjawiska. Po pierwsze to gwałtowny wzrost liczby młodzieży (19-24 lat), która mimo dobrego wykształcenia ma trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sytuacji wysokiego bezrobocia w ogóle. Po drugie, w grupie osób w wieku

aktywności zawodowej nastąpił wzrost udziału osób w wieku niemobilnym (powyżej 44. roku życia). W najbliższych latach stopniowo grupa ta będzie kończyć swoją aktywność zawodową i zasili grono osób w wieku poprodukcyjnym.

- osoby w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni powyżej 65 lat i kobiety powyżej 60 lat) – liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie przyrastać już w latach 2007-2013, zwiększając silną już obecnie presję na system zabezpieczenia społecznego. Ponadto jednym z obszarów zainteresowań polityki społecznej powinno stać się wspieranie aktywnej starości, tak aby coraz dłuższy czas, jakim dysponują współcześni i przyszli seniorzy, mógł być efektywnie i satysfakcjonująco wykorzystany.

Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji z pewnością przyczyni się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bowiem bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności – obecnie prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55. roku życia. Jako jedną z przyczyn tak gwałtownego wzrostu liczebności tej grupy wskazuje się trudną sytuację na rynku pracy oraz jeszcze do niedawna funkcjonujące łagodne przepisy umożliwiające wycofywanie się z rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej. Nie ulega wątpliwości, że w związku z zakresem kompetencji samorządu powiatowego należy zaprogramować działania, które z jednej strony będą łagodziły skutki niepełnosprawności, np. poprzez systematyczne łamanie barier architektonicznych, a z drugiej ułatwiały poprzez rehabilitację powrót, przynajmniej części osób niepełnosprawnych, na rynek pracy. Dla seniorów konieczne będzie zapewnienie odpowiedniej opieki całodobowej, w pierwszym rzędzie mającej charakter rodzinny, a dalej instytucjonalnej.

Rodzina

Analizując sytuację rodzin zamieszkujących powiat gostyński, należy zwrócić uwagę na trudności na rynku pracy i problemy finansowe, które w istotny sposób utrudniają im funkcjonowanie. Tymczasem trwałość więzów rodzinnych może przyczynić się do amortyzacji wielu bolączek i to nie tylko poprzez pomoc finansową czy też rzeczową. W polskim systemie niedostatecznego zabezpieczenia społecznego rodzina stanowi jedno z najskuteczniejszych ogniw sieci bezpieczeństwa socjalnego. Dzięki oparciu w rodzinie realne jest funkcjonowanie w pewnym systemie wartości i zachowanie godności. Na podstawie obiektywnych danych można wnioskować o sytuacji współczesnych rodzin i o skutkach doświadczanych przez nie trudności. W okresie transformacji wiele nowych doświadczeń przypadło w udziale polskim rodzinom i wielokrotnie wpłynęły one znacznie na pogorszenie bądź poprawę jakości ich życia. Wśród tendencji negatywnych należy przede wszystkim wymienić:

- Brak bezpieczeństwa ekonomicznego. Trudna sytuacja na rynku pracy, niski poziom zarobków, niemożność nabycia i utrzymania mieszkania, wysokie koszty edukacji dzieci.
- Wzrost liczby zachowań patologicznych i niepożądanych społecznie. Zjawiska takie jak przemoc fizyczna w rodzinie, moralne znęcanie się nad członkami rodziny, nadużywanie alkoholu mogą być przyczyną, jak również skutkiem innych czynników. Prowadzą one do osłabienia więzi rodzinnych, a nawet do rozpadu małżeństw (przemoc jest wskazywana jako jedna z bardzo istotnych przesłanek do podjęcia przez kobiety decyzji o rozwodzie).
- Brak dostatecznej infrastruktury zapewniającej zaspokojenie przez osoby młode ich potrzeb kulturalnych i sportowych, w szczególności w odniesieniu do młodzieży nastoletniej.
- Niedostateczny poziom rozwoju instrumentów edukacji nieformalnej, uzupełniającej tradycyjny system szkolenia, oraz zapewniającej osobom młodym twórcze spędzanie czasu wolnego.

W działaniach samorządu szczególne znaczenie powinny mieć inicjatywy zabezpieczające sytuację dziecka, które musiało opuścić rodzinę. Należy stawiać na opiekę rodzinną (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka), a dopiero, gdy ta będzie niewystarczająca, na instytucjonalną (domy dziecka). Nie można zapominać o aktywizowaniu do właściwej działalności struktur gminnych, tak by odebranie dziecka rodzinie było zdecydowanie ostatecznością.

Ubóstwo

Od 1996 roku można zaobserwować stały trend ubożenia pewnych części populacji. Mimo ogólnego wzrostu poziomu dochodów i wydatków, corocznie coraz większy odsetek ludności znajduje się poniżej granic ubóstwa – zarówno opartych na miarach absolutnych, jak również relatywnych. Oznacza to, że coraz więcej rodzin nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb oraz, że zwiększa się stopień zróżnicowania dochodowego w społeczeństwie. Długotrwałe ubóstwo wymusza zmianę stylu życia rodziny, powoduje wzrost poczucia beznadziei i negatywnie wpływa na kierunek podejmowanych decyzji. Często może oznaczać rezygnację z zakupu nawet niezbędnych dóbr, typu lekarstwa czy przybory szkolne, a w rezultacie powoduje pogłębianie się trudności, które wymagają kolejnych nakładów finansowych (np. kolejne lekarstwa przy niezaleczonych chorobach lub korepetycje dla dziecka). Brak możliwości rekompensowania kolejnych potrzeb powoduje drastyczny spadek poziomu życia rodziny i może powodować powstawanie kolejnych niekorzystnych zjawisk: alkoholizmu,

przemocy w rodzinie, osłabienia więzi rodzinnych, czy nawet przestępczości. Niepokojącym zjawiskiem jest dziedziczenie biedy.

Rozwiązywaniem problemu ubóstwa zajmują się przede wszystkim jednostki organizacyjne pomocy społecznej na poziomie gminnym, ale konieczne jest ich metodyczne i merytoryczne wsparcie w tych działaniach.

Bezrobocie

Pozycja członków rodziny na rynku pracy silnie wpływa na sytuację finansową gospodarstw domowych. W 2008 roku w grupie osób, które nie pracowały, można było zidentyfikować największy odsetek doświadczających biedy. Wśród gospodarstw domowych, w skład których wchodziła przynajmniej jedna osoba bezrobotna, stopa ubóstwa skrajnego wynosiła ok. 24%, podczas gdy wśród gospodarstw, w których nie było osób bezrobotnych – ok. 8%.

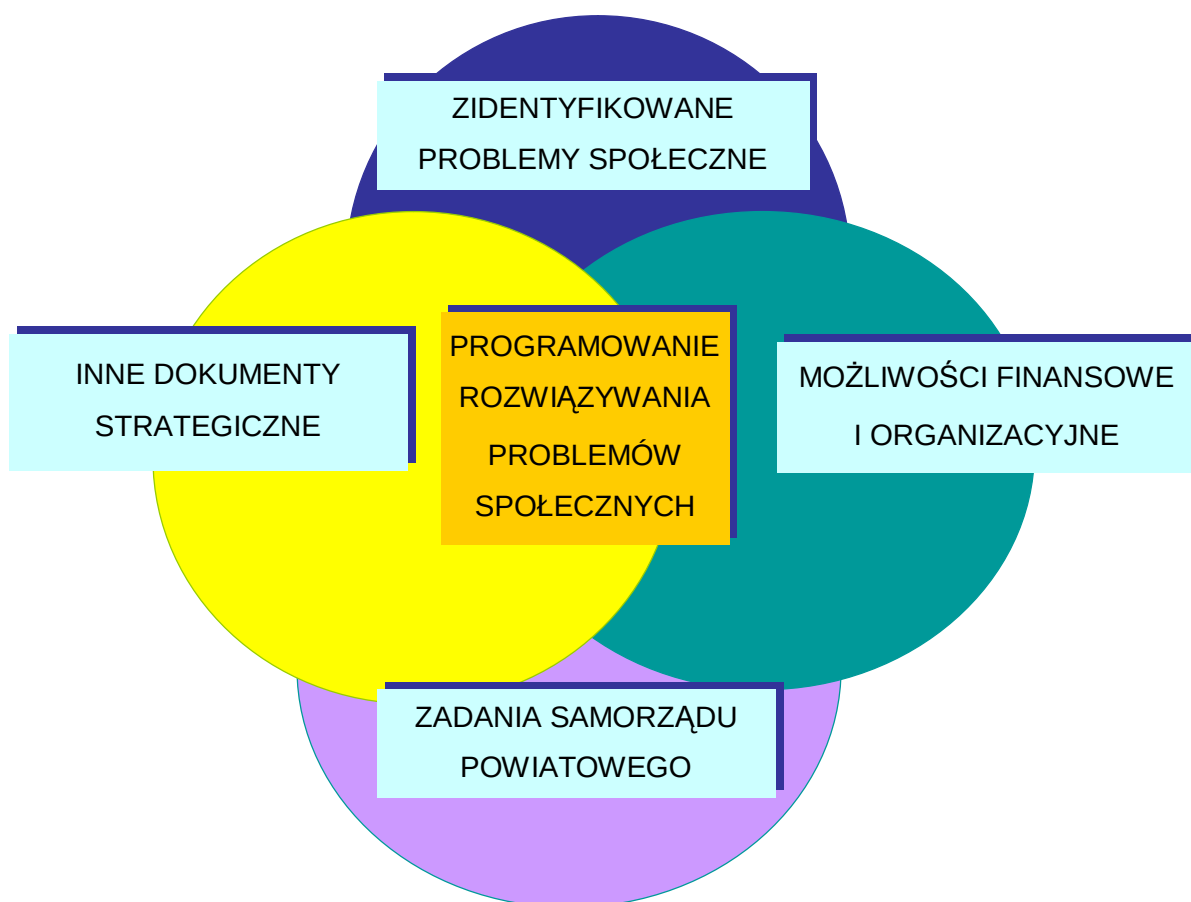
Ponieważ sytuacja na rynku pracy jest uzależniona od poziomu wykształcenia, bardzo wyraźnie widać, że wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia maleje zagrożenie ubóstwem. Trudności na rynku pracy w największym stopniu przyczyniają się do ubożenia mieszkańców. Z jednej strony brak pracy, utrata zasiłku dla bezrobotnych uniemożliwiają zarabkowanie, a dodatkowo pozostawanie w bezrobociu przez kilka lat zmniejsza szanse na ponowne zatrudnienie. Z drugiej jednak, wykonywanie niskopłatnej pracy i zatrudnienie w rolnictwie dla osób posiadających niewielkie gospodarstwa również nie zabezpieczają dochodów rodzin na wystarczającym poziomie. Charakteryzując więc związek ubóstwa i sytuacji na rynku pracy, należy wskazać na bardzo małe szanse na zatrudnienie słabo wykształconych mieszkańców niektórych obszarów oraz niski poziom zarobków w pewnych grupach zawodowych.

Wykluczenie i marginalizacja

Odrębna kategoria problemów dotyczy **poszczególnych grup społecznych**, które z racji niekorzystnie toczących się kolei losu, czynników mniej lub bardziej zawinionych doświadczają szczególnie silnej ekspozycji na zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Można zidentyfikować następujące grupy znajdujące się w trudnej sytuacji: osoby bezdomne, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych, w szczególności osoby z problemem alkoholowym, osoby będące ofiarami przemocy, osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Integracja tych grup wymaga wdrażania przemyślanych, kompleksowych programów, które będą uwzględniały specyfikę członków danej grupy.

ZWIĄZEK ZIDENTYFIKOWANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH Z PROGRAMOWANIEM DZIAŁAŃ

Powyższy wykres przedstawia związek zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów społecznych z czynnikami, które należy brać pod uwagę w programowaniu działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych powiatu. Oczywiście wpływ poszczególnych czynników jest złożony i niejednorodny. Największe znaczenie przy projektowaniu działań mają możliwości kompetencyjne samorządu powiatowego oraz warunki finansowe, nieco mniejszy, choć także istotny wpływ mają inne dokumenty strategiczne omówione w części wstępnej.

3. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie powiatu. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań.

3.1. MISJA

***POWIAT GOSTYŃSKI WSPIERA RODZINY
ORAZ DĄŻY DO ROZWOJU LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI
POPRZEZ AKTYWIZACJĘ GRUP ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ
OPARTĄ O WSPÓŁPRACĘ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI***

ZWIĄZEK MISJI Z CELAMI STRATEGICZNYMI

**POWIAT GOSTYŃSKI WSPIERA RODZINY ORAZ DĄŻY DO ROZWOJU
LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI POPRZEZ AKTYWIZACJĘ GRUP
ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ OPARTĄ O WSPÓŁPRACĘ
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

m.in.. poprzez takie działania jak::

**Sprawny system wsparcia rodziny, ze szczególnym
uwzględnieniem pozycji dzieci i młodzieży**

**Aktywizacja i integracja grup zagrożonych
wykluczeniem społecznym**

Rozwój aktywności obywatelskiej

3.2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny nr 1.

**ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA RODZINY, ZE
SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POZYCJI DZIECI
I MŁODZIEŻY**

Cel operacyjny:

1.1. Wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dziecka w rodzinie i środowiskach pozarodzinnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.1.

- 1.1.1.** Podejmowanie kompleksowych działań edukacyjnych, informacyjnych, interwencyjnych służących zapobieganiu problemom bądź rozwiązywaniu ich we wczesnym stadium, szczególnie poprzez doszkalać kadr pomocy społecznej w powiecie.
- 1.1.2.** Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży (baza i kadra).
- 1.1.3.** Włączenie rodziców do współpracy z placówkami oświatowymi i wychowawczymi w procesach edukacyjnych i wychowawczych poprzez zwiększenie dostępności i jakości poradnictwa rodzinnego i pedagogiczno-psychologicznego.
- 1.1.4.** Wspieranie rozwoju sieci placówek edukacyjnych, kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, m.in.: poprzez zwiększenie dostępności do bazy już istniejącej (szczególnie w godzinach popołudniowych),

Cel operacyjny:

1.2. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.2.

- 1.2.1.** Objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną:

- rozwój zastępczej opieki rodzinnej,
 - dążenie do zabezpieczenia w zasobach powiatu mieszkań dla wychowanków opuszczających system opieki zastępczej, w tym organizacja mieszkań chronionych.
- 1.2.2.** Wspieranie rozwoju sieci placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

Cel operacyjny:

1.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.3.

- 1.3.1.** Organizacja i rozwój Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
- 1.3.2.** Budowa interdyscyplinarnych zespołów złożonych z przedstawicieli samorządów terytorialnych, policji, ochrony zdrowia rozwiązujących problemy przemocy w rodzinie i kwestie krzywdzenia dzieci.
- 1.3.3.** Opracowanie materiałów informacyjnych zawierających informację o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach występowania przemocy.
- 1.3.4.** Edukacja społeczna w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny:

1.4. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.4.

- 1.4.1.** Wspieranie upowszechniania opieki przedszkolnej, szkolnictwa integracyjnego i specjalnego,
- 1.4.2.** Inicjowanie działań mających na celu obejmowanie opieką i wsparciem rodzin z dziećmi w wieku do 6. roku życia, wczesna pomoc w diagnozowaniu stopnia i typu niepełnosprawności.

Cel operacyjny:

1.5. Promowanie właściwych postaw społecznych, ważnych dla przeciwdziałania zjawisku narkomanii, przestępczości i eliminowaniu skutków niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.5.

- 1.5.1. Monitorowanie zjawiska narkomanii w powiecie,
- 1.5.2. Współuczestnictwo w szkoleniach na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i przestępczości.
- 1.5.3. Rozwój profilaktyki poprzez tworzenie i umacnianie środowiskowych form pomocy dzieciom i rodzinie.

Realizatorzy celów i kierunków działań:

Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań.

Środki finansowe na realizację celów:

Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.

Partnerzy w realizacji celów:

Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.

Efekty realizacji celów:

Sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, zapewniający dzięki współpracy poszczególnych uczestników i kompetencji kadry różnorodne formy pomocy, w szczególności uprzedzający sytuacje kryzysowe i zabezpieczający poszanowanie praw dzieci. W sytuacji kryzysowej system przyjmuje funkcje ratownicze i opiekuńcze, nie pozostawiając żadnego dziecka i rodziny z własnymi problemami.

Cel strategiczny nr 2.

AKTYWIZACJA I INTEGRACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Cel operacyjny:

2.1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.1.

- 2.1.1. Upowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem Internetu i mediów lokalnych.
- 2.1.2. Opracowywanie i rozpowszechnianie informatorów dotyczących organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 2.1.3. Wspieranie grup samopomocowych.
- 2.1.4. Szkolenia dla otoczenia współpracującego z osobami niepełnosprawnymi.

Cel operacyjny

2.2. Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, rehabilitacji.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.2.

- 2.2.1. Opracowanie bazy informacyjnej o świadczeniodawcach, udzielanych zabiegach i warunkach korzystania z nich.
- 2.2.2. Podnoszenie jakości usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez systematyczne szkolenie kadr samorządowych.
- 2.2.3. Wspieranie profesjonalnych form pomocy przy udziale wolontariuszy.
- 2.2.4. Podnoszenie jakości i dostępności usług świadczonych dla osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny:

2.3. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.3.

- 2.3.1. Systematyczny lobbing na rzecz łamania barier architektonicznych.
- 2.3.2. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym (w szczególności poruszającym się na wózkach inwalidzkich) pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez rozwijanie właściwych dla nich form transportu.
- 2.3.3. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w działalności sportowej i kulturalnej.
- 2.3.4. Budowa programów integrujących ze środowiskiem osoby zaburzone i chore psychicznie.
- 2.3.5. Rozwój bazy wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny:

2.4. Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.4.

- 2.4.1. Rozwijanie systemu informacji, m.in. tworzenie internetowego systemu informacyjnego.
- 2.4.2. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniach zawodowych.
- 2.4.3. Wspieranie pracodawców w tworzeniu i przystosowywaniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych stosownie do ich potrzeb i możliwości.
- 2.4.4. Podjęcie działań zmierzających do utworzenia na terenie powiatu zakładu aktywności zawodowej i warsztatu terapii zajęciowej.
- 2.4.5. Działanie służące rozwijaniu i promocji form współpracy pomiędzy pracodawcami, organizacjami pozarządowymi, samorządem lokalnym, zwiększające możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny:

2.5. Rozwój opieki rodzinnej i poprawienie standardu w placówkach instytucjonalnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.5.

- 2.5.1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz ludzi starych w promowaniu opieki rodzinnej.
- 2.5.2. Szkolenie profesjonalnych kadr zajmujących się opieką środowiskową.
- 2.5.3. Systematyczne podnoszenie jakości usług w domach pomocy społecznej.
- 2.5.4. Promowanie rodzinnych form wsparcia, w tym rodzinnych domów pomocy społecznej, mieszkań chronionych.
- 2.5.5. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.
- 2.5.6. Promowanie środowiskowych form wsparcia, w tym klubów seniora, dziennych domów pomocy i grup samopomocowych czy uniwersytetu III wieku.

Cel operacyjny:

2.6. Rozwój systemu wsparcia dla osób bezrobotnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.6.

- 2.6.1. Systematyczne monitorowane zjawiska bezrobocia w powiecie.
- 2.6.2. Rozwijanie stałej współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pracodawców w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia.
- 2.6.3. Objęcie szczególną pomocą osób długotrwale bezrobotnych (poradnictwo, zapoznanie z aktywnymi technikami poszukiwania pracy, programy dla grup szczególnego ryzyka, w tym osób powyżej 50. oku życia).
- 2.6.4. Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, m.in. poprzez:
 - przygotowanie przez samorząd lokalny terenów dla pozarolniczej działalności gospodarczej,
 - opracowanie i wdrożenie systemu dogodnych ulg podatkowych z tytułu podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej,

- aktywizacja i animacja środowiska lokalnego poprzez ogłaszanie konkursów na realizację zadań publicznych.
- 2.6.5.** Wsparcie osób bezrobotnych w zmianie kwalifikacji, kształceniu, w szczególności poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich źródeł informacji poprzez zastosowanie instrumentów rynku pracy, włączenie sektora NGO, organizacji pracodawców.
- 2.6.6.** Rozwój działań polegających na podwyższaniu usług poradnictwa zawodowego poprzez promowanie na każdym etapie życia zawodowego idei planowania rozwoju zawodowego (szczególnie wśród młodzieży).

Realizatorzy celów i kierunków działań:

Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań.

Środki finansowe na realizację celów:

Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.

Partnerzy w realizacji celów:

Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.

Efekty realizacji celu:

Wzrost liczby osób zaktywizowanych i zintegrowanych ze społecznością lokalną. Wzrost liczby osób opuszczających system pomocy społecznej i usamodzielniających się. Zwiększenie wiedzy lokalnej społeczności na temat niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych. Jak największa liczba osób zatrudnionych i usprawnionych. Efektem realizacji celu winna być także wzrastająca jakość usług rehabilitacyjnych i społecznych oraz aktywny wolontariat. Zwiększenie udziału seniorów w życiu publicznym, wysoka jakość świadczonych na ich rzecz usług socjalnych, zwiększanie dostępności i wiedzy na temat instytucji pomocowych i samopomocowych. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych, wzrost liczby wolontariuszy, szczególnie młodych, działających na rzecz seniorów, poszerzenie oferty działań wspierających, integrujących, edukacyjnych.

Cel strategiczny nr 3.

Rozwój aktywności obywatelskiej

Cel operacyjny:

3.1. Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnika integracji lokalnej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.1.

- 3.1.1.** Wzmocnienie roli pracownika socjalnego jako profesjonalisty działającego na rzecz pełniejszej integracji społecznej klientów systemu poprzez systematyczne doszkącanie pracowników socjalnych i rozwój kadr socjalnych z terenu gmin.
- 3.1.2.** Upowszechnianie informacji o aktualnej ofercie i formach świadczeń pomocowych.
- 3.1.3.** Projektowanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów służących podniesieniu jakości świadczonych usług przez instytucje pomocy społecznej.

Cel operacyjny:

3.2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.2.

- 3.2.1.** Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań.
- 3.2.2.** Rozwój wolontariatu.
- 3.2.3.** Wspieranie działań na rzecz tworzenia aktywnych środowisk lokalnych.
- 3.2.4.** Inspirowanie społeczności lokalnych powiatu do tworzenia własnych lokalnych systemów wsparcia i pomocy różnym grupom społecznym.
- 3.2.5.** Promocja i wspieranie aktywności i współpracy środowisk lokalnych, gospodarczych, pozarządowych i samorządowych na rzecz rozwoju społecznego.

Realizatorzy celów i kierunków działań:

Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań.

Środki finansowe na realizację celów:

Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.

Partnerzy w realizacji celów:

Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, pracodawcy.

Efekty realizacji celów:

Profesjonalna kadra merytoryczna, wysoka jakość usług świadczonych na rzecz beneficjentów pomocy społecznej, zróżnicowane formy współpracy z organizacjami pozarządowymi i zwiększające się obszary tej współpracy. Wzrost aktywności społecznej lokalnej społeczności i świadomości własnych możliwości i potencjału (wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych).

3.3. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji. Wdrażanie Strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań, natomiast ocena stopnia realizacji i osiągniętych efektów dokonywana będzie corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

3.3.1. WSKAŹNIKI STOPNIA EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI STRATEGII

Do oceny wdrażanych działań wykorzystane zostaną wskaźniki społeczne. Odzwierciedlają one ważne wartości zakładane do osiągnięcia celów i ukierunkowują proces rozwoju, w tym m.in.:

- dane statystyczne w obszarze dotyczącym ludności – np. przyrost naturalny, saldo migracji, dochody na 1 osobę w podstawowych typach gospodarstw domowych, liczba podopiecznych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej,
- w obszarze dotyczącym rynku pracy – np. udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo, udział bezrobotnych do 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z podziałem na poziom i kierunek wykształcenia, liczba poszukujących pracy na jedno wolne miejsce pracy, oraz te same wskaźniki w odniesieniu do osób niepełnosprawnych bezrobotnych,
- w obszarze dotyczącym edukacji i poziomu wykształcenia – np. liczba ludności z wykształceniem wyższym, liczba ludności z wykształceniem co najmniej średnim,
- wskaźniki społeczne: liczba programów i projektów socjalnych zrealizowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, liczba uczestników szkoleń i warsztatów, liczba osób opuszczających system pomocy społecznej, wychodzących z bezdomności, uzależnienia, liczba utworzonych mieszkań chronionych dla różnych grup potrzebujących, liczba inicjatyw społecznych w obszarze aktywizacji i integracji

społecznej i zadań zleconych w tym zakresie (grupy wsparcia, rodzinne formy opieki nad dziećmi, seniorami i niepełnosprawnymi),

- wskaźniki ekonomiczne: stopień poniesionych nakładów, koszty jednostkowe uzyskania efektu, ilość środków finansowych przeznaczonych na realizację danego projektu.

3.3.2. CECHY PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Powiatu rocznie będzie przeznaczała na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

- a. własnych zasobów samorządu (np. projekty PCPR-u),
- b. poprzez organizacje pozarządowe,
- c. poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Powiatu stosownymi uchwałami, które winny przybierać formułę załączników do niniejszej strategii.

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto powinna je cechować:

1. **Efektywność** – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.
2. **Skuteczność** – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne

uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).

3. **Celowość** – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

4. POWIATOWY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ – MODELOWE ROZWIĄZANIE

Opracowanie:

Mirosław Sobkowiak – dyrektor PCPR w Gostyniu przy współpracy Bernadety Staszak – dyrektora PCPR w Środzie Wlkp. i Andrzeja Piotrowskiego – dyrektora PCPR w Krotoszynie

CZĘŚĆ I

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Schemat organizacyjny

- w zależności od liczby mieszkańców powiatu w skład struktury organizacyjnej wchodzi komórki organizacyjne: działy lub sekcje lub samodzielne stanowiska pracy

DYREKTOR

Działy/Sekcje/ Samodzielne Stanowiska

→ Dział/Sekcja/ Ekonomiczny

A. Główne zadania:

- obsługa finansowo-księgowa
- planowanie i analiza budżetu
- obsługa Zakładowego Funduszu Socjalnego
- prowadzenie spraw związanych z egzekucją administracyjną
- analiza finansowa świadczeń
- nadzór i kontrola finansów podległych jednostek
- prowadzenie spraw kadrowych, BHP, zaopatrzenia
- sporządzanie wymaganych sprawozdań,
- obsługa administracyjna i kancelaryjna,
- obsługa kasowa,

B. kadra:

- Gł. Księgowy
- stanowiska ds. administracyjno-księgowych (od 2 do 3)
- stanowisko/a ds. administracyjno-gospodarczych i zamówień publicznych

- obsługa sekretariatu
- stanowisko informatyka – koordynatora ds. komputeryzacji

→ **Dział /Sekcja/ ds. Opieki Stacjonarnej** (z wyłączeniem placówek opiekuńczo - wychowawczych)

A. Główne zadania:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach umieszczania osób skierowanych do DPS-ów i ŚDS-ów oraz mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach opłat za pobyt w DPS-ach i ŚDS-ach oraz mieszkaniach chronionych dla osób niepełnosprawnych,
- współpraca z PCPR-ami i OPS-ami w ww. zakresie,
- nadzór i kontrola merytoryczna podległych DPS-ów i ŚDS-ów oraz mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych,
- organizowanie powiatowych ośrodków wsparcia oraz mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych,

B. Kadra:

- w zależności od liczby DPS-ów i ŚDS-ów w powiecie - od 2 do 5 stanowisk specjalistów pracy socjalnej

→ **Dział /Sekcja/ Metodyczny**

A. Główne zadania:

- organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej powiatu i organizacji pozarządowych,
- prowadzenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu oraz dla członków organizacji pozarządowych, działających na polu pomocy społecznej,

- koordynowanie prac związanych z opracowaniem powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, programów pomocy społecznej, programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie spraw związanych z nadzorem i kontrolą wewnętrzną PCPR oraz jednostek podległych
- udzielanie mieszkańcom powiatu informacji o prawach i uprawnieniach, w szczególności udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,

B. Kadra:

- obsługa prawna i poradnictwo - radca prawny (lub prawnik)
- specjalistyczna kadra prowadząca doradztwo metodyczne – psycholog, specjalista pracy socjalnej i pedagog z doświadczeniem (zadanie to może częściowo realizować kadra zatrudniona w Sekcji ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie) (1-3 pracowników)

→ **Dział /Sekcja/ ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych**

A. Główne zadania:

- opracowywanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych
- prowadzenie spraw związanych z tworzeniem i nadzorowaniem działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej
- prowadzenie spraw związanych z dofinansowaniem i doradztwem w sprawach :
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
 - b) organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych
 - e) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności

f) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika Rządu i samorządu województwa i innych organów i jednostek

g) współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

B. Kadra

- specjaliści z przygotowaniem administracyjnym i znajomością problematyki niepełnosprawności, rehabilitacji i działalności organizacji pozarządowych, w tym co najmniej jeden pracownik socjalny (2 – 4 etaty)

→ **Dział /Sekcja/ ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie**

A. Główne zadania

- prowadzenie spraw związanych z organizowaniem opieki w rodzinach zastępczych i funkcjonowaniem rodzin zastępczych,
- prowadzenie zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych, zwłaszcza pełniących funkcje pogotowia rodzinnego i w oparciu o nie zapewnianie opieki dzieciom, które znalazły się w sytuacjach kryzysowych,
- prowadzenie spraw związanych z zabezpieczeniem opieki i wychowania dziecka częściowo lub całkowicie pozbawionemu opieki rodziców, poprzez organizowanie i kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: rodzinnego (rodzinne domy dziecka), socjalizacyjnego, interwencyjnego, wsparcia dziennego,
- realizacja zadań przypisanych ośrodkowi adopcyjnemu za wyjątkiem spraw związanych z adopcją,
- realizacja programów w zakresie pomocy dziecku i rodzinie,
- prowadzenie spraw związanych z pomocą wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,

- przygotowywanie i realizacja usamodzielnień wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia, w tym opuszczających zakłady karne,
- pomoc uchodźcom
- poradnictwo rodzinne: pomoc osobom i rodzinom , które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, w tym rodzinom naturalnym, zastępczym, adopcyjnym
- interwencje środowiskowe i organizowanie oraz koordynowanie pomoc osobom i rodzinom będącym w sytuacjach kryzysowych, w tym z problemem przemocy w rodzinie
- poradnictwo psychologiczne - diagnozowanie, profilaktyka i terapie indywidualne i rodzinne,
- organizowanie i nadzorowanie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno
- wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,

B. Kadra:

- pracownicy socjalni (2 – 5)
- specjalista pracy z rodziną (pedagog)
- psycholog, terapeuta
- mediator

→ **Dział /Sekcja/ ds. sprawozdawczości**

A. Główne zadania

- sporządzanie sprawozdawczości bieżącej z zastosowaniem systemu informatycznego oraz okresowej i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej,
- opracowywanie bilansów potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej dla Rady Powiatu
- opracowywanie sprawozdań z działalności pomocy społecznej dla organów i instytucji współpracujących z powiatem,
- przygotowywanie i opracowywanie diagnoz i analiz na potrzeby PCPR, OPS-ów, samorządu powiatowego oraz innych instytucji i organów, w tym diagnoz problemów społecznych,
- monitorowanie działalności pomocy społecznej i organizacji pozarządowych na terenie powiatu oraz monitorowanie zjawisk mających wpływ na działalność pomocy społecznej

B. Kadra:

- 2 pracowników z przygotowaniem socjologicznym i informatycznym

POWIATOWY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ – MODELOWE ROZWIĄZANIE

CZĘŚĆ II

PLACÓWKI

**MOGĄCE DZIAŁAĆ W RAMACH POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE**

(ewentualnie w innej powiatowej placówce pomocy społecznej)

LUB JAKO SAMODZIELNE JEDNOSTKI

1. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

A. Główne zadania:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności dla osób od 16 roku życia,
- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia,
- obsługa administracyjna procedur orzeczniczych,

B. Kadra:

- przewodniczący zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (może jednocześnie w ramach etatu być protokolantem posiedzeń składów orzeczniczych,
- pracownik administracyjny (jw.),
- orzecznicy – specjaliści (lekarze różnych specjalności, psychologowie, pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, pedagodzy) zatrudniani w ramach umów – zleceń,

2. OŚRODEK / PUNKT WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

(powinien działać też w godzinach popołudniowych)

A. Główne zadania:

- środowiskowa interwencja kryzysowa,
- specjalistyczna pomoc psychologiczna,
- poradnictwo socjalne,
- poradnictwo prawne,
- organizowanie grup samopomocowych dla ofiar przemocy w rodzinie

B. Kadra:

- psycholog (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- pracownik socjalny,
- prawnik (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia);

3. OŚRODEK / PUNKT WSPARCIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

(powinien działać w godzinach popołudniowych w wyznaczone dni tygodnia)

A. Główne zadania:

- wsparcie psychologiczne,
- praca socjalna z indywidualnym przypadkiem,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo socjalne,
- poradnictwo prawne,
- organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodziców i opiekunów,
- organizowanie grup samopomocowych dla rodziców i opiekunów,
- terapie rodzinne

B. Kadra:

- pracownik socjalny (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- psycholog, terapeuta (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- prawnik (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia);

4. OŚRODEK / PUNKT MEDIACJI

A. Główne zadania:

- rozwiązywanie konfliktów rodzinnych, pokoleniowych, środowiskowych itp. przy pomocy mediacji

B. Kadra:

- mediator (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),

5. WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

A. Główne zadania:

- wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego,
- pozyskiwanie sprzętu rehabilitacyjnego,

B. Kadra:

- zadanie to może realizować w ramach swoich obowiązków jeden z pracowników PCPR

6. BANK DRUGIEJ RĘKI

(realizowany we współpracy PCPR-u, OPS-ów i organizacji pozarządowych)

A. Główne zadania:

- pozyskiwanie używanych mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, odzieży itp. ze środowiska,
- wydawanie zebranych darów potrzebującym,

B. Kadra:

- zadanie to może realizować w ramach swoich obowiązków jeden z pracowników PCPR

7. TELEFON ZAUFANIA

(działa w godzinach pracy PCPR oraz popołudniami)

A. Główne zadania:

- pomoc telefoniczna osobom znajdującym się w kryzysie,
- poradnictwo telefoniczne - prawne, socjalne,

B. Kadra:

- zadanie to mogą realizować w ramach swoich obowiązków przygotowani pracownicy PCPR – w godzinach pracy,
- dyżury popołudniowe przeszkolonych wolontariuszy lub pracowników zatrudnionych w ramach umów – zleceń: prawników, terapeutów, pedagogów, pracowników socjalnych.

8. POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PRZY STAROŚCIE

A. Główne zadania:

- opiniowanie wszystkich uchwał Rady Powiatu dotyczących środowiska osób niepełnosprawnych,
- analiza i ocena sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu,
- występowanie z inicjatywami dotyczącymi środowiska osób niepełnosprawnych,

B. Kadra:

- przedstawiciele różnych środowisk powołani przez starostę (5 osób)

9. POWIATOWA SPOŁECZNA RADA POMOCY SPOŁECZNEJ PRZY STAROŚCIE / PRZY DYREKTORZE PCPR

A. Główne zadania:

- opiniowanie wszystkich uchwał Rady Powiatu dotyczących spraw pomocy społecznej,
- analiza i ocena problemów społecznych na terenie powiatu,
- występowanie z inicjatywami dotyczącymi spraw pomocy społecznej,
- ocena realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz powiatowych programów pomocowych,

B. Kadra:

- przedstawiciele różnych środowisk powołani przez starostę lub dyrektora PCPR (5-15 osób)

CZĘŚĆ III

PLACÓWKI

DZIAŁAJĄCE W RAMACH POWIATOWEGO SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ KOORDYNOWANEGO

PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

JAKO SAMODZIELNE JEDNOSTKI

(prowadzone przez samorząd powiatowy, samorządy gminne lub organizacje pozarządowe)

1. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ INTELEKTUALNIE

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,6 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- obsługa administracyjna

2. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB DOROSŁYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,5 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- obsługa administracyjna

3. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB W PODESZŁYM WIEKU

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,4 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- pracownicy administracji i obsługi

4. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB PRZEWLEKLE SOMATYCZNIE CHORYCH

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,6 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- pracownicy administracji i obsługi

5. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB PRZEWLEKLE PSYCHICZNIE CHORYCH

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,5 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- pracownicy administracji i obsługi

6. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYH FIZYCZNIE

A. Główne zadania:

- świadczenie całodobowych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców,

B. Kadra:

- nie mniej niż 0,5 pracownika zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na jednego mieszkańca domu, w tym nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na 100 mieszkańców domu,
- pracownicy administracji i obsługi

7. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

(w zależności od potrzeb możliwe jest funkcjonowanie wielu ŚDS-ów na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- świadczenie dziennych usług opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb uczestników,
- specjalistyczne usługi medyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwłaszcza dla osób opuszczających szpitale psychiatryczne,

B. Kadra:

- nie mniej niż 1 pracownik zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na 5 uczestników ŚDS
- pracownicy administracji i obsługi

8. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

(w zależności od potrzeb możliwe jest funkcjonowanie wielu WTZ-ów na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- prowadzenie dziennych zajęć terapeutycznych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych w zakresie i formach wynikających z indywidualnych programów terapii i rehabilitacji uczestników,
- przygotowanie uczestników do podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej,

B. Kadra:

- nie mniej niż 1 opiekun na 5 uczestników WTZ, w tym: specjaliści do spraw rehabilitacji lub rewalidacji, instruktorzy terapii zajęciowej,
- psycholog,
- w zależności od potrzeb w warsztacie zatrudnia się: pielęgniarkę lub lekarza (możliwe zatrudnienie na umowę – zlecenie), pracownika socjalnego, instruktora zawodu, inne osoby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania WTZ,

8. ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

A. Główne zadania:

- zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,

- rehabilitacja zawodowa i społeczna ww. osób,
- przygotowanie ww. osób do życia w otwartym środowisku oraz pomocy w realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych możliwości
- przygotowanie pracowników do podjęcia zatrudnienia na wolnym rynku pracy w warunkach pracy chronionej,

B. Kadra:

- stosunek osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności do innych pracowników zatrudnionych w zakładzie w pełnym wymiarze czasu pracy wynosi:
- 1) 2,5 do 1, jeżeli zakład prowadzi działalność wytwórczą,
 - 2) 3,0 do 1, jeżeli zakład prowadzi działalność usługową,
 - 3) 2,75 do 1, jeżeli zakład prowadzi działalność wytwórczą i usługową.

9. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

A. Główne zadania:

- całodobowe schronienie dla osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej,
- środowiskowa interwencja kryzysowa,
- specjalistyczna pomoc psychologiczna,
- poradnictwo socjalne,
- poradnictwo prawne,
- organizowanie grup samopomocowych dla ofiar przemocy w rodzinie
- praca ze sprawcami przemocy domowej – realizacja programów terapeutyczno – korekcyjnych,

B. Kadra:

- psycholog (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- pracownik socjalny,

- pedagog – terapeuta,
- prawnik (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia);
- wolontariusze

10. PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA TYPU SOCJALIZACYJNEGO (DOM DZIECKA)

A. Główne zadania:

- zapewnienie dziecku opieki całodobowej i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb,
- zapewnienie zajęć wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, rekompensujących brak wychowania w rodzinie i przygotowujących do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - odpowiedniej rehabilitacji i zajęć specjalistycznych,
- zapewnienie dzieciom kształcenia, wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej ,
- praca z rodziną dziecka,
- organizowanie dla swoich wychowanków odpowiednich form opieki w środowisku, grup usamodzielniających oraz kontakt z rodzinami zaprzyjaźnionymi,
- możliwość prowadzenia hotelu (czasowe schronienie dla dzieci lub rodzin z dziećmi, znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,

B. Kadra:

- zatrudnienie zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, średnio jeden wychowawca na 10 wychowanków,
- psycholog,
- pracownik socjalny,
- pedagog,

- terapeuta,
- pracownicy administracji i obsługi,

11. PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA TYPU INTERWENCYJNEGO (POGOTOWIE OPIEKUŃCZE)

A. Główne zadania:

- doraźna opieka na czas trwania sytuacji kryzysowej,
- dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych,
- opieka i wychowanie do czasu powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej albo zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego albo socjalizacyjnego,
- dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiedniej do zaburzeń i odchyleń rozwojowych lub specyficznych trudności w uczeniu się,

B. Kadra:

- zatrudnienie zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, średnio jeden wychowawca na 10 wychowanków,
- psycholog,
- pracownik socjalny,
- pedagog,
- terapeuta,
- pracownicy administracji i obsługi

12. PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA WSPARCIA DZIENNEGO (ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA)

(wskazane jest utworzenie sieci świetlic dla młodzieży na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- pomoc dziecku w nauce,

- organizacja czasu wolnego dzieci, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych,
- stała praca z rodziną dziecka,

B. Kadra:

- zatrudnienie zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, średnio jeden wychowawca na 5-10 wychowanków,
- psycholog (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- pracownik socjalny,
- pedagog,
- terapeuta (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia),
- pracownicy administracji i obsługi,

13. SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA WSPARCIA DZIENNEGO (ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA)

(wskazane jest utworzenie sieci świetlic dla młodzieży na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- pomoc dziecku w nauce,
- organizacja czasu wolnego dzieci, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych,
- stała praca z rodziną dziecka,
- zajęcia socjoterapeutyczne, realizowane w stałych grupach dzieci, prowadzone przez co najmniej wychowawcę i terapeutę,
- oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne,
- prowadzenie indywidualnych programów korekcyjnych, realizowanych podczas zajęć grupowych lub w kontakcie indywidualnym,
- udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,

- możliwość prowadzenia hotelu,

B. Kadra:

- zatrudnienie zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, średnio jeden wychowawca na 5-10 wychowanków,
- psycholog,
- pracownik socjalny,
- pedagog,
- terapeuta,
- pracownicy administracji i obsługi,

14. PLACÓWKA OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZA WIELOFUNKCYJNA

(wskazane jest utworzenie sieci świetlic dla młodzieży na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- placówka wielofunkcyjna zapewnia dziecku dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie, realizując zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo -wychowawczej wsparcia dziennego, typu interwencyjnego i socjalizacyjnego, a także łączyienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,

B. Kadra:

- zatrudnienie zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych, średnio jeden wychowawca na 5-10 wychowanków,
- psycholog,
- pracownik socjalny,
- pedagog,
- terapeuta,
- pracownicy administracji i obsługi

15. OŚRODEK ADOPCYJNO - OPIEKUŃCZY

A. Główne zadania:

- pozyskiwanie i weryfikacja osób zgłaszających gotowość prowadzenia rodzinnej opieki zastępczej,
- szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do prowadzenia rodzinnej opieki zastępczej,
- kwalifikowanie dzieci do rodzin adopcyjnych, sporządzanie dla dziecka zakwalifikowanego diagnozy psychologicznej, pedagogicznej i medycznej,
- wspieranie psychologiczno - pedagogiczne osób prowadzących rodzinną opiekę zastępczą oraz rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinnych formach opieki zastępczej i placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- prowadzenie działalności edukacyjnej i upowszechniającej ideę tworzenia rodzin zastępczych i placówek rodzinnych,
- współpraca z rodziną naturalną w celu utrzymania więzi emocjonalnej z dzieckiem oraz takiej poprawy funkcjonowania rodziny, aby dziecko mogło do niej wrócić,
- prowadzenie terapii rodzinnej dla rodzin znajdujących się w kryzysie,
- prowadzenie spotkań, kursów i warsztatów problemowych dla rodzin,

B. Kadra:

- pedagog,
- psycholog,
- pracownik socjalny,
- lekarz,
- terapeuta rodzinny,
- pracownicy administracji i obsługi

16. MIESZKANIE CHRONIONE

(wskazane jest utworzenie sieci mieszkań chronionych na terenie powiatu)

A. Główne zadania:

- zapewnienie mieszkań dla osób mogących, przy odpowiednim wsparciu, samodzielnie żyć w środowisku, w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- przygotowanie do samodzielnego życia w środowisku,

B. Kadra:

- wychowawca - pedagog,
- pracownik socjalny
- terapeuta (możliwe zatrudnienie w ramach umowy – zlecenia)

17. SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA

(działalność ta może być wspierana i koordynowana przez PCPR)

A. Główne zadania:

- działalność w zakresie społecznej i zawodowej reintegracji,
- prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków,

18. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB W WIEKU PODESZŁYM, UZUPEŁNIAJĄCE DZIAŁANIA GMIN

(działalność ta może realizowana przez samorząd lub organizacje pozarządowe, a być wspierana i koordynowana przez PCPR)

A. Przykładowe zadania:

- domy dziennego pobytu (miejsce spotkania i aktywizowania osób starych oraz świadczenie usług opiekuńczych osobom tego wymagającym)
- Uniwersytet III wieku (forma aktywizacji osób starych),

5. PROGRAMY

5.1 PROGRAMY REALIZOWANE W POWIECIE GOSTYŃSKIM

Program 1

„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie gostyńskim w latach 2007 – 2015”,

Program stanowi załącznik do Uchwały Nr VIII/57/07 Rady Powiatu Gostyńskiego z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie: przyjęcia programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie gostyńskim w latach 2007 – 2015.

Program 2

„Powiatowy program pomocy dziecku i rodzinie 2009 – 2015. System pomocy dziecku i rodzinie realizowany na terenie Powiatu Gostyńskiego”.

Program stanowi załącznik do Uchwały Nr XXVI/211/09 Rady Powiatu Gostyńskiego z dnia 19 marca 2009 roku w sprawie: przyjęcia Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w latach 2009 – 2015.

Program 3

Powiatowy program pomocowy „Zima”, realizowany w powiecie gostyńskim w sezonach zimowych. Jego celem jest zabezpieczenie potrzeb osób narażonych na działanie niskich temperatur. Program jest adresowany do osób bezdomnych, pozostających bez schronienia; osób niedołącznych, niesamodzielnych, samotnych, wymagających pomocy i opieki.

Program jest opracowywany corocznie przez powiatowe i gminne jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe i realizowany we współpracy ww. podmiotów.

5.2. PRZYKŁADOWE PROGRAMY REALIZUJĄCE CELE STRATEGII

PROGRAM 1

ROZWÓJ SYSTEMU RODZIN ZASTĘPCZYCH

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Powiat Gostyński

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

CEL PROGRAMU

Rozwój sieci rodzin zastępczych w Powiecie Gostyńskim

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Promocja idei rodzicielstwa zastępczego
- Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych
- Szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych oraz zawodowych
- Budowanie grup wsparcia rodzin zastępczych
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla ww. rodzin i rodzin adopcyjnych

BENEFICJENCI PROGRAMU

Rodziny zastępcze i kandydaci na rodziców zastępczych

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Stowarzyszenie „Dziecko”

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe na kampanie promocyjną, wynagrodzenia dla trenerów rodzin zastępczych, dla specjalistów prowadzących grupy wsparcia oraz prowadzących poradnictwo specjalistyczne
- Środki własne – sale do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

12 miesięcy

PROGRAM 2

WARSZTATY WZMACNIAJĄCE KOMPETENCJE RODZICÓW MAJĄCYCH PROBLEMY WYCHOWAWCZE

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Powiat Gostyński

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Stowarzyszenie „Dziecko”

CEL PROGRAMU

Wzmocnienie i zwiększenie kompetencji wychowawczych oraz zwiększenie umiejętności w pełnieniu właściwych ról w rodzinie

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Przeprowadzenie 50-godzinnych warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze oraz zwiększających umiejętności w pełnieniu właściwych ról w rodzinie.
- Uczenie rodziców, jak radzić sobie z emocjami, jak rozmawiać, aby nie ranić, jak kochać i wymagać, przy jednoczesnym skutecznym wykonywaniu opieki nad dziećmi.
- Warsztaty obejmują część wykładową, warsztatową i zajęcia praktyczne

BENEFICJENCI PROGRAMU

Rodziny nieradzące sobie z problemami wychowawczymi, rodziny dysfunkcyjne

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe wynagrodzenia dla trenerów prowadzących warsztaty
- Środki własne – sale do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

2 miesiące (50 - godzinne warsztaty)

PROGRAM 3**PROGRAM EDUKACYJNO-KOREKCYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ****MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU**

Powiat Gostyński

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

CEL PROGRAMU

Psychoedukacja sprawców przemocy domowej w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Przeprowadzenie 52-godzinnych warsztatów
- Redukcja zachowań agresywnych

- Trening metod i technik pozwalających sprawcy na kontrolę emocji i na uniknięcie agresywnego zachowania

BENEFICJENCI PROGRAMU

Sprawcy przemocy domowej

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Kuratorzy sądowi, Ośrodki Pomocy Społecznej

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe wynagrodzenia dla trenerów prowadzących warsztaty
- Środki własne – sale do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

2 miesiące (52 - godzinne warsztaty – 13 sesji)

PROGRAM 4

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ. WARSZTATY KOMUNIKACYJNE WZMACNIAJĄCE UMIEJĘTNOŚCI ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW, RADZENIA SOBIE Z EMOCJAMI ORAZ UMIEJĘTNOŚCI ASERTYWNE - DLA MŁODZIEŻY ZE ŚRODOWISK ZAGROŻONYCH

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Powiat Gostyński

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Stowarzyszenie „Dziecko”

CEL PROGRAMU

Profilaktyka uzależnień oraz wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Profilaktyka uzależnień
- Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów wzmacniających umiejętności komunikacyjne (asertywność, sposoby rozwiązywania konfliktów, radzenie sobie z agresją, współdziałanie w grupach) dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i dotkniętych przemocą.
- Trening metod i technik pozwalających na radzenie sobie w sytuacjach trudnych

BENEFICJENCI PROGRAMU

Młodzież z rodzin dysfunkcyjnych i dotkniętych przemocą

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Dom Dziecka w Bodzewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, Kuratorzy rodzinni

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe wynagrodzenia dla trenerów prowadzących warsztaty
- Środki własne – sale do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

2 miesiące (50 - godzinne warsztaty)

PROGRAM 5**WARSZTATY ARTETERAPII****MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU**

Powiat Gostyński

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych

CEL PROGRAMU

Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych o w życiu społecznym poprzez:

1. Podniesienie umiejętności artystycznych osób niepełnosprawnych
2. Podniesienie umiejętności animatorów życia kulturalnego i opiekunów w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów arteterapii wzmacniających umiejętności artystycznych osób niepełnosprawnych
- Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów podnoszących umiejętności wykorzystywania arteterapii przez animatorów życia kulturalnego i opiekunów w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi

BENEFICJENCI PROGRAMU

Osoby niepełnosprawne, opiekunowie osób niepełnosprawnych

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Umysłowo „Nie Sami, Domy Pomocy Społecznej w Chumietkach, Chwałkowie, Rogowie i Zimnowodzie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe wynagrodzenia dla trenerów prowadzących warsztaty, środki na materiały do arteterapii.
- Środki własne – sale do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

1 miesiąc (40 - godzinne warsztaty)

PROGRAM 6

RODZINNY FESTYN INTEGRACYJNY POŁĄCZONY Z PRZEPROWADZENIEM OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU ARTYSTYCZNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Święta Góra w Gostyniu

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Umysłowo „Nie Sami”

CEL PROGRAMU

Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych, w szczególności z Powiatu Gostynskiego w życiu społecznym

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Podniesienie umiejętności animatorów życia kulturalnego i opiekunów w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi
- Podniesienie umiejętności artystycznych osób niepełnosprawnych
- Stwarzanie warunków do spotkań integrujących osoby niepełnosprawne ze środowiskiem
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych
- Promowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych

BENEFICJENCI PROGRAMU

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz opiekunowie, rodziny z dziećmi, rodziny zastępcze

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Stowarzyszenie „Dziecko”, Kongregacja Oratorium św. Filipa Neri, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, Dom Dziecka w Bodzewie,

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe na wyżywienie uczestników, nagrody dla zwycięzców, upominki dla uczestników festynu oraz na koszty nagłośnienia i honorarium artysty – gwiazdy konkursu
- Środki własne – obsługa organizacji konkursów i festynu

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

1 miesiąc

PROGRAM 7

DOGOTERAPIA I TYFLOPEDAGOGIKA.

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Szkoła Podstawowa Nr 5 w Gostyniu.

WNIOSKODAWCA PROGRAMU

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski „KASIA” w Gostyniu.

CEL PROGRAMU

Propagowanie nowoczesnych metod w rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Dogoterapia – pozwala na pobudzenie apatycznych chorych, wyciszenie dzieci nadpobudliwych,
- Tyflopädagogika – terapia dla dzieci z wadą wzroku pozwala na odnoszenie nowych wrażeń i rozbudzanie pozytywnego nastawienia do życia.

BENEFICJENCI PROGRAMU

Dzieci i młodzież niepełnosprawna.

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROGRAM

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, wolontariusze.

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA I FUNKCJONOWANIA PROGRAMU

- Środki finansowe na wynagrodzenie terapeuty.
- Środki własne – sala do prowadzenia zajęć.

CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Podczas ferii zimowych można by rozpocząć terapię, a efekty będą niemierzalne w tym zakresie.

PROGRAM 8

PROGRAM PROFILAKTYCZNY – STARSZY BRAT, STARSZA SIOSTRA.

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU

Teren powiatu gostyńskiego.

WNIOSKODAWCA PROJEKTU

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu

CELE PROJEKTU

1. Wspieranie wychowawczej funkcji rodziny,
2. Pomoc dzieciom w lepszym radzeniu sobie z trudnościami, na jakie napotykają w życiu codziennym.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Organizacja czasu wolnego (zarówno dzieci, jak i wolontariuszy),
- Pomoc w nauce,
- Budowanie poczucia własnej wartości,
- Modelowanie prawidłowych postaw, zachowań.

BENEFICJENCI PROJEKTU

Dzieci i ich rodziny – zyskają przyjaciół, poprawią oceny w szkole, zdobędą nowe umiejętności.

Wolontariusze – zdobędą wiedzę i doświadczenie w pracy z dziećmi oraz aktywnie spędzą czas wolny, budując postawy prospołeczne.

PARTNERZY REALIZUJĄCY PROJEKT

Szkoły – pomoc w kwalifikacji dzieci i wolontariuszy.

ŚRODKI NIEZBĘDNE DO URUCHOMIENIA PROJEKTU

Gry dydaktyczne, papier, materiały piśmiennicze. Pomieszczenie do superwizji, wynagrodzenie dla wizytatora

CZAS REALIZACJI PROJEKTU

Zakładany czas realizacji programu – 1,5 roku.

Czas uzyskania pierwszych dostrzegalnych efektów – po kilku miesiącach.

6. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. W szczególności powinny je rozwijać i uszczegóławiać.

Autorzy niniejszego dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do identyfikacji najważniejszych problemów społecznych środowiska lokalnego, oraz mają nadzieję na dalszą współpracę prowadzącą do zmiany społecznej.